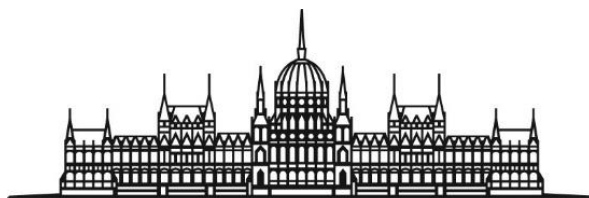

Országgyűlési Napló

Dr. Hiller István, Jakab István és dr. Latorcai János
elnöklete alatt

Jegyzők: *Földi László, dr. Szűcs Lajos,*
Tordai Bence

Az ülésnap megnyitása.....	33117

A Kúria elnökének országgyűlési beszámolója a Kúria 2020. évi tevékenységéről a jogegység biztosítása és az önkormányzati normakontroll körében, valamint az ennek elfogadásáról szóló határozati javaslat együttes általános vitája a lezárásig	33117

Dr. Varga Zs. András , a Kúria elnöke, a napirendi pont előadója	33117

Dr. Vejkey Imre , az Igazságügyi bizottság elnöke, a határozati javaslat előadója	33123

Felszólalók:

Dr. Kovács Zoltán , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	33125

Dr. Gyüre Csaba , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	33127

Dr. Vejkey Imre , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	33131

Dr. Varga László , az MSZP képviselőcsoportja részéről	33133

Varga Zoltán , a DK képviselőcsoportja részéről.....	33136

Dr. Vejkey Imre (KDNP).....	33139

Dr. Kovács Zoltán (Fidesz)	33140

Dr. Varga Zs. András , a Kúria elnökének előadói válasza	33140

Dr. Vejkey Imre , az Igazságügyi bizottság elnökének előadói válasza	33146

Az Országos Bírósági Hivatal elnökének 2020. évi beszámolója , valamint az ennek elfogadásáról szóló határozati javaslat együttes általános vitája a lezárásig	33147

Dr. Senyei György Barna , az Országos Bírósági Hivatal elnöke, a napirendi pont előadója.....	33148

Dr. Vejkey Imre , az Igazságügyi bizottság előadója.....	33156

Felszólalók:

Dr. Kovács Zoltán , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	33158

Dr. Gyüre Csaba , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	33161

Dr. Vejkey Imre , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	33165

Varga Zoltán , a DK képviselőcsoportja részéről.....	33166

Dr. Vejkey Imre (KDNP).....	33168

Dr. Senyei György Barna , az Országos Bírósági Hivatal elnökének előadói válasza	33168

Dr. Vejkey Imre , az Igazságügyi bizottság elnökének előadói válasza.....	33173

Az ügyészség 2020. évi tevékenységéről szóló beszámoló, valamint az ennek elfogadásáról szóló határozati javaslat együttes általános vitája a lezárásig	33173

Dr. Polt Péter legfőbb ügyész	33173

Dr. Vejkey Imre , az Igazságügyi bizottság elnöke, a napirendi pont előadója	33181

Felszólalók:

Dr. Becsó Károly , a Fidesz képviselőcsoportja részéről	33182

Dr. Gyüre Csaba , a Jobbik képviselőcsoportja részéről	33185

Dr. Vejkey Imre , a KDNP képviselőcsoportja részéről.....	33189

Bangóné Borbély Ildikó , az MSZP képviselőcsoportja részéről.....	33190

Arató Gergely , a DK képviselőcsoportja részéről	33194

Balczó Zoltán (Jobbik)	33195

Tordai Bence (Párbeszéd).....	33195

Dr. Polt Péter legfőbb ügyész előadói válasza	33196

Dr. Vejkey Imre , az Igazságügyi bizottság elnökének előadói válasza.....	33203

Napirend utáni felszólalás:

Kálló Gergely (Jobbik)	33204

Az ülésnap bezárása	33206

Az ülésen jelen volt:

DR. VÖLNER PÁL igazságügyi minisztériumi államtitkár.

Az Országgyűlés őszi ülészakájának
18. ülésnapja
2021. december 2-án, csütörtökön
(9.01 óra - Elnök: dr. Hiller István
Jegyzők: dr. Szűcs Lajos és Tordai Bence)

ELNÖK: Jó reggelt, jó napot kívánok! Tisztelt Országgyűlés! Az Országgyűlés őszi ülészakájának 18. **ülésnapját megnyitom.** Tájékoztatom önöket, hogy az ülés vezetésében Szűcs Lajos és Tordai Bence jegyző urak lesznek a segítségemre. Köszöntök mindenkit, aki figyelemmel kíséri munkánkat.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik a **Kúria elnökének országgyűlési beszámolója a Kúria 2020. évi tevékenységéről a jogegység biztosítása és az önkormányzati normakontroll körében, valamint az ennek elfogadásáról** szóló határozati javaslat együttes általános vitája a lezárásig. A Kúria elnöke által benyújtott beszámoló B/16704. számon, az Igazságügyi bizottság által benyújtott határozati javaslat pedig H/17391. számon a parlamenti informatikai hálózaton elérhető.

Elsőként megadom a szót Varga Zsolt András úrnak, a Kúria elnökének, a beszámoló előterjesztőjének. Parancsoljon, elnök úr!

DR. VARGA ZS. ANDRÁS, a Kúria elnöke, a napirendi pont előadója: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! A Kúria 2020. évi beszámolójának sajátossága, hogy olyan évről szól, amelyben elejétől végéig Darák Péter elnök úr vezette a Kúriát. Habár az év eseményeinek utolsó két és fél hónapjában tanácselnökként már magam is részese voltam.

A 2020. Kúria-év másik sajátossága, hogy csak egy nagyobb, tízéves távlatban, és egy szűkebb időtávban, a megelőző 2019. és a következő ideit 2021. évvel egységben értelmezhető és érthető meg. Ma azt látjuk, hogy itthon és külföldön egyaránt megbecsült intézményként áll és működik a Kúria, de tudjuk azt is, hogy ez az évtized nem csekély kihívásokat hordozott. Kérem, engedjék meg, hogy mindenekelőtt nagyon röviden néhány jellemző adatot ismertessek.

2020-ban öt vizsgálati tárgykörben került sor joggyakorlat-elemző csoportok felállítására: a kártalanítás és a feltételes szabadságra bocsátás feltételeinek gyakorlatáról, az emberkereskedelem értelmezésével kapcsolatos bírói gyakorlatról, a nemzeti magánjogról szóló törvényen alapuló bírói gyakorlatról, az építésügyi hatósági eljárások, valamint az atipikus foglalkoztatási formák gyakorlatáról. A jogalkalmazás érdekében kifejtett tevékenység néhány mutatója: 2020-ban a Büntető Kollégium 5, a Közigazgatási Kollégium 4, a Polgári Kollégium 3 jogegységi határozatot hozott, a Közigazgatási és a Polgári Kollégium pedig további 2 közös jogegységi határozatot is hozott. A Büntető Kollégium 2020-ban nem alkotott, a Közigazgatási Kollégium 4, a Polgári Kollégium 3 véleményt - mely nem kötelező, de mégis irányt mutat - alkotott a többi bíróság számára. 2020-ban összesen 6 jogegységi panaszt nyújtottak be - ez 2020 újdonsága -, ebből 5-öt 2020-ban visszautasított a Panasz Tanács.

A beszámoló másik tárgykörét illetően, a Kúria Önkormányzati Tanácsát illetően azt tudom mondani, hogy összesen 32 önkormányzati normakontrollügy érkezett, ebből 20 bírói kezdeményezés, 9 kormányhivatali, 3 pedig előterjesztésre nem jogosult magánszemélytől származó indítvány volt.

Összesen 29 ügyet fejezett be az Önkormányzati Tanács, ebből 4 még a megelőző évből származott, 25 a tárgyévbeli, 2020-ból; a 29-ből 22-ben érdemi döntést hozott a tanács, további 7 esetből 4-ben megszüntette az eljárást, kétszer az indítványt visszautasította, egy ügyben pedig úgynevezett egyéb befejezésre került sor érdemi intézkedés nélkül.

Ha ennek a részleteit nézzük, akkor a 22 érdemi ügyről az mondható el, hogy 12 határozat megsemmisítés, de legalábbis törvényellenesség megállapítását jelentette, 7 elutasító, 1 pedig részbeni törvényellenességet megállapító volt. Tárgya szerint a legtöbb ügy helyi adóval, telekadóval, építményadóval kapcsolatos szabályozás törvényességét érintette - ez volt a legtöbb, 13 a 29-ből -, nőtt a helyi építési szabályzat törvényességi vizsgálata tárgyában született döntések száma, és arányaiban, nem számában, csökkent a településképző védelmének szabályozásával, illetőleg a közösségi együttélésrel kapcsolatos ügyek száma.

Tisztelt Ház! Mindezen adatok fényében a következő általános értékelés adható. 2020-ban számos és jelentős jogszabályi változás érintette a Kúria működését. A rendszerváltozást követően a Kúria másodfokú eljárások alóli mentesítése érdekében állította fel az Országgyűlés az ítéletábrák. Azonban az egyes törvényeknek az egyfokú járási hivatali eljárások megtelemtésével összefüggő módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény több, 2020. április 1-jétől hatályos változást hozott.

Először a közigazgatási és közszolgálati ügyekben megszűnt a törvényszékek és az ítéletábrák másodfokú hatásköre, és a Kúria vált általános másodfokú bírósággá egész Magyarországra kiterjedő illetékességgel. Megszűnt továbbá a törvényszékek elsőfokú hatásköre a gyülekezési jog gyakorlásával kapcsolatos bírósági eljárásban, s ezekben - a feloszlítás kivételével - immár első és végső fokon a Kúria jár el. Mindezeknek a változásoknak az eredményeként a Kúria olyan felsőbbbírósággá vált, ahol a klasszikus felülvizsgálati jogkör gyakorlásán túl elsőfokú, másodfokú és harmadfokú eljárások is folynak. Ez a komplexitás jelentős kihívások elé állította az intézményt, mindekenélőtt a Közigazgatási Kollégiumot: 8, illetve 3 napos határidők mellett is tudni kellett dönteni. Az új hatáskörök új tanácsokat, az új tanácsok új bírakat igényeltek. A tanácsok felállítása és a bírák kinevezése 2020 elején elkezdődött, de teljesen nem, sőt meg kell jegyezni, hogy teljesen még 2021-ben sem fejeződött be.

Mindemellett hatást gyakoroltak a Kúria működésére az eljárás törvények és ezek változásai is. Az új ügyeknek több mint fele a Közigazgatási Kollégiumba érkezik, ami már 2020-ban magával vonta a tanács szerkezet átalakítását, s ezt követte az ügyelosztás átalakítása. Ezt a folyamatot, illetve ennek hatását felismerve döntött úgy a tisztelt Országgyűlés 2020 végén,

hogy megkönnyíti a Kúria alkalmazkodását a változásokhoz, és összhangban a saját alkotmányos hagyományainkkal, valamint más országok felsőbb bíróságainak szokásaival, lehetővé vált az áttérés a nagyobb létszámú ítélkezési tanácsokra.

Legalább ekkora jelentősége van, sőt közjogi értelemben még nagyobb annak, hogy az Országgyűlés 2020-as hatálybalépéssel megerősítette a Kúria szerepét a jogegység biztosításában.

(9.10)

A jogegység biztosítására a világban két rendszer alakult ki. Az egyik a kontinentális, a felsőbb bíróságok döntvényein alapult, a másik az eseti döntések kötelező erejével kívánja biztosítani a kiszámítható ítélkezést. A két rendszer a XX. században elkezdett hatni egymásra, és ez történt Magyarországon is. Mindezek ellenére a 2020-ban hatályba lépett, úgynevezett korlátozott precedensrendszer nem volt teljesen új. Már 1998-tól szerepelt a régi bírósági szervezeti törvényben, és szinte teljesen változatlan formában van hatályban azóta is az a szabály, hogy ha a Kúria egyik ítélkező tanácsa jogkérdésben el kíván térni egy másik ítélkező tanács által már meghozott döntéstől, akkor ezt nem teheti meg szabadon, hanem köteles jogegységi eljárást kezdeményezni. Ez maga a precedenserő.

Annak, hogy a modellváltás elindult tavaly, volt egy észrevehetően másik oka is, az tudniillik, hogy 2004-től a magyar bíróságok ténylegesen precedensrendszerben működtek. Az Európai Unió Bíróságának jogértelmezése ugyanis kötelező a tagállami, így a magyar bíróságokra is, ha az uniós jogot alkalmazni kell az ügyben. Ezeket pedig, ezeket az értelmezéseket az Európai Bíróság eseti döntései hordozzák precedensként. Minden zavar nélkül élt egymás mellett, sőt keveredett a magyar bíróságok mindennapi gyakorlatában a precedensjog és a döntvények által kevésbé korlátozott, szabadabb jogértelmezés. Ezt terjesztette ki a Kúria eseti döntéseire a 2019. évi CXXVII. törvény. Mindennek az eredményeként kialakult egy nagyon finom, de hatékony rendszer.

A Kúria döntései minden bíróságra kötelezőek, de az alsófokú bíróságok ettől eltérhetnek, ha meg tudják indokolni az eltérés okát. Ilyen ok lehet a megváltozott jogszabályi környezet, de ilyen lehet egy olyan új tényállási elem is, amit a korábbi döntéseknek nem kellett figyelembe venniük. Az eljárási törvényekben megjelent új felülvizsgálati ok eredményeként a rendszerinti, mindennapi jogegységesítő szerep a Kúria felülvizsgálati eljárásaira hárult, melyben az említett eltéréseket is, persze az alsóbíróságok eltéréseit felülvizsgálhatja a Kúria. Ehhez képest egészen kivételes, rendkívüli eszköz a jogegységi panasz, amely a felülvizsgálatok ellenére esetleg mégis megmaradó eltérő döntések kiküszöbölésére szolgál.

És mi az újdonság ebben a rendszerben? Az, hogy a jogegységesítés immár nem a felek kizárásával történik. És ez azért fontos, mert a jogegységesítés nem a bíróságok belügye. Nem az, mert nem a felek vannak a bíróságért, hanem a bíróság van a felekért. És ez annyira lényeges, annyira megfelel a közös európai

jogfelfogásnak, hogy a Velencei Bizottság idén október közepén nyilvánosságra hozott véleménye üdvözölte a jogegységi panasz intézményét. Úgy találta, hogy az új szabályok a jogbiztonságot szolgálják, és összhangban vannak a bírói függetlenség követelményével. Szintén üdvözölte a Velencei Bizottság a 2020. április 1-jével megszűnt elvi bírósági határozatok és elvi bírósági döntések rendszerének megszűnését, illetve azt, hogy a bírói testületek, vezetők és tanácskozások nevében immár nem tehető közzé olyan jogértelmezési célú állásfoglalás, amire a törvény nem ad kifejezett felhatalmazást.

A vélemény, a Velencei Bizottság véleménye mindezek mellett tartalmaz javaslatokat is. A régi, döntvényjellegű jogegységi eljárást teljesen kiküszöbölné a rendszerből. Erre az eszközre azonban a Velencei Bizottság véleménye ellenére szükségünk van, mert másként a Kúria ítélkező tanácsai nem tudnának eltérni a korábbi döntéstől semmilyen formában, hiszen az eltérés csak az alsófokú bíróságok számára biztosítja a törvény. Ez pedig elképzelhetetlen, működésképtelen rendszer lenne. Ezért a Kúria azt javasolta az Igazságügyi Minisztériumnak, hogy a régi jogegységi eljárást integrálni kellene a jogegységi panaszeljárásba, az Európai Unió Bírósága preliminary ruling, előzetes döntéshozatali eljárásnak mintájára. Ez gyakorlati zavart nem okozna, és nem túl terjedelmes, bár kétségtelenül sarkalatos törvényt módosítást igényel. Az erre vonatkozó módosító szabályok a tisztelt Ház előtt vannak.

Hozzá kell ehhez tennem azt is, hogy a korlátozott precedensrendszer nemcsak eljárási szempontból került a felek kezébe, hanem tartalmilag is. Ugyanis ettől kezdve a feleknek kell a többi bíróság, végső soron a Kúria elé tárniuk, és meggyőzően bemutatniuk, hogy miért van szükség a jogegységet biztosító felülvizsgálati vagy panaszeljárásra.

A felek érdekében működik tehát a rendszer, de a felek és jogi képviselőik felelőssége az is, hogy megvalósul-e az eredmény, és ez így van rendjén. Ezért elengedhetetlen, hogy ne felejtjük: nincs 16 vagy 32 kis kúria a maga joggyakorlatával; egy Kúria van és egyetlen egységes joggyakorlat lehet.

Tisztelt Országgyűlés! Van ennek a kérdésnek természetesen egy másik dimenziója is. A Kúria azért más, mint a többi bíróság, mert a bíróságok jogalkalmazásának egységét biztosító alkotmányos feladataiért viselt felelősséget nem oszthatja meg. Különleges felsőbb bíróság, egyike a bíróságok működését meghatározó négy felsőbb bíróságnak. Ugyanakkor kizárólagos közvetítő szerepe van a másik három felsőbb bíróságnak, az Alkotmánybíróságnak, az Európai Unió Bíróságnak és az Emberi Jogok Európai Bíróságnak, másfelől pedig a hazai általános hatáskörű bíróságok között.

Ebben a szerepében kell a Kúriának kiegyensúlyoznia a külső bírósági hatásokat és egyszersmind mértékül szolgálnia a többi bíróság számára. Az Európai Unió Bírósága az európai jog autentikus és kötelező értelmezőjeként a tagállami bíróságokra kötelező döntést hoz. Az Emberi Jogok Európai Bírósága az emberi jogi egyezmény autentikus és kötelező értelmezőjeként Magyarországra, ha fél volt, kötelező,

így közvetve a bíróságokat is befolyásoló döntéseket hoz. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény autentikus és kötelező értelmezőjeként a bíróságokra kötelező döntést hoz. A Kúria a hazai jog autentikus és kötelező értelmezőjeként a bíróságokra kötelező értelmezést hoz. Mi ennek a sokféle kötelező értelmezésnek és ezek alkalmazásának közös fóruma? A Kúria.

Az Európai Unió Bírósága ugyanis nem jogorvoslati fóruma a magyar bíróságoknak. Az Emberi Jogok Európai Bírósága nem jogorvoslati fóruma a magyar bíróságoknak. Az Alkotmánybíróság már jogorvoslati fóruma a magyar bíróságoknak, de kasszációs jogkörrel, vagyis az Alkotmánybíróság kötelező döntéseit a megsemmisítést követően a rendes bíróságoknak kell újabb határozatban a felek számára alkalmazhatóvá tenni. Mindhárom kötelező felsőbbbíróági értelmezés ezért közvetve vagy közvetlenül a Kúria által érvényesül.

Nos, a korlátozott precedensrendszer ennek a nélkülözhetetlen eszköze. Azt a célt szolgálja, hogy a járásbírók, törvényszékek, ítélőtáblák ne vesszenek el a sokféle jogértelmezés között, hanem ezek lehetőleg gyorsan, egységes jogértelmezési formában jelenjenek meg. A korlátozott precedensrendszer és a jogegységi panasz intézménye azt szolgálja, hogy a Kúria legyen képes hatékonyan ellátni a felsőbbbírók közötti közvetítő szerepét. Ezt ma is érzékeljük, és hónapról hónapra érzékelhetőbb lesz.

A 2020 második felétől alkalmazható eszköz 2021-ben kezdett el kiteljesedni, sikerét viszont az az előkészítő, modellező munka biztosítja, amely által sikerült a Kúriát felkészíteni szervezeti, eljárási és iratszerkesztési kérdésekben egyaránt az új eszköz rendszeres alkalmazására.

(9.20)

Csak hogy ez az összetett tagállami, rendesbíróági, alkotmánybíróági, nemzetközi és nemzetek feletti bírói rendszer arra a hipotézisre épül, hogy mindegyik bíróságnak világos a hatásköre, és judikaturája a hatásköri kereteken belül marad. Ezt a hipotézist régóta kihívások elé állítja a realitás, és a kihívás napról napra élesedik. 2020-ban már világosan látszott, hogy az alkalmazandó jogok kollíziója könnyen a bíróságok konfliktusához vezet.

Tisztelt Ház! A 2020. év mindezen kihívások mellett hozott egy továbbit is: szembe kellett nézni a koronavírus által okozott járványhelyzettel. Tavaly márciusban egyik hétről a másikra leállt az ország, és bizonytalanná vált a bíróságok, így a Kúria működése. A kormány az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető, tömeges megbetegedést okozó humán járvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett, és 2020. március 15-étől március 29-éig rendkívüli ítélkezési szünetet, majd járványügyi készültséget, 2020. november 4-étől pedig ismételt veszélyhelyzetet hirdetett ki. Ez idő alatt a Kúria teljes bezárására egyetlen napig sem került sor, nyilván a szünet kivételével, bár ügyelet akkor is működött.

A rendkívüli ítélkezési szünetet követően jogszabály rögzítette, hogy mely eljárási cselekményeket folytathatják a bíróságok elektronikus hírközlési hálózat vagy más, elektronikus kép és hang továbbítására alkalmas eszköz útján, továbbá szélesebb körben vált lehetővé a tárgyaláson kívül elbíráható ügyek köre. Sor került elnöki intézkedés kiadására is, amely többek között pontosan meghatározta a bírák és az igazságügyi alkalmazottak, valamint ügyfelek egészségi állapotának megóvása érdekében az egyes szervezeti egységek feladatait, az értekezletek, rendezvények megtartásának rendjét, az épületbe történő belépés és benttartózkodás szabályait, a bíróságon kívüli munkavégzés és az ahhoz szükséges eszközigénylés rendjét, és nyilván a szükséges higiéniai intézkedéseket. Mindezek eredményeként a felmerülő feladatoknak a Kúria maradéktalanul eleget tett.

Az átállás és a visszaállás zökkenőmentesen zajlott, sőt valamennyi bírói szintet tekintve egyedül a Kúrián haladta meg a befejezések száma az érkezések számát, nem is kevéssel, 5,8 százalékkal. Meg kell ugyanakkor jegyezni, hogy ez valószínűleg egyszeri eredmény volt. Úgy látszik, hogy a XIX. század óta ismert helyzet ismételtlen visszaáll, a Kúria megint az ország leglethereltebb bíróságává vált. Az adatok azt mutatják, hogy 2021-ben 2020-hoz képest a Kúriára érkezett ügyek száma egyharmadával, 30 százalékkal megnövekedik, miközben a Kúrián ténylegesen ítélkező bírák száma nem változott.

Egész egyszerűen fogalmazva, az összes tanácsra vetítve idén 2020-hoz képest minden három ügy mellé érkezett egy negyedik, a közigazgatási ügyszakban minden két ügy mellé érkezett egy harmadik. Az ügyterhelés így az ítélőtáblák felállítására előtti szintre emelkedik, miközben most már van öt ítélőtábla, amelyeket - hadd ismételjem meg a már elhangzottakat - éppen a Kúria tehermentesítésére hozott létre az Országgyűlés. Ez a helyzet pedig a Kúria jogegységsítítő és felülvizsgáló tevékenységének háttérbe szorulásához és az ügyszakok növekedéséhez vezet. Ez a perek elhúzódtását vagyoni elégtétellel szankcionáló, jövőre hatályba lépő törvény folytán egészen komoly veszélyeket hordoz. S ki kell emelnem, hogy mindez a Covid-járvány általános társadalomlassító hatása miatt nem volt előre látható, így felkészülni sem lehetett rá. Az eredményes védekezés folytán bekövetkezett újraindulás viszont a közigazgatási döntéshozatal felpörgését, következképpen a bírói kontroll igényét is magával hozta.

Tisztelt Országgyűlés! A kritikussá vált folyamat megállítása, de legalább fékezése érdekében jelezte a Kúria, hogy indokolt lenne a másodfokú közigazgatási hatáskörbe tartozó ügyek nagyobb részének átcsoportosítása az ítélőtáblákra. A Kúria önálló jogalkotási kezdeményezésre nem rendelkezik hatáskörrel, de ennek szükségességét jelezheti. Ezért kértém a beszámoló vitájának Igazságügyi bizottság előtti szakaszában, hogy ha a kormány lát erre lehetőséget, akkor segítsen. A kezdeményezést az Országos Bírói Hivatal elnöke a Kúria legutóbbi teljes ülésén támogatásáról biztosította, és véleményezésre megkaptuk azt a tervezetet is, amit

az Igazságügyi Minisztérium készítette a Törvényalkotási bizottság számára.

A Kúria nevében ezúton is megköszönöm a minisztérium segítségét és az Országos Bírósági Hivatal elnökének a támogatását. A tisztelt Országgyűléstől pedig azt kérem, hogy a javaslatot, ha majd idekerül, és természetesen a Kúria 2020. évről szóló beszámolóját szíveskedjen támogatni.

Isten óvja Magyarországot és a Kúriát! Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypártok sorában.)*

ELNÖK: Most megadom a szót Vejkey Imre képviselő úrnak, az Igazságügyi bizottság elnökének, a határozati javaslat előterjesztőjének. Elnök úr, fáradjon föl a pulpitusra! Tessék!

DR. VEJKEY IMRE, az Igazságügyi bizottság elnöke, a határozati javaslat előadója: Tisztelt elnök úr, köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Mielőtt expozémat megkezdeném, engedjék meg, hogy jómagam is nagy tisztelettel köszöntsem plenáris ülésünkön Varga Zs. András urat, a Kúria elnökét, a Kúria elnökhelyetteseit, kollégiumvezetőit és megjelent munkatársait.

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 117. § (1) bekezdés b) pontja alapján a Kúria elnöke benyújtotta az Országgyűlésnek „A Kúria 2020. évi tevékenységéről a jogegység biztosítása és az önkormányzati normakontroll körében” című, B/16704. számú beszámolóját, amelyet a feladat- és hatáskörrel rendelkező Igazságügyi bizottság 2021. október 26-ai ülésén kijelölt bizottságként megtárgyalt.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Ennek a 2020. évről készült kúriai beszámolónak egyik sajátossága - amit elnök úr is mondott -, hogy olyan évről van szó, melyben elejétől a végéig Darák Péter elnök úr vezette a Kúriát, de a beszámolót az Országgyűlés előtt már Varga Zs. András elnök úr képviseli.

Az Igazságügyi bizottság a bizottsági vita keretében részletes beszámolót hallgatott meg a Kúria tavalyi évi tevékenységével kapcsolatban. A 2020. évről szóló beszámoló két további szempontból is sajátos az előző években elfogadottakhoz képest. Egyrészt számos jelentős jogszabályi változás érintette a Kúria működését, másrészt, akárcsak minden más intézmény esetében, a Kúriára is közvetlen hatást gyakorolt a Covid-19-járvány, mely új kihívásokat és megoldásokat hozott a működésében. A változások eredményeként a Kúria olyan felsőbírósággá vált, ahol a klasszikus felülvizsgálati jogkör gyakorlásán túl első-, másod- és harmadfokú eljárások is folynak.

A jogszabályi változások több eredménye egy, a jogegységet biztosító új jogorvoslati eljárás, a jogegységi panasz eljárás bevezetése is, amely a Velencei Bizottság ajánlásával összhangban került bevezetésre.

(9.30)

Ez az új eszköz a peres felek indítványára rájuk kiható módon járul hozzá a jogegység biztosításához.

További jelentős változás az is, hogy a felek közreműködése nélküli jogegységesítő módszerek visszaszorítása érdekében 2020. április 1-jével megszűnt az elvi bírósági határozatok, az úgynevezett ebh és az elvi bírósági döntések, az úgynevezett ebd rendszere.

A Kúria legfontosabb, Alaptörvényen alapuló feladata a bíróságok egységes ítélkezési gyakorlatának a biztosítása. A kúriai elnök úr a beszámoló ismertetése során elmondta, hogy a Kúria feladatainak nemcsak hogy eleget tett, hanem az átállás és a visszaállítás tekintetében is zökkenőmentesen hajtotta végre a feladatokat.

Az adatok azt mutatják, hogy 2021-ben - 2020-hoz képest - a Kúriára érkezett ügyek száma egyharmadával, 30 százalékkal növekedett, miközben a Kúrián ténylegesen ítélkező bírák száma nem változott, amellyel a Kúria ismét az ország legleterheltebb bíróságává vált.

Örömmel hallottam az elnök úrnak a tájékoztatóját, szóbeli kiegészítését a beszámolóhoz, amelyben említette, hogy az előterjesztése az Igazságügyi Minisztérium által már itt van a tisztelt Ház előtt.

A bizottság megismerte a Kúria elnökének összefoglalóját az önkormányzati normakontroll feladatköréről is. Az előző évi beszámolóhoz hasonlóan a bizottság ismételten üdvözölte az Önkormányzati Tanács hatékonyságát, amely alapján a 2020-as évben is érdemben el tudta bírálni a benyújtott ügyek több mint 90 százalékát.

Az ügyek az előző évekhez hasonlóan 2020-ban is jellemzően helyi adókkal és közterület használatával voltak kapcsolatosak. A bizottság tagjai kérdést tettek fel az újonnan bevezetett jogegységi panasz eljárás hatályosulásáról, továbbá a gyakornoki program eredményességéről. A bizottság a vitában elhangzottak alapján megállapította, hogy a Kúria 2020-ra megfogalmazott szakmai célkitűzései megvalósultak.

Záró gondolatként szeretném megismételni Varga Zs. András elnök úr bizottság előtt mondott szavait: a Kúria bíróság, az Alaptörvény szerint ítélkezést ellátó általános hatáskörű bíróságok egyike, ugyanakkor más, mint a többi bíróság.

A jelen beszámoló, mint ahogy mondtam, még a Darák Péter elnök úr által vezetett kúriai tevékenységet mutatja be, akinek áldozatos munkáját ezúton is szeretném megköszönni.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Mindezek alapján az Igazságügyi bizottság 2021. október 26-ai ülésén a Kúria elnökének a Kúria 2020. évi tevékenységéről a jogegység biztosítása és az önkormányzati normakontroll körében című, B/16704. számú beszámolóját egyhangúlag, 9 igen szavazattal elfogadta.

Az Igazságügyi bizottság a házszabályi rendelkezések 84. § (2) bekezdése alapján benyújtott H/17391. számú határozati javaslatában a Kúria elnökének beszámolóját a tisztelt Háznak elfogadásra ajánlja. Kérem, támogassák önök is. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, elnök úr. Megkérdezem Völner államtitkár urat, a kormány nevében kíván-e most felszólalni. *(Jelzésre:)* Jelzi, hogy nem.

Akkor most vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Ezek sorában a Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka, Kovács Zoltán képviselő úr mondhatja el véleményét; innen, a pulpitusról fogja ezt megtenni. Képviselő úr, parancsoljon!

DR. KOVÁCS ZOLTÁN, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Kúriai Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt meghívott Megjelentek! Egy beszámoló esetén a felszólalók részéről óhatatlanul több átfedés adódik, hiszen ugyanarról fogunk beszélni, esetleg időnként más-más aspektusból. Ezért aztán előzetesen is elnézését kérem a jelenlévőknek, hogyha akár az elnöki beszámoló, akár az előterjesztő által elmondottak esetében ugyanazok a mondatok megjelenének.

Ismeretes mindannyiunk számára, hogy a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvény írja elő a beszámolót, amelyet évente kell megtennie a Kúria elnökének. Ez megtörtént az Igazságügyi bizottság előtt, és az imént megtörtént az Országgyűlés előtt is.

A beszámoló egy keret, meghatározottat, hogy mikről kell ebben a beszámolóban szólni: a Kúria által a bírósági jogalkalmazás egységének biztosítása érdekében kifejtett tevékenységről, az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközése és megsemmisítése, továbbá a helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapítása iránti feladatai ellátása során tapasztaltakról.

A 2020-as évről készült kúriai beszámoló sajátossága, hogy egy olyan évről szól, amit - elhangzott már - teljes egészében Darák elnök úr vitt végig - köszönjük az ő munkáját. De, ahogy az elnök úr is mondta, az év utolsó negyedében már mint tanácselnök ő is jelen volt a munkában, tehát a keze nyomát láthatjuk a beszámoló témakörein is.

Tisztelt Országgyűlés! Az október 19-én megválasztott elnök úrnak jutott az a feladat - a folyamatosság biztosítása érdekében -, hogy ezt a beszámolót itt előterjessze, noha '21. január 1-jén lépett hatályba az ő kinevezése.

Mindannyian tudjuk, hogy a Kúria funkciója kettős, egyrészt ítélkezési tevékenységet végez, másrészt biztosítja a bíróságok jogalkalmazásának egységességét. A beszámoló egy meghatározott keretrendszer és egy meghatározott szempontrendszer szerint készült; felsorolásszerűen: a 2020. évi szakmai célkitűzések és megvalósulásuk, a bírósági jogalkalmazás egysége érdekében kifejtett tevékenysége, a felmerülő szakmai problémákat és az azok érdekében tett intézkedések. Beszámol az új jogorvoslat, a jogegységi panasz tapasztalatairól - erről az elnök úr már részletesen beszélt jogelméleti szinten is -, a nemzetközi kitekintésre is figyelemmel, az Önkormányzati Tanács 2020. évi tevékenységéről, továbbá a '21. évi szakmai célkitűzésekről.

Tisztelt Képviselőtársaim! Magyarország legfelsőbb bírói fóruma számos figyelemre méltó szakmai cél elérését tűzte ki maga elé a 2020-as esztendőre is. A joggyakorlat-elemző csoportok keretein belül folytatódott az ítélkezési gyakorlat aktuális kérdéseinek vizsgálata. Országos szakmai tanácskozás keretében

született javaslatok figyelembevételével a Kúria kollégiumi véleménye alapján öt vizsgálati tárgykörben került sor joggyakorlat-elemző csoportok felállítására. Ezek: a kártalanítás és feltételes szabadságra bocsátás feltételei a büntetés-végrehajtási bírói gyakorlatban; az emberkereskedelem értelmezésével kapcsolatos bírói gyakorlat; a nemzetközi magánjogról szóló 2017. évi XXVIII. törvény bírói gyakorlata; az építésügyi hatósági eljárások gyakorlata; az atipikus foglalkoztatási formák bírói gyakorlatának vizsgálata.

Jogbiztonság szempontjából fontos, hogy a Kúria a jogszabályi változásokra, továbbá az Alkotmánybíróság alaptörvény-értelmező tevékenységére figyelemmel felülvizsgálja a jogegységi aktusait. 2020-ban a Büntető Kollégium öt esetben hozott büntető jogegységi határozatot; a Közigazgatási Kollégium négy önálló, ezenkívül pedig két, a Polgári Kollégiummal közös jogegységi határozatot; a polgári, gazdasági szakágú Jogegységi Tanács pedig három jogegységi határozatot hozott.

(9.40)

Tisztelt Országgyűlés! A szakmai célkitűzések és eredmények ismertetése mellett, mint ahogy már hallhattuk, azt sem hagyhatjuk figyelmen kívül - akárcsak minden más intézmény esetében is -, milyen hatásokat gyakorolt a koronavírus-járvány a Kúria működésére. Erről az elnök úr részletesen beszélt, én ezt megismételni nem szeretném, de azt azért megjegyezném, hogy ebben az időszakban, amely egy korábban nem ismert és tulajdonképpen rendkívüli helyzetet eredményezett, nem akadt meg a Kúria működése, az a két hét rendkívüli ítélkezési szünet igazán nem számottevő, és így nem került sor a Kúria teljes bezárására. Majd ezt követően jogszabályban került meghatározásra, hogy mely eljárási cselekményeket folytathatják a bíróságok elektronikus hírközlési hálózat vagy más eszköz útján. Sor került elnöki intézkedés kiadására, amely pontosan meghatározta a bírák és igazságügyi alkalmazottak, valamint az ügyfelek egészségi állapotának igazolását, az épületekben tartózkodás szabályait, a távmunkavégzés feltételeit. Ez egyébként elősegítette az elektronikus eszközök használatát a jövőben, akár a tanácskozásokat, akár az ítélkezési gyakorlatokat is illetően. Tehát bizonyos értelemben némi paradigmaváltás is ezáltal megkerülhetetlen a jövőt illetően.

Mindezek eredményeként a Kúria ebben a kihívásokkal teli, nehezített környezetben feladatainak stabilan eleget tudott tenni, az átállás és a visszaállás is zökkenőmentesen zajlott, sőt a Kúrián, mint ahogy hallhattuk, az ügyek befejezésének száma meghaladta az érkezések számát. Azt kell mondanom, hogy ez elismerésre méltó, köszönettel tartozunk ezért az elnök úrnak és a Kúria valamennyi munkatársának, akik ebben a nehéz helyzetben is helytálltak és biztosították a legfőbb bírói szerv folyamatos működését.

Tisztelt Országgyűlés! A Kúria Önkormányzati Tanácsának működését illetően néhány szó. A korábbi évek gyakorlatához hasonlóan 2020-ban is a helyiadó-szabályozás törvényességének megítélése

körében született döntések aránya volt a legmagasabb. Az indítványok jelentős része, hasonlóan a korábbi esztendőkhöz, konkrét normakontroll-eljárás keretében, azaz a bíróságoktól érkezett az Önkormányzati Tanácshoz; tovább nőtt a helyi építési szabályzat törvényességi vizsgálatának tárgyában született döntések száma; eltérően a korábbi évektől, költségvetési és zárszámadási rendelet megalkotásának elmulasztása tárgykörében 2020-ben a Kúria Önkormányzati Tanácsa nem hozott határozatot.

A mulasztások jogsértések körében a korábbi évek gyakorlatához képest új ügycsoportként már 2019-ben is kerültek a Kúria Önkormányzati Tanácsa elé olyan indítványok, amelyek értelmében az önkormányzat elmulasztotta a településképi rendeletek megalkotására vonatkozó kötelezettségét. Kiemelendő, hogy 2020-ban jogalkotási kötelezettség elmulasztásának megállapítására kizárólag e tárgykörben került sor két esetben, pedig tudvalevő, hogy az előző kormány ideje alatt a településképi rendeletek megalkotásához külön állami támogatást biztosított a kormány, és mindezek ellenére is volt mulasztás.

Tisztelt Képviselőtársaim! Összességében elmondható, hogy a Kúria hatékonyan végzi feladatait, hozzájárulva ezzel a társadalom igazságszolgáltatásba vetett bizalmának erősítéséhez. Mindezek mellett a Kúria nemcsak legfőbb bírói fórum, hanem intézményként maga a jogszokás keletkezésének és megszilárdulásának helye, valamint a magyar jogi tradíció megteremtője is egyben.

A beszámolóban foglaltakat és a határozati javaslatot, amit a bizottság elnöke előterjesztett és ismertetett, a Fidesz képviselőcsoportja támogatja. Kérem a tisztelt képviselőtársakat, hogy szintén támogassák. Vajon elnök úr ismertette egyébként a bizottság egyhangú döntését, a szavazati arányokat is. A jövőre vonatkozóan mind az elnök úrnak, mind pedig munkatársainak jó munkát kívánunk. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiból. - Dr. Varga Zs. András tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Gyüre Csaba képviselő úr, a Jobbik vezérszónoka következik. Tessék!

DR. GYÜRE CSABA, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Kúriai Elnök Úr! Tisztelt Munkatársai! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Országgyűlés! Egy olyan beszámolót hallottunk, hogy ugyan Varga Zsolt András számolt be, de még a 2020. évről, amelyik Darák Péter elnöksége idejének a teljes éve volt, tehát erről szól ez a beszámoló.

Megismerhettük a beszámoló elejéből a Kúria működésének az alakulását a rendszerváltás óta, és láthatjuk azt, hogy egy folyamatos átalakuláson megy keresztül a Kúria, illetve a működése és a feladatai is, ami nyilván nem kis kihívás elé állítja a Kúria dolgozóit. Tehát láthattuk azt, hogy a rendszerváltáskor a rendes és rendkívüli jogorvoslatok kerültek oda, majd aztán igyekeztek a rendes jogorvoslatok alól kivenni a Kúriát, illetve akkor még a Legfelsőbb Bíróságot; és

akkor került felállításra Magyarországon az ítélőtáblák rendszere, amelynek az volt a feladata, hogy a Kúriát mentesítse a másodfokú ítélkezés alól. Aztán változott a közigazgatási perek módosulásával: első, másod-, harmadfok. Ez megint egy komoly szerepváltás volt a korábbival kapcsolatban, hiszen elsőfokú ügyek is kerültek oda, aztán újra másodfok és harmadfok. Aztán a legfontosabb feladata pedig a bíróságok egységes ítélkezési gyakorlatának biztosítása volt - erről elnök úr sokat beszélt a pulpituson -, aminek a lényege, hogy precedenshatásúak lettek a Kúria döntései. Ez azért lényeges, hogy Magyarország milyen irányba is halad a jogfejlődésben, hiszen 150 éven keresztül vagy azt megelőzően is a kontinentális jog volt a jellemző Magyarországon, és nem volt jellemző a precedensrendszer. Most ennek egy bizonyos feloldása alakult ki, amit elnök úr dicsért, és jónak is tartott. Nyilván, vannak előnyei, de vannak buktatói is.

Az előnyök. Aki gyakorolta már a jogot Magyarországon, és én is, aki közel két évtizeden keresztül voltam gyakorló ügyvéd, tapasztalhattam azt, hogy ha bizonyos bíróságokon nyújtottunk be egyfajta keresetet, arra megkaptuk, mondjuk, a mi megyénkben a választ, és lehet, hogy az ország másik részén lévő megyében ezzel teljesen ellentétes ítélet született. Bizony, ez a joggyakorlat, amikor másként értelmezték a jogot ebben a megyében és másként abban a megyében, súlyos jogbizonytalansághoz vezet az országban; és nyilván, aki vesztes fél, annak nem tetszik, és próbál bármilyen módon is eljutni a győzelméhez, nyilván az a legfontosabb, és bizony rosszul esik, hogy máshol adott esetben nyerhetett volna. Nyilván, egy egységes joggyakorlat és annak a biztosítása rendkívül fontos dolog, és ezért lenne nagyon fontos az, hogy ezáltal ez a joggyakorlat országos szinten kialakuljon. És valóban, ez a jog stabilitását, az igazságszolgáltatás stabilitását, a kiszámíthatóságot biztosítja.

Egyetlen nagy veszélye van, ha valamilyen szinten befolyás történik a Kúria munkájára, a jogegységi munkára, abban az esetben, nem várt esetben, ha valamilyen politikai befolyás lenne, akkor az súlyosan érintené az igazságszolgáltatást egész Magyarországon. Tehát ez mindenféleképpen veszélyként jelenik meg ebben, hiszen az alsóbb fokú bíróságok számára, nyilván egy picinyke eltéréssel, amit elnök úr is mondott, de kötelezőek lennének ezek a jogegységi döntések.

Nyilván, ahogy itt elnök úr elmondta és ismertette, ha valamilyen új elem kerül szóba, akkor el lehet ettől térni. Nyilvánvaló, hogy ha időközben az Országgyűlés úgy dönt, hogy másfajta törvényt alkot, akkor más lesz a jogi alap, ami alapján ítélkezni kell, ebben az esetben is el lehet térni, de alapvetően ez meghatározza az alsóbb fokú bíróságok ítélkezési gyakorlatát. És ez azt jelenti, hogy hihetetlen módon megnő a Kúria felelőssége is ezzel a jövőben, nem mintha eddig nem lett volna, de ezzel még nagyobb lesz a felelőssége a Kúriának.

(9.50)

A 2019-es beszámolóban még olvashattuk, hogy az egyik legfontosabb feladatnak tekintette a Kúria a

devizahiteles problémák megoldását, és több fórumon is rendeztek ezzel kapcsolatban értekezést, ahol próbálták értelmezni a jogszabályokat, és próbálták megfelelően, nyilván a társadalom számára is elfogadhatóan értelmezni a jogot. Úgy látom, ez már 2020-ban nem volt sarkalatos kérdés, és ez változott azzal egyidejűleg, hogy a devizahiteles problémája sajnos még ma is egy akut probléma, amelyet nem sikerült megoldani.

Én azt gondolom, hogy ez nyilván nem elsősorban a Kúriának felróható hiba, hiszen a Kúria végrehajtja azokat a törvényeket, azokat a jogszabályokat, amelyeket megalkotnak a jogalkotók, és itt elsősorban az Országgyűlés felelőssége, hogy nem sikerült ebben a tárgykörben közös nevezőre jutni. Bár a kormány végig azt kommunikálta, hogy a megoldotta a devizahiteles problémáját, sajnos ez, amint tapasztaltuk, nem volt igaz, hiszen a kormány teljes egészében e tekintetben a bankok oldalára, nem pedig a magyar állampolgárok oldalára állt, és ilyenfajta jogszabályt hozott, ami nagyon súlyosan érintett több százezer devizahiteles családot, amely odavezetett, hogy ezres nagyságrendben vagy tízezer nagyságrendben történtek meg kilakoltatások.

Mi azt láttuk, hogy a Kúria tevékenysége elsősorban arra irányult, hogy a törvényes kereteken belül a lehető legjobb megoldást találják meg minden esetben. Sajnos, ez a törvényi keretek hiányában nem mindig tudott megfelelően megvalósulni, de mint elmondtam, ez semmilyen formában nem lehet a Kúria felelőssége.

Ami még itt fölmerül, és amire kitért itt elnök úr a jelentésében, az az új polgári perrendtartás alkalmazása során felmerülő jogértelmezési kérdések vizsgálata. Tulajdonképpen az új Pp. bevezetésével kapcsolatban azonnal, amikor hatályba került az új törvény és alkalmazásra került, ez azonnal problémát jelentett. Itt elsősorban az ügyvédek és az ügyfelek voltak azok, akik számára ez súlyos problémát jelentett, hiszen nagyon sok esetben sorozatosan utasították vissza - és itt nyilván az elsőfokú bíróságokról beszélek majd - a keresetleveleket, érdemi vizsgálat nélkül kerültek elutasításra ezek az ügyek, amelyek akár több évtizede gyakorló ügyvédek hoztak kellemetlen hírbe, amikor már másodszor, harmadszor adta be a keresetet kijavítva, és még mindig visszadobták, hogy alkalmatlan elbírálásra. Nyilván ebben valamiféle kompromisszumra kellett jutni.

Nagyon örülök annak, hogy ezt a problémát egyrészt a Kúria is észrevette, és ő is foglalkozott az új polgári perrendtartás alkalmazása során felmerülő jogértelmezési kérdésekkel, és próbált e tekintetben irányt mutatni, de nagyon örülök annak, hogy a jogalkotó is rájött erre a problémára, és aztán szépen lassan elkezdett kiküszöbölődni mára már ez a probléma. Tehát már mi is hozzányúltunk itt az Országgyűlésben az új polgári perrendtartáshoz, és változtattunk rajta, azt gondolom, hogy teljesen pozitívan.

Talán itt felmerül megint az a probléma, jogalkotási probléma, hogy nagyon gyorsan és nagyon hirtelen kellett keresztülnyomni, nem tudom, hogy miért, az akkori Igazságügyi Minisztérium javaslatára az új

polgári perrendtartást, és gyakorlatilag vita nélkül, pillanatok alatt lett elfogadva. Még emlékszem arra, hogy Trócsányi miniszter úr a pulpitrusról azt mondta el, hogy milyen jó, hogy az ötvenes években is a Pp.-t gyakorlatilag vita nélkül, száz százalékban elfogadta az Országgyűlés. Én azt gondolom, hogy nem ez a jó megoldás, hanem az a jó megoldás, ha ezeket a jogszabályokat nyilván átbeszéljük, átvitatjuk. Van rá idő, nem egy nap alatt kell megvitatni egy sok száz oldalas jogszabályt, mint ahogy itt történt az Országgyűlésben. Sajnos, ez a probléma a jogalkalmazók oldalán csapódott le, mind a bíróságok oldalán, mind az ügyfelek, mind az ügyvédek oldalán, és náluk jelentett ez elsősorban problémát. És igen, örülünk annak, hogy egyébként a Kúria is megpróbálta ezt a kérdést a maga módján, a törvényi lehetőségek között a legjobban megoldani.

Hogyan is mondunk véleményt egy bíróságról? Egy bíróság munkájáról, akár a Kúria munkájáról nagyon nehéz véleményt mondani. Nyilván vannak statisztikai adatok. Nagyon örülünk annak, és nagyon fontosnak tartjuk, amit elnök úr is elmondott, hogy 5,8 százalékkal sikerült több ügyet elbírálni, és ez azt jelenti, hogy ügyirathátralék ledolgozása történt. Ez mindenképpen egy pozitív folyamat, bár mindig el szoktuk mondani, hogy nem mindig az ügy megoldásának a gyorsasága számít, hanem inkább az ügyfelek elégedettsége lenne a legfontosabb, ezt viszont nyilván nem mérhetjük.

Számtalanszor találkoztam olyan ítélettel két évtizedes ügyvédi pályafutásom során, amikor a vesztés fél is úgy jött ki egy bírósági tárgyalásról, hogy tudomásul vette és elfogadta, sőt még meg is értette, hogy miért úgy ítélte a bíró, és elfogadta azt a döntést. Én azt gondolom, hogy ezek a legjobb ügyek. Ezeket nyilván a fellebbezési mutatók mutatják, hogy mennyire fellebbezik meg azokat az ügyeket, ez általában a Kúriának nem lehet mutatója, és egy elégedettségmérés nagyon nehéz. Mindenesetre öröndetes, hogy e tekintetben 5,8 százalékkal nőtt a ledolgozott ügyek száma.

Ami viszont elég döbbenetes, amit elnök úr ismertett, hogy 30 százalékkal megnövekedett az ügyszám. Ez nyilván leterheltségben sokat számít, és a hatékonyságát ronthatja a jövőre nézve a Kúriának, nyilván erre megoldást kell találni. Én azt gondolom, hogy ebben minden parlamenti frakció is - amennyiben ez jogalkotási kérdés lenne - nyilván partner lenne, illetve a politikai akarat e tekintetben mindenképpen meglenne. A legfontosabb a bíróságok bármilyen szintjén a működőképesség biztosítása, és én azt nem gondolom, hogy arra lenne szükség, hogy akár egy évvel, két évvel nőjenek az ügyintézési határidők a Kúriánál átlagosan, illetve azt sem, hogy slendrián módon, gyorsan oldjanak meg egy-egy ügyet. Itt fontos az, hogy jó megoldások szülessenek, jó ítéletek, elfogadható ítéletek, jó jogegységi panaszelbírálások szülessenek meg, és arra van szükség, hogy ez mind rendben legyen. A 30 százalékos ügyiratszám-növekedés bizony nagy probléma, tehát a bírói létszámon mindenféleképpen változtatni kell, át kell csoportosítani, ha erre van szükség, illetve, amit elnök úr mondott, hogy a másodfokú ügyek intézése bizonyos esetekben kerüljön át az ítéltábla hatáskörébe.

Én is azt gondolom, hogy ezek fontosak lennének, és mi ezt mindenféleképpen támogatjuk, amennyiben ez jogalkotási kérdés, a Jobbik frakciója ezt támogatni fogja.

Aztán elnök úr ír egy régi-régi problémáról, vagy talán ez nem is probléma, hanem inkább óhaj, ez a visszatérés a régi igazságügyi palotába. Én 2010 óta vagyok országgyűlési képviselő, azt hiszem, 2010 óta minden évben fölmerült itt, hogy a Kúria vajon mikor fog tudni visszaköltözni. Mindig tényként merül föl, hogy igen, előbb-utóbb ez a visszaköltözés megtörténik. Hát, nem látjuk most a közeljövőben azt, hogy ez megtörténne. Nyilván egy nagyon szép dolog lenne, ha a Kossuth téren több országos jelentőségű szerv is itt lenne, és például a Kúria is itt működne a régi helyén. Nyilván szép dolog lenne, és reméljük, hogy ez minél előbb be fog következni.

Én kérném szépen elnök urat, hogy amennyiben erről bármilyen információja van, majd a viszontválaszában (*sic!*) erre szíveskedjen kitérni, hogy hogyan áll ennek az ügye, van-e ebben bármiféle előrelépés, illetve várható-e, hogy ebben a közeljövőben lesz változás.

2020-szal kapcsolatban még mindenki kiemelte a járványhelyzetet. Igen, ez egy nagyon új helyzet elé állította a bíróságokat is, így a Kúriát is. Én azt gondolom, hogy a bíróságok ezt nagyon jól tudták kezelni minden szinten, és a Kúria is, és ezzel kapcsolatban valóban zökkenőmentesen, legalábbis a helyzethez képest a lehető legjobban sikerült megoldani ezeket a problémákat, és alkalmazkodni ehhez az új rendszerhez. Én azt gondolom, hogy 2020 tekintetében a bíróságok munkája, illetve a Kúria munkája is jónak mondható, ezáltal az Igazságügyi bizottság javaslata, én azt gondolom, a 2020. év vonatkozásában támogatható.

Szeretném megköszönni a Kúria elnökének, elnökhelyetteseinek és minden dolgozójának a munkáját. Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket.

(10.00)

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm. Mielőtt a következő felszólalónak, a KDNP vezérszónokának, Vejkey Imre képviselő úrnak megadnám a szót, egy érdekességre hadd hívjam fel a figyelmüket, mert láthatóan ebben ellentét van, és nem a Kúria döntésére vár. Amikor egy felszólalóra egy előterjesztő majd válaszol, ebben érdekes módon a „viszonzás” kifejezés alkalmazandó. A viszonzásban a „viszonzás” szó van benne, és nem „viszontválasz”, amelyben pedig a „viszont” azt jelenti, hogy „ellenkezőleg”. Ezt csak azért mondom, hogy könnyebb legyen a felkészülés Vejkey Imre képviselő úrnak. Tehát viszonzásról beszélünk, nem viszontválaszról - majd. Parancsoljon!

DR. VEJKEY IMRE, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Ezúton is megkülönböztetett tisztelettel köszöntöm Varga Zs. András kúriai elnök urat, a Kúria elnökhelyetteseit, kollégiumvezetőit és megjelent munkatársait. Nem

kívánva megismételni azt, amit már az Igazságügyi bizottság elnökeként expozémban előadtam, ezért in medias res belevágnék a vezérszónoki felvetéseimbe.

Az első felvetésem. Kifejezett jogi álláspontom, hogy a 2020-ban bevezetett jogegységi panasz intézménye teljesen megfelel a jogállamiság minden kritériumának, de ehhez képest mégis szirénhangokat lehetett hallani e vonatkozásban is Brüsszelből. Ezek a szirénhangok szóltak annak ellenére, hogy ez a jogorvoslati eszköz mindenben megfelel a szükséges követelményeknek, figyelemmel van arra is, hogy az eljárás a felek indítványára és az ő részvételükkel zajljék. Azt a törvényi szabályt sem érthette volna kifogás, hogy a rendes bíróságoknak tiszteletben kell tartaniuk a Kúria ítéleteit, és meg kell indokolniuk, ha nem követik a kúriai döntéseket, sőt a Velencei Bizottság is elkezdett vizsgálni ebben a kérdésben, és tudomásom szerint épp az elmúlt hetekben kedvező döntést is hozott.

A második felvetésem az lenne, hogy Magyarországon 2020-ban a bírák miképpen viszonyultak az emberi jogok európai egyezményéhez és az Emberi Jogok Európai Bírósága joggyakorlatához. Aggályosnak tartom, ha a pozitív jogi alap nélküli strasbourgi értelmezés hazánk alaptörvényi rendelkezéseivel vagy egyéb törvényeivel ütközik. Álláspontom szerint egyébként az Emberi Jogok Európai Bírósága döntésének kötelező ereje nem érintheti sem az egyes bíróságokat, sem pedig az egyes bírákat.

A harmadik felvetésként megint csak aggályomat kell kifejeznem. Elképesztőnek tartom, hogy az Európai Parlament, illetve annak bármely bizottsága az udvariassági látogatáson túl politikai jellegű kérdések sorozatát intézi a magyar igazságszolgáltatás legfőbb bírói fórumához, a Kúriához. Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Mi tiszteljük a montesquieu-i hatalommegosztást és ezáltal a bírói függetlenséget, de úgy látszik, a bíróság parlamenttől való függetlenségét éppen az Európai Parlament nem tiszteli. Az Európai Parlament ilyen típusú politikai eljárása számomra a kommunista időköt idézi, amikor a politika szereplői a bírákat utasították. Ez ellen küzdöttünk, most meg Brüsszelből ez visszaköszön, és bejön az ablakon.

A negyedik felvetésem az, hogy több mint aggályos az is, hogy az Európai Bizottság 2020. évre vonatkozó jogállamisági jelentése a Kúria vonatkozásában súlyos, valótlan tényállításokat tartalmaz. Kérdezem elnök urat, hogy mit tudott tenni ezen igaztalan, tényszerűtlen vádakkal szemben.

Végül ötödik felvetésként kérdezem elnök urat, hogy beszámolója szóbeli kiegészítésében pontosan mi volt az Európai Bíróság ítéletére történt utalás. Kifejtené ezt részletesebben?

Tisztelt Kúriai Elnök Úr! Tudnia kell, hogy a független igazságszolgáltatás melletti harcban éppúgy számíthat a Fidesz-KDNP-re, mint a 2020. évi beszámoló elfogadásában. Munkájához további jó egészséget, sok sikert és Isten áldását kívánom. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. (*Taps a kormánypartok sorából.*)

ELNÖK: Varga László képviselő úr, az MSZP vezérszónoka, innen a pulpitusról mondja el vezérszónoki véleményét. Parancsoljon!

DR. VARGA LÁSZLÓ, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr, Elnökhelyettesek! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Országgyűlés! Hát, valóban boldog ország az, ahol érvényesülnek maximálisan a montesquieu-i elvek.

Tulajdonképpen egy Országgyűlés ilyenkor kizárólag formális kötelezettségeinek tesz eleget azzal, hogy az aktuális év kúriai beszámolóját megtárgyalja. Nagyon sokat gondolkodtam arról, hogy pontosan mivel kezdjem, és mi legyen aztán a felszólalásom tartalma, hiszen egy érdekes átmeneti év itt a 2020. év: Darák Péter megbízatása lejárt ebben az évben, és új kúriai elnököt választott az Országgyűlés. Szeretném megköszönni Darák Péter úr munkáját, és a Kúria minden kollégájának, alkalmazottjának, munkavállalójának, azt gondolom, valóban igaz az, hogy magas színvonalú munkát és elhivatott munkát végez a túlnyomó többségünk természetesen.

Azonban, mivel az előttem felszólaló Vejkey Imre képviselőtársam is tett néhány politikai típusú megjegyzést, azt gondolom, helyénvaló, hogy még talán ebben a részben, átmeneti évben tegyünk ilyeneket az ellenzék szemszögéből is; aztán meglátjuk, merthogy mondjuk ki, hogy Darák Péter úr is a megválasztásakor nem volt egy konszenzusosan megválasztott szereplő az Országgyűlés részéről. Voltak kritikai hangok, aztán persze vannak olyan kérdések, például a devizahitelek ügye, amelyek kapcsán sokszor hangzik el kritika az ellenzék részéről, de lehet mondani, hogy közmegegyezéssel végezte a munkáját, illetve magasan az ellenzék várakozásai fölött szerepelt. Ebben a tekintetben mondom azt, hogy mindenki előtt nyitva áll ez a lehetőség, tehát bármennyire is övezi a megválasztását vita, adott esetben a gyakorlatban az érintettek, az állampolgárok és egyébként az OBTV véleménye is változhat egyértelműen pozitívan az illetőről.

A konkrét beszámolóévet, a naptári évet érintő volt az az időszak, amikor az új elnököt megválasztotta az Országgyűlés. Ezt megelőzte az OBTV-nek egy ülése, amikor pontosan 2020. október 9-én meghallgatták elnök urat, és itt az előzetes vélemény nem volt pozitív az OBTV részéről: 1 igen és 13 nem szavazat érkezett ebben az időszakban. Az indokolás szerint, szó szerint idézem: „Nem lehet azonban elvonatkoztatni attól a tényről, hogy a jelölt korábban a bírósági szervezetrendszerben egyáltalán nem végzett ítélkezési tevékenységet, tárgyalótermi tapasztalattal nem rendelkezik, a peres ügyek és a bírósági igazgatás terén gyakorlati múltja nincs. A rendszerváltás óta kizárólag olyan személy töltötte be a Legfelsőbb Bíróság, illetve a Kúria elnökének tisztségét, aki ezt megelőzően hosszabb-rövidebb ideig bírőként is dolgozott.” Valamint hozzátették: „Dr. Varga Zsolt András jelöltté válását két közelmúltbeli törvénymódosítás tette lehetővé, amely nem feleltethető meg annak az alkotmányos elvárásnak, hogy a bírósági szervezetrendszer

csúcsára a más hatalmi ágaktól független, külső szemlélő számára is pártatlannak látszó személy kerüljön.”

(10.10)

Nem csak ez volt azonban az egyetlen probléma Varga Zs. András személye körül. Fontos felhívni a figyelmet a kinevezése, illetve Baka András - aki a Legfelsőbb Bíróság elnöke volt 2009-11 között - leváltása közötti összefüggésekre. A Legfelsőbb Bíróság Kúriává történő átalakításával ugyanis dr. Baka András arra hivatkozással vesztette el tisztségét, hogy nem rendelkezik ötéves bírósági ítélkezési tapasztalattal annak ellenére, hogy 17 éven keresztül az Emberi Jogok Európai Bíróságának bírója volt. Ezt akkor azzal a megoldással érte el a kormánytöbbség, hogy a nemzetközi és alkotmánybíráskodási tapasztalatot nem tekintették bírói tapasztalatnak. Ezt a szabályt azonban 2019-ben megváltoztatták oly módon, hogy a bírói gyakorlatba a nemzetközi igazságszolgáltatási szervezetben bírőként, főtanácsadóként, valamint alkotmánybíróként, illetve az Alkotmánybíróság Hivataltában főtanácsadói munkakörben szerzett tapasztalatot is figyelembe kell venni a bírói tapasztalat értékelésekor. Ennek a szabálynak az alkalmazásával dr. Baka András sem lett volna a helyéről 2011-ben leváltható, azonban azt is eredményezte, hogy dr. Varga Zs. András a Kúria elnöki tisztségére kinevezhetővé vált. Ez alapján számos jelentős kérdés merül fel ebben a kérdésben, ami nyilvánvalóan lehet a 2020. évi beszámoló szempontjából is releváns.

Amikor a Kúria tevékenységének hatékonyságáról és magas színvonaláról beszélünk, akkor elengedhetetlen a bírói függetlenség követelményének említése. Az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdése szerint a bírák függetlenek, és csak a törvénynek vannak alárendelve, ítélkezési tevékenységükben nem utasíthatók. A bírákat a tisztségükből csak sarkalatos törvényben meghatározott okból és eljárás keretében lehet elmozdítani. A bírák nem lehetnek tagjai pártoknak, és nem folytathatnak politikai tevékenységet. A bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló törvény 39. § (1) bekezdése szerint a bírák nem lehetnek tagjai pártoknak, és nem folytathatnak politikai tevékenységet.

Kérdés az, hogy Varga Zs. András egy konferencián korábban arról beszélt az MTI tudósítása szerint, hogy alkotmányos puccs megtervezése folyik, az Alaptörvény megtörése pedig a szuverén magyar állam megtörését jelentené. Tehát kérdéses számomra az, hogy az OBTV előzetes véleménye és a közéletben tapasztalható előzetes várakozások alapján szolgálja-e azt egy-egy ilyen nyilatkozat, hogy a semlegesség, a politikai tevékenységgel való kapcsolatban nem lét (*sic!*) megállja-e a helyét a Kúria elnökének tekintetében. Én őszintén kívánom mindannyiunk érdekében, hogy a várakozásokhoz képest majd a '21. évi beszámolót tárgyalva pozitív képet kapjon az Országgyűlés és az ellenzéki pártok is, mindannyiunk érdeke ez volna, de meggyőződése, hogy ezek a kérdések nem szolgálják ezt, ezek a folyamatok. Erre hívnám fel tehát elsőként a figyelmet.

Van ezenfelül természetesen olyan pont is a beszámolóban, amely még nem hangzott el, és nem utaltak rá képviselőtársaim, és tekintettel arra, hogy a gyermekvédelem hangsúlyos, egyre hangsúlyosabb szerepet kap a közéletben, én azt gondolom, hogy ez különös figyelmet érdemel. A jelentés a 6. oldalon említést tesz arról, hogy többek között az emberkereskedelem értelmezésével kapcsolatos bírói gyakorlat tekintetében egy joggyakorlat-elemző csoport kerül felállításra. Az Európai Unióban 2015-16-ban regisztrált, gyermekeket érintő szexuális célú emberkereskedelem áldozatainak fele magyar származású volt: 1310-ből 647-en, 7,4 százalékban 11 éven aluliak.

Az Amerikai Egyesült Államok Külügyminisztériumának jelentése, amelyre a kormány is több alkalommal hivatkozott a parlamentben, több éven keresztül az egyik legrosszabb besorolásban tartotta hazánkat. Ennek oka sokrétű volt, de olyan körülmények is szerepeltek ezek között, mint például hogy 2018-ban azért ítélték el személyeket, mert áldozatként részt vettek gyermekprostitúcióban. Az így elítélt 54 gyermek mindegyike lány volt, ráadásul az 54 gyermekből 7-et börtönbe is zártak. Bár 2020-ban lépett hatályba az a módosítás, amelynek értelmében nem lehet elítélni gyermeket azért, mert áldozatként gyermekkereskedelemmel érintett bűncselekményben vett részt, azonban ez a gyakorlat részben még 2020-ban is folytatódott. 2020-ban 19, de a korábbi években, 2019-ben 30, 2018-ban 54 gyermeket ítélték el azért, mert áldozatként szexuális bűncselekményekben vettek részt, minden pönalizált gyermek ebben az esetben is lány volt. Míg 2020-ban összesen 95, emberkereskedelemmel kapcsolatos ügyet regisztráltak - 57 emberkereskedelem, 4 kényszermunka, 34 gyermekprostitúciós kihasználás -, addig harmadik éve zsinórban egyetlenegy embert sem ítélték el gyermekprostitúció kihasználása miatt. Természetesen a korábbi években sem igazán indultak ilyen ügyek.

Egyre növekvő problémát jelent mindezek mellett a kényszermunka növekedése is, valamint a munkavégzési célú emberkereskedelem elterjedése. Egyrészt magyar munkásokat zsákmányolnak ki, akiket ennek keretében munkavégzés céljából külföldre szállítanak, elsősorban Belgiumba, az Egyesült Királyságba és Hollandiába, másrészt számos személyt zsákmányolnak ki Magyarországon vidéki, szegényebb régiókban. Ez utóbbi egyrészt harmadik országbeli állampolgárok kizsákmányolását is jelenti. Voltak hírek ukrán munkavállalókról ebben a tekintetben, másrészt egyre nő az idősek és a hajléktalanok munkavégzési célú kizsákmányolása is.

Számos, megválaszolásra váró kérdés van tehát, amely a joggyakorlat-elemzés és a jogegység biztosítása keretében megfelelően megválaszolható. Ezek közül néhányat hadd említsek meg! Mi az oka annak, hogy ilyen lassan zárulnak le az emberkereskedelemmel, különösen a gyermekprostitúcióval kapcsolatos ügyek? Mi az oka annak, hogy továbbra is elítélt áldozatokat gyermekprostitúciós bűncselekménnyel kapcsolatban? Mit kíván tenni a Kúria elnöke az ilyen ügyekben annak érdekében, hogy ne ítéljék el az emberkereskedelem áldozatait a valódi

bűnelkövetők helyett? Hogyan készül a Kúria a változó emberkereskedelmi problémák, például a kényszermunka terjedésének hatékony bírósági kezelésére?

Összefoglalva tehát az eddig elmondottakat, a tárgyév természetesen az elődje időszakára esik, de a megválasztása, annak az előkészületei nyilván már ez év, a 2020. év őszén megindultak, illetve megtörténtek. Úgyhogy azt gondolom, ez az év volt az, amit részben komplexen kellett megítélnünk. Darák Péter úr működésével és a Kúria munkavállalóinak működésével nyilván az Országgyűlés legtöbb megnyilatkozása mindig elégedettséget mutat, és természetesen a montesquieu-i elveket is tartva itt van is egy határ talán, amelyben megjegyzést lehet tenni, azonban azt gondolom, hogy az ön megválasztása és azóta egy konkrét ügyben tett nyilatkozata szerintem átlép egy határt.

Én azt javaslom önnek, mindannyiunk, a magyar állampolgárok, a Kúria dolgozói és az érintettek érdekében, hogy ilyenektől tartózkodjon a későbbiekben. Köszönöm, elnök úr. *(Taps az ellenzéki pártok sorából.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. Varga Zoltán képviselő úr a Demokratikus Koalíció vezérszónoka. Parancsoljon!

VARGA ZOLTÁN, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a beszámolót. Valóban egy izgalmas és jó beszámolót olvashattunk, és valóban nagyon furcsa helyzetben vagyunk, mint ahogy ezt sokan mások előttem már elmondták, hiszen egy olyan beszámolót hallhattunk, amit ugyan ön tartott, de mégiscsak a Kúria tavalyi évben leváltott elnökének időszakát öleli fel, miközben tudjuk nagyon jól, hogy 2021. január 1-jétől már ön, a megválasztott új elnök képviseli a Kúriát a parlamentben.

Elnök úr is elmondta, hogy a 2020. évet úgy érdemes vizsgálni, hogy az előtte és az utána lévő évvel egységben, és nyilván ez így is van. Sok minden történt 2020-ban a Kúria életében. Nyilván ezt mindenki máshogy éli meg, máshogy élték meg a kormánypártok, a Kúria önmaga és a dolgozói, és nyilván máshogy élte meg a demokratikus ellenzék. Ha a Kúria beszámolójánál tartunk, erről beszélünk, ezt hallgatjuk, akkor egyszerűen nem szabad elmenni a magyar igazságszolgáltatás megítélése mellett sem. És igen, itt szó esett már, talán a KDNP vezérszónoka mondta, vagy legalábbis csak érintette az Európai Parlament Magyarországról szóló jelentését.

(10.20)

Igen, ez egy nagyon fontos dokumentum különben, ami egyrészt a magyar jogállamiságról, az igazságszolgáltatás helyzetéről, és nyilván ezek mellett még akár a média helyzetéről is szól, vagy a korrupcióról. Mivel egy igen átfogó, és hozzá kell hogy tegyem, háborzongató megállapításokat megfogalmazó jelentésről beszélünk mégiscsak, én megpróbálnám ebből csak

a Kúriát érintő részeit kiemelni, de egyszerűen elkerülhetetlen, hogy erről beszéljünk, hiszen egyrészt az elmúlt években a Kúria elnökének megválasztásával kapcsolatos történések borzolták a magyarországi kedélyeket, és szemmel láthatóan különben ez az Európai Unióban sem maradt nyom nélkül.

Az európai parlamenti küldöttségnek az őszi magyarországi látogatásáról készült jelentése szerint Magyarországon a helyzet 2018 óta nem javult, hanem inkább romlott, és továbbra is komoly aggodalmak merülnek fel az igazságszolgáltatás függetlenségét és a médiaszabadságot fenyegető veszélyek miatt. Nyilvánvaló módon, ahogy az előbb is mondtam, itt a jelentéssel kapcsolatos viszonya más az ellenzéknek és más a kormánypártoknak. Ezzel nincsen bajom, de mégiscsak komolyan kell ezt venni, hiszen mégiscsak az Európai Unió azt hivatott Bizottságának tollából származnak a Magyarország igazságszolgáltatását bizony súlyosan érintő mondatok.

Az Európai Bizottság jelentése minden vizsgált területen súlyos, a jogállamiságot veszélyeztető problémákat azonosított Magyarországon, és itt nem szabad elvonatkoztatni attól, hogy ez bizony a Kúriát is érinti. Mivel nem történt érdemi javulás a tavalyi eredményekhez képest, mondják a jelentésben, az ország jelentős uniós forrásoktól eshet el - ezt lassacskán most már meg is érzük - , ráadásul egyes területeken a korábban azonosított problémák súlyosbodását, illetve újabb aggodalomra okot adó fejleményeket is felsorol ez a jelentés. Mint ahogy a tényfeltáró delegáció összefoglalójában az is szerepel, hogy úgy tűnik, a széles körben elterjedt korrupció párhuzamos állam kialakulásához vezetett, ami a független igazságszolgáltatási rendszer hiányában szinte lehetetlenné teszi a fellépést. Nyilván én várnám, tisztelt elnök úr, az erre való reagálását, hogy ezzel kapcsolatosan mi a véleménye, hogy látja ön ezt a helyzetet.

A jelentés kiemelten foglalkozik, ahogy az előbb is mondtam, és nyilván önök, kormánypárti képviselők és a Kúria elnöke is tisztában van ezzel, a Kúriát érintő változásokkal, és komoly aggályokat fogalmaz meg a Kúria elnökének megválasztása kapcsán. Az előttem szóló MSZP-s képviselőtől hallottunk már ezzel kapcsolatban néhány mondatot, engedjék meg, hogy csatlakozzak én is hozzá.

A jelentés rögzíti a Kúria új elnökének megválasztását megelőző lépések kapcsán, hogy az új főbíró megválasztását a 2020-as jelentésben már vizsgált, újonnan bevezetett szabályok tették lehetővé. Felidézi, hogy az új szabályok szerint az alkotmánybírák, kérésükre, bírói kinevezést kaphatnak, hogy majd a mandátumuk lejártát követően a Kúrián helyezkedhessenek el akkor is, ha korábban nem szolgáltak bíróként.

A jelentés továbbá kiemeli azt is, hogy a Kúria elnökének megválasztására annak ellenére kerülhetett sor, hogy az OBT közel egyhangú döntéssel elutasította a jelöltet, majd leszögezi, hogy a legfőbb bírói pozíció betöltésére nem az európai sztenderdeknek megfelelően került sor.

A Bizottság emlékeztetett arra is, hogy a Kúria elnöke rendkívül erős igazgatási jogkörökkel rendelkezik, amelyek az új főbíró megbízásával egyidejűleg

még tovább is bővültek, kiegészülve a jogegységi panaszeljárással kapcsolatos jogkörökkel. Megállapította, hogy a Kúrián működő bírói tanácsoknak kizárólag véleményező szerepük van, ezért nem képesek ellensúlyozni a Kúria elnökének kiterjedt jogköreit.

A Kúria bírósági rendszeren belüli súlyára és a Kúria elnökét megillető igazgatási jogkörökre tekintettel a Bizottság súlyosan aggályosnak találta a Kúria elnökének megválasztásával kapcsolatos fejleményeket a bíróságok függetlensége szempontjából is.

Nagyon-nagyon kemény mondatok ezek, és azt hiszem, ezt nem lehet semmissé tenni és akár a szöveg alá söpörni sem egy sommás politikai válasszal. Erre megalapozott, komoly és szakmai válaszok szükségesek. Olybá' tűnik különben, hogy az Európai Unió elveszítette azt a bizalmat a magyar kormánnyal szemben, amire szerintem ahhoz, hogy Magyarország az Európai Unió aktív, jól működő és megbecsült tagja tudjon maradni, szükség van. Ezt a bizalmat vissza kell szerezni, és ebben, az itt foglaltak szerint, bizony a Kúria elnökének is szerepe és felelőssége kell hogy legyen.

És hosszú-hosszú ideig, órákig lehetne azt sorolni, hogy mi is a probléma - és engedjék meg, hogy most ezt úgy mondjam, ahogy nálunk, az ellenzéki körökben és máshol is szokták mondani - a lex Varga Zs.-vel, hogy még a NER-ben is rendhagyó módon két lépésben születhetett meg - mert máshogy egyszerűen képtelenség lett volna megerősokolni a rendszert - ez a jelenlegi helyzet.

Vagy persze beszélhetnénk arról is, hogy az OBT, az Országos Bírói Tanács elsőprő többséggel utasította el az új főbíró személyét, de erről már az előttem szóló ellenzéki képviselőtársam beszélt. Én nem idézném fel ezeket az OBT által jegyzett mondatokat. Én azt hiszem, hogy ebben minden benne van, és ettől a pillanattól fogva nagyon nehéz azt mondani, szinte lehetetlenség komolyan állítani azt, hogy az Európai Unió - nem is tudom, Vejkey képviselőtársam hogy fogalmazott a kormánypárti padosorokban - kommunista módon viszonyult ehhez a helyzethez, mert ezek alapján akkor, Vejkey úr, ezt el lehetne mondani az OBT-vel kapcsolatban is, ami azért így nonszensz.

Hát, nem vagyunk könnyű helyzetben, mert nyilván az ellenzéknek is az a legfőbb vágya különben, hogy a Kúria végezze azt a feladatot, politikától mentesen, befolyástól mentesen, a legjobb tudása szerint, amire létrejött. Azonban nyilván bennünk van az a félelem, látva a Kúria körüli elmúlt évben kipattant, nevezük botrányoknak, hogy sajnos a politika beférkőzik, és ott is marad akár a Kúria falai között. Ez egy nagyon nem jó irány!

Én annyit tudok mondani, hogy rengeteg mindentről kellene beszélünk, tényleg rengeteg mindentről a Kúriával kapcsolatosan, az igazságszolgáltatás helyzetével kapcsolatosan, a magyarországi jogállamiság helyzetével kapcsolatosan, a médiával kapcsolatosan, rengeteg dolog van. Ezekre a beszélgetésekre most sok esetben egyszerűen nem kapunk lehetőséget. Jönnek az államtitkárok, akik fel vannak arra készítve, hogy elmondják a szokott kis paneljeiket, a gyurcsányozást, sorosozást, hadd ne soroljam tovább,

de valós és szakmai válaszokat az ellenzék által feltett kérdésekben az esetek 99 százalékában egyszerűen nem sikerül kicsikarni a kormány részéről. Én azt hiszem, hogy ez egy borzasztó rossz irány! Én szeretném azt, hogyha a Kúria felül tudna emelkedni különben ezeken a politikai csatározásokon, és ön, elnök úr, tudná azt biztosítani, hogy valóban politikamentesen szólal meg, és úgy is végzi a munkáját. Tehát, ahogy az előbb is mondtam, lenne miről beszélni, és erre most nem nagyon van lehetőség, de én bízom benne, hogy a 2022-es kormányváltás után ezek a beszélgetések be fognak következni, el fognak jönni, hiszen elkerülhetetlen, hogy a minket, a Magyarországot, a nemzetünket érintő kérdésekről komolyan beszéljünk.

Az idő rövidsége miatt is azzal zárnám most a felszólalásomat, hogy a jogállamisági jelentés, az abban foglaltak, de magának az elnök úrnak a megválasztása sem más, mint hű lenyomata most az Orbán-kurzus megdőböntő és sok esetben aljas 11 évének. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki pártok padsoraiban.)*

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most kétperces felszólalásra van lehetőség, és erre kért alkalmat Vejkey Imre képviselő úr, KDNP. Parancsoljon!

(10.30)

DR. VEJKEY IMRE (KDNP): Tisztelt elnök úr, köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Sok minden elhangzott itt az ellenzéki képviselőtársaink részéről, Varga László MSZP-s, Varga Zoltán DK-s vezérszónok úr részéről. Lényegében ők fölültek az Európai Parlament Kúriát, a Kúria elnökét támadó hullámára. Hogy konkrét válaszokat adjak azokra a kérdésekre, amelyeket Varga Zoltán DK-s képviselőtársam felvetett: látniuk kell, hogy az a vád teljesen hamis, hogy egy alkotmánybíró ne lenne bíró, mert például ez az egyik vád Varga Zs. Andrásval szemben, hogy úgy lett megválasztva a Kúria elnökének, hogy ő nem volt bíró. A nevében is benne van, hogy az alkotmánybíró, az bíró. De ha tartalmát tekintve nézzük, akkor azt kell mondanom, hogy csaknem egy évtized óta az Alkotmánybíróság tényleges bírói tevékenységet lát el, ennek következtében jogosultsága van konkrét ügyekben döntéseket hozni, felülvizsgálni ítéleteket. Tehát nem mondható az, hogy egy alkotmánybíró ne lenne bíró.

A másik pedig, amit ellenzéki képviselőtársaim fölhoztak, az OBT, hogy az OBT úgy foglalt állást, hogy nem javasolja az Országgyűlésnek megválasztani Varga Zs. András elnök urat. Ezzel kapcsolatban azt tudom mondani, hogy az OBT-nek arra lett volna csak jogosultsága a vonatkozó törvények alapján, hogy a személy alkalmasságáról hozzon döntést, nevezetesen, hogy Varga Zs. András alkalmas-e a Kúria elnökének vagy nem. Ehhez képest az OBT nem ebben hozott döntést, hanem értelmezve a jogszabályokat, értelmezve a... *(Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret leteltét.)* Akkor folytatni fogom, a mondatot befejezem: nem ebben hozott döntést, hanem Alkotmánybíróságnak képzelte magát, és hatáskörét túllépte, de majd folytatom akkor innen.

ELNÖK: Tisztelettel kérek mindenkit a házszebály betartására. Kovács Zoltán képviselő úr, Fidesz, két percben.

DR. KOVÁCS ZOLTÁN (Fidesz): Köszönöm szépen, elnök úr. Nagyon tetszett a viszonzással kapcsolatos elnöki felszólalás. Van az elnökség részéről, aki ezt gyakorolja, van aki nem az elmúlt időszakban, például Latorcai elnök úr következetesen évek óta is így beszél, de nem erről szeretnék szólni, hanem gyakorlatilag eljutottunk egy 2020-as beszámólótól a kúriai elnök megválasztásáig meg az európai uniós véleményvezérek véleményéig.

Én nem ehhez szeretnék hozzászólni, hanem a témához. Devizaügyben szólalt fel Gyüre Csaba a beszámoló kapcsán. Én most odáig nem jutnék el, hogy az önök jelenlegi koalíciós partnere, az MSZP meg a DK, ki engedte ki a szellemet a palackból annak idején devizahiteles ügyben, akik ugye, mindenféle korábbi kedvezményes lakáshitelt megszüntettek, és bekényszerítették az embereket a devizahiteles ügyekbe. Hogy a kormány nem tett semmit, arra csak néhány dolgot szeretnék mondani. Volt kiköltöztetési moratórium, árfolyamgát, előtörlesztés, futamidő meghosszabbítása, árfolyamrögítés, eszközkezelő, kamattámogatás, forintosítás. Tehát nagyon sok száz ezer embert sikerült kimenteni ebből a dologból.

Ami pedig az Igazságügyi Palota felvetését illeti, szeretném elmondani, hogy már rég le lehetett volna rendezni ezt az ügyet. Ugye, tudjuk, hogy Hauszmann-tervek alapján '96-ra elkészült az Igazságügyi Palota, majd aztán jöttek a kommunisták '49-ben, aztán beköltöztették a Munkásmozgalmi Intézetet, aztán ma éppen Néprajzi Múzeum van benne, de azért egy kis részt megtartottak maguknak, a Politikátörténeti Intézetet. *(Az elnök a csengő megkocogtatásával jelzi az időkeret leteltét.)* Ha az kiköltözött volna időben, akkor már az Igazságügyi Palota rég a Kúria otthona lehetne; reméljük, hogy ez hamarosan megtörténik. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypártok soraiban.)*

ELNÖK: Tisztelt Képviselők! Kíván-e még valaki szólni? *(Nincs jelzés.)* Minthogy további felszólalásra senki nem jelentkezett, az együttes általános vitát lezárom.

Megkérdezem Varga Zsolt András urat, a Kúria elnökét, kíván-e reflektálni, válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Öné a szó, parancsoljon!

DR. VARGA ZS. ANDRÁS, a Kúria elnöke: Köszönöm, elnök úr. Próbálom összefoglalni a választ azért, hogy az időt ne húzzam, de kérem, engedjék meg, hogy néhány előfeltevéssel kezdjem.

Az egyik előfeltevés az, hogy egyetlen bíró sem, a Kúria elnöke sem rendelkezik semmiféle politikai felelősséggel senki irányába. Következésképpen azokra a felvetésekre, hogy itt velem bármilyen politikai vitát és megbeszélést kellene folytatni, hadd mondjam azt, hogy tisztelt Országgyűlés, senkivel nem tudok politikai kérdésről beszélgetni semmilyen körülmények között, és ezzel máris megválaszolom az

egyik európai parlamenti bizottsággal kapcsolatban két oldalról is érkezett kérdéseket. Azt próbáltuk elmondani annak a bizottságnak, de ez olvasható a Kúria honlapján, hogy amennyiben ők vendégek, mint egyetemisták vagy bármely polgár, aki kíváncsi a Kúria működésére, a legnagyobb örömmel elmeséljük nekik, mert minden érdeklődésre szívesen válaszolunk. Amennyiben azonban politikai számonkérést kívánnak folytatni, és ezt mondta az érintett bizottság, mert azt mondta, hogy ők hivatalos eljárásukban kívánják a Kúriát kérdezni, erre mondtuk, hogy erre sajnos nincsen lehetőség. De ezt nem is folytatnám, mert telik az idő; nyilván ugyanúgy, ahogy bármelyik magyar országgyűlési bizottság nem érkezik meg a Kúriára, hogy ott elszámoltasson, ugyanúgy ez egy más nemzetközi intézmény számára sem megengedett, úgyhogy nem is folytatnám.

A második előfeltevésem az, hogy a beszámoló a jogegységről, illetőleg az Önkormányzati Tanács működéséről szólhat. Nyilván egyenlőtlen helyzetben vagyunk a tisztelt képviselő asszonyokkal, képviselő urakkal, mert az országgyűlési képviselők rendelkezésére áll a képviselői felelősségmentesség, aminek eredményeként bármit mondhatnak, engem viszont kötnék a törvények. Tehát én nem tudok bármilyen kérdésre válaszolni, hanem kizárólag az Alaptörvény és a törvények keretei között válaszolhatok, ennek megfelelően három csomagot vagyok kénytelen képezni.

Azokra a kérdésekre, amelyek közvetlenül a jogegységre és az Önkormányzati Tanács működésére vonatkoznak, azokra igyekszem válaszolni. A második csomag az, amit kapcsolatba lehet hozni a jogegységgel és az Önkormányzati Tanács működésével, ezt megkísérlem, és ezekre a kérdésekre megpróbálok válaszolni. És végül van a harmadik csomag, amivel kapcsolatban tisztelettel kérem, hogy az Országgyűlés ezt ne tekintse az én részemről bármiféle negatív érzésnek, de politikai felvetésekre nem válaszolhat a Kúria elnöke, még akkor sem, ha politikai felvetések történetesen a Kúria elnökének megválasztásával kapcsolatosak; hogy egészen rövid legyek, a Kúria elnökének megválasztásával kapcsolatos viták nem tartoznak a Kúria elnökére. Bármennyire furcsa, a bírói függetlenség sajnos ezt jelenti. Ezért nem kommentáltam soha ezt az eseményt. A legélesebb megfogalmazásom is az volt az Országos Bírói Tanács döntésével kapcsolatban, hogy nem mondhatom meg senkinek, hogy mit gondoljon, és ezzel rá is térek a konkrét kérdésekre.

Tisztelt Országgyűlés! A Kúria egyetlen tanácsának sem mondhatom meg, hogy mit gondoljon. Azon a tanácson kívül, amelyikben működöm, abban a tanácsban konkrét ügyben elmondhatom, hogy én mit gondolok, és ha a tanács többi tagjának többsége ugyanazt gondolja, akkor ebből lesz az ítélet. Nyilván a Jogegységi Tanács, Jogegységi Panasz Tanács esetén több bíróról van szó, nemcsak háromról, de ezenkívül nem befolyásolhatok egyetlen bírót sem.

A személyes tapasztalatom az, és nagyon-nagyon erős nyomatékkal próbálok mondani, hogy nem ismerek egyetlen olyan bírót sem, aki politikai nyomásnak engedne. Nyilván elképzelhető, hogy van

ilyen, én ilyenrel nem találkoztam, a Kúrián biztosan nem találkoztam.

(10.40)

Természetesen érkezik nyomás a sajtón keresztül rengeteg, ezekre a megfelelő formában válaszolni szoktam, bárkitől és bármilyen bíróval szemben is érkezik. Ennél nagyobb vagy ennél erősebb eszköze a Kúria elnökének nincs.

Ami a konkrét ügyekben hozott ítélezést és a jogegységet illeti, köszönöm Kovács Zoltán képviselő úrnak, amit mondott, de hadd fogalmazzak úgy, ha megengedi, hogy az ítékezés, valamint a jogegység biztosítása immár az „és” szóval van. Így mondta képviselő úr is, csak én ezt szeretném hangsúlyozni, mert pontosan ez az új rendszer lényege, hogy az ítékezés során valósul meg a jogegység biztosítása. Ez az, amire vonatkozóan egyébként valóban nagyon hosszú idő óta vannak európai kritikák.

A precedensrendszer időtartamával kapcsolatban hadd mondjam azt, hogy nemcsak 150 évig nem volt, hanem 800 évig nem volt. A Kúria az Európai Unió legrégebbi bírósága. Általában az összes választást ezzel szoktuk kezdeni, hogy van tapasztalunk. Kétségtelen, változik a jogszabályi környezet, meg a nemzetközi hatás is erős, az emberi jogok európai egyezményéhez kapcsolódás, az Emberi Jogok Európai Bíróságának joghatósága alá tartozás, ami mind-mind precedenst hozott. Ott is, a strasbourgi bíróság előtt is keveredik a kontinentális döntvényalapú meg az angolszász precedensalapú gyakorlat, amint mondtam, az európai uniós tagságunk óta kifejezetten. Képviselő úr tudja nyilván, hogy úgy hivatkozunk meg az európai döntéseket, hogy „C mínusz valami per”, tehát konkrét ügyekre hivatkozunk. Tehát itt van, így működünk, ha kell alkalmazni az Európai Unió jogát, akkor azt precedensként követjük. Valójában ennyi történt, hogy annyira erős volt a hatás, hogy felismertük: tulajdonképpen ez működhet itthon is.

Ha még megengedi, képviselő úr, annyit hadd mondjak, mert a jogtörténettől mindig nehéz elszakadni, hogy azért az egy jelentős különbség a rendszerváltozást követően, hogy azért sem működött ugyanúgy ez a döntvényalapú jogegységesítés, mint a háború előtt, mert a háború előtt létezett minden intézményen, minden hivatásrenden belül egy fokozott tisztelet. Tehát nem teljesen az volt a cél, sem sajtóban, sem máshol, sem a tárgyalóteremben, hogy egyik fél a másik felet szidja, netán gyalázza, hát még a bíróságot. Ott, ahol működik - és maradjunk a saját területünkön - a hivatásrendek közötti tisztelet, nyilván, ha azt mondja az akkori Kúria, hogy ez a helyes döntés és ez megjelenik, akkor a többi bíróság vélhetően könnyebben alkalmazkodik ehhez. Amikor naponta hallunk ilyeneket, hogy a bírák, netán a Kúria munkatársainak túlnyomó többsége tisztességes, a többi meg nem, erre nem fogok tudni mást mondani, mint hogy szükség volt a precedensrendszerre azért, hogy normatív alapja legyen annak, hogy nincs többféle jog, és hogy a jogi képviselők nem hozhatók olyan

helyzetbe, hogy azt mondják a félnek, aki megkérdezi, meg fogja-e nyerni a pert, hogy attól függ, melyik tanácshoz kerül, ez nem mondható neki.

Ennek az egésznek ez a lényege és ezen dolgozunk, a teljes Kúria, hogy ez minél hamarabb érzékelhető legyen. Egyébként, akik folyamatosan figyelemmel kísérik a Bírósági Határozatok Gyűjteményében megjelenő döntéseket, látják, hogy már most is az legalább tisztázódik, hogy az ügyvédeknek, illetve kamarai jogtanácsosoknak immár melyik közzétett döntésbeli álláspontot kell követni, és ez a felek érdeke. Ha szabad illet mondani, az expozéumnak talán a legfontosabb része az volt, hogy nem a bíróságok belügye a jogegység. A felek számára kell a jogegységet biztosítani, hiszen egy pernyertesség esélyével indult és végül pervezetéshez vezető folyamat az ügy tárgya miatt is lehet tragikus, de önmagában pénzbe meg személyes erőfeszítésekbe kerül.

Megpróbálom most már gyorsan összefoglalni, ami még felmerült. A devizahitelezés ügyében kérem tisztelettel, hogy a tisztelt Országgyűlés a jövő évi beszámolóit szíveskedjen megvárni, mert mindent nem mondhatok el előre. Idén is volt egy olyan döntés, amely a Dh.1., Dh.2. törvény hatásával foglalkozott, ez még klasszikus jogegységi volt, de nemsokára meg fog jelenni, ha minden igaz, egy, a jogegységi panasz eljárásban hozott jogegységi hatályú döntés, amely szintén ezzel kapcsolatos. Tehát ezeken a kérdéseken dolgozik a Kúria, nyilván többféle befolyás alatt. Törvények változnak, a törvény az egyetlen szabályos befolyásolása a bíróságnak, meg az Európai Unió Bírósága, ott, ahol van joghatósága, változtat. Ennek valahogy át kell vezetődnie a magyar gyakorlaton, és amint mondtam, ez a Kúria dolga.

Hogy miért nem megy ez egyik napról a másikra, tisztelt képviselő urak? Azért nem megy egyik napról a másikra, mert a Kúria az eljárási rendben hátul van. Ezzel a Pp.-re is hadd reagáljak annyiban, hogy a Kúriára lassabban gyűrűzik be, lassabban érkeznek meg az új eljárási törvények, mint a többi bíróságra, és nem is minden kérdés kerül oda. Valóban, a Kúria megkísérelte a kifogásolt joggyakorlatot picit visszahúzni arra a szintre, hogy a jogalkotó céljának, amely az Alaptörvény 28. cikke szerint figyelembe veendő, megfeleljen, és vélhetően a Pp. novella is ennek volt a következménye.

A Kúria új épületéről pedig azt tudom mondani, hogy 2022. december 31-éig zajlik a tervezési folyamat. Nem könnyű munka ez. Egyébként az Országgyűlésnek erre ráhatása van, mert ha nem tévedek, a Steindl Imre-projekt és ez a zártkörű részvénytársaság, amelynek kezében van magának az épületnek a fejlesztése, az Országgyűléshez kapcsolódik. A képviselő úrnak azt tudom mondani, hogy mi is nagyon-nagyon-nagyon várjuk. Nagyon szeretnénk, ha a Kúriának mint állandó bíróságnak, mint a fővárosban letelepített bíróságnak a 300. születésnapját ott ünnepehetnénk, de tartok tőle, hogy picit odébb lesz, ez két év múlva következik be.

Ami a jogegységi panasszal kapcsolatos szirénhangokat illeti, igen, voltak szirénhangok, de valóban a Velencei Bizottság, amely mindig is ebbe az irányba

próbálta terelni amúgy nemcsak Magyarországot, hanem Közép-Európát, kifejezetten üdvözölte az európai emberi jogi egyezményt értelmező EJEB-döntéseket. Ezekkel kapcsolatban részben kitértem arra, hogy nem, bíróságokra közvetlenül nem kötelező, de előbb-utóbb viszont muszáj figyelembe venni. Tehát Magyarországot kötelezik azok a határozatok, amelyekben Magyarország fél volt. Látjuk ezeket a határozatokat és vizsgáljuk, de az kétségtelen, és a legeslegvégén erre ki fogok térni, hogy egyetlen nemzetközi intézmény önmagának adott felhatalmazása sem érvényesülhet korlátlanul.

Az Európai Bizottsággal kapcsolatos kérdésre válaszoltam. Az Európai Bizottság jogállamiság-jelentése a honlapunkon olvasható. A tárgyi tévedésekre megpróbáltunk rámutatni, így ebben a körben is rámutattunk arra, hogy semmiféle olyan európai sztenderd nem létezik, amely megkövetelné a korábbi bírói gyakorlatot. Ha ilyen lenne, akkor a strasbourgi, illetve a luxembourgi bíróságokon valószínűleg nem dolgoznának azok, akik ott dolgoznak. Tudniillik úgy hoznak ránk kötelező döntést, hogy tárgyalótermet először a luxembourgi, illetve a strasbourgi bíróságon láttak. Szóval, nincs nemzetközi követelmény, ezért ezt nem követelheti, illetve nem kifogásolhatja Magyarország vonatkozásában sem. A hazai szabályoknak pedig az én ismereteim szerint a bíróságok működése igyekszik megfelelni.

Ugyan Varga László képviselő úr nem kíváncsi arra, hogy a felvetéseire mit válaszolok, de egyetlen személyes mondatot hadd legyen szabad mondani. Baka András és Varga Zs. András között valóban van kapcsolat: tegnapelőtt ünnepelték mindketten a névnapjukat. Egyébként pedig az a meggyőződésem, hogy a magyar bírók mindegyike tisztában van a függetlenségével.

Végül egy lényeges kérdés még felmerült, ez az Európai Bíróság hatása a magyar bírósági joggyakorlatra és jogegységre.

(10.50)

Valóban, mivel ez zömmel nem 2020-ról, hanem 2021-ről szól, ezért a szóbeli expozéban csak egy utalást tettem rá. Jövőre nyilván ki kell erre térni részletesen, de ha a képviselő úr megkérdezte, akkor válaszolok rá. Szóval, a tagállami bíróságok és az Európai Unió - korábban Európai Közösségek - Bírósága közötti konfliktus régi. Ez fél évszázados, nagyon jól ismert. Ez sokáig megmaradt a doktrinális viták szintjén, tehát leginkább szemináriumokon, folyóiratokban vitatkoztak. Néha az Európai Közösségek Bírósága, néha egy-egy tagállami alkotmánybíróság vagy bíróság mondott valamit, hozott egy-egy döntést. Ha szabad mondani, jelezte azt, hogy vannak eszközei, de ezeket az eszközöket igazán nem alkalmazta egyik sem. Ezt a korszakot meg ezt a működést úgy lehet értelmezni, hogy az alkotmányos párbeszéd, amit a magyar Alkotmánybíróság határozati rangra emelt. Tehát Magyarország az egyetlen, amelyik azt mondja határozati szinten, hogy ezt a vitát alkotmányos párbeszéddel kell lefolytatni.

Na, most mi a vita lényege? Az, hogy az európai főbíróóságok - az Emberi Jogok Európai Bírósága és az Európai Unió Bírósága - elkezdtek deklaráltnak vagy ráutaló magatartással alkalmazni a Kompetenz-Kompetenz doktrínát. Vagyis elkezdett saját hatásköröket fejleszteni magának, aminek semmi alapja nem volt. Ezt bizonyos mértékig az összes tagállam követte. Igen ám, csak hogy ez előbb-utóbb óhatatlanul találkozott egyik, másik vagy harmadik tagállammal a jogi szempontjaival, a jog által védett saját értékeivel, és ezért a Kompetenz-Kompetenzre válaszként a tagállamok kidolgozták az ultra vires hatáskört maguknak, vagyis azt mondták, hogy végső esetben jogosultak megállapítani, hogy az Európai Unió Bírósága - itt volt deklaráltnak - átlépte a hatáskörét. Az Emberi Jogok Európai Bírósága tekintetében ez szűkebb volt.

No, ezt minden ország megtette, a magyar Alkotmánybíróság is 2016-ban. Rendelkezésre áll tehát az eszköz, de nagyon hosszú ideig minden ország tartózkodott ennek az alkalmazásától. És aztán egy évvel ezelőtt - és ennyiben 2020-nál tartunk, csak nem Magyarországra vonatkozik - kiélesedett a helyzet, mert a német alkotmánybíróság, az úgynevezett PStP-ügyben első alkalommal kimondta az Európai Unió egyik bíróságának ultra vires jellegét; hogy a bíróság túllépte a hatáskörét, Németország nem törődik vele.

A reakció nem késett: az Európai Bizottság nyilván kötelezettségszegési eljárást kezdeményezett Németország ellen. És aztán idén ősszel ez folytatódott Lengyelország tekintetében. Lengyelország, a lengyel alkotmánybíróság előbb az Európai Unió Bírósága, majd most egészen frissen az Emberi Jogok Európai Bírósága esetében mondta ki, hogy alkalmazza az ultra vires eszközt.

Na most, ebben a sorban a legfrissebb az Európai Unió Bíróságának C-564/19. számú ítélete Magyarország ellen. Ebben a Kúria egy végzésével kapcsolatban a rendelkező részben jelentette ki a bíróság, hogy az alsóbb fokú bíróság köteles figyelmen kívül hagyni a Kúria határozatát.

Most ezt megismétlem: az Európai Unió Bírósága úgy rendelkezett, hogy magyar bíróság köteles figyelmen kívül hagyni a Kúria határozatát. És tette ezt úgy, hogy érdemben helyesnek találta a Kúria végzésének jogértelmezését. Nincs időm elmondani, de a CILFIT-en alapul mind a kettő, precedensen egyébként.

Na, most a nyilvánosságra hozott kúriai reakció erre az volt, hogy tanulmányozzuk, mégpedig az Alaptörvény és az Alaptörvény alkotmánybírósági értelmezésének fényében. Ennél többet, képviselő úr, én most sem mondhatok.

Annyit hadd tegyek hozzá, hogy ebből is látszik, hogy a helyzet súlyos, de legalábbis annak látszik. Súlyosnak látszik, mert ahogy ezt a beszámolóban is kiemelttem, az Európai Unió Bírósága nem jogorvoslati fóruma a magyar bíróságoknak. A Kúria igen. Az Alkotmánybíróság is, igen.

Szóval, elkezdődött a bíróságok konfliktusa, és óhatatlanul fel kell tenni a kérdést - még ha én ezt nem is fogom megválaszolni ma -, hogy vajon meddig fogunk tudni kitérni a Kompetenz-Kompetenzcel

szemben az ultra vires alkalmazása elől. Akár a Kúria mikor fog tudni kitérni?

És a tét, amiért ez idetartozik, az a jogértelmezés egysége, mert megint, immár harmadszor mondom ma, hogy nem bírósági belügy, nem a Kúria viseli a kockázatát egy ilyen ítéletnek, hanem a felek. A Kúria felelősséget visel. Miért? Azért, hogy mit válaszol egy ilyen helyzetre. Felelősséget visel akkor is, ha válaszolni fog rá, de következménye lesz annak is, ha nem válaszol a Kúria. Úgyhogy, tisztelt Országgyűlés, nehez időnknek nézünk elébe, de ennek értékelése nem a 2020. évről szóló beszámolóra tartozik.

Úgyhogy kérem, engedjék meg, hogy a Kúria minden - ahogy a képviselő urak fogalmaztak - munkavállalója, de minden bírója, minden bírósági vezetője, Darák Péter elnök úr - korábbi elnök - és a saját nevemben is megköszönjem a támogatást, és kérem a tisztelt Országgyűlést, hogy ezt majd a határozathozatalnál is tegyék meg. Köszönöm a figyelmüket. További szép napot kívánok! *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, elnök úr. Megkérdezem most Vejkey Imre képviselő urat, hogy az Igazságügyi bizottság elnöki tisztségéből fakadóan kíván-e reflektálni. *(Dr. Vejkey Imre bólint.)* Bizottsági elnökként. Parancsoljon!

DR. VEJKEY IMRE, az Igazságügyi bizottság elnöke: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Mindenekelőtt szeretném megköszönni Varga Zs. András kúriai elnök úrnak a mai általános vitában felmerült kérdésre adott abszolút szakmai válaszait, amelyek egyértelműen bizonyítják a tisztelt hallgatónak, akik nézik most ezt a vitát, hogy igen, a Kúria független, igen, a Kúria politikától mentes, igen, a Kúria a jogállamiság alapján áll. Köszönöm szépen, elnök úr, az ez irányú küzdelmeit, amit az Európai Unióval és az Európai Parlamenttel szemben vív.

(Az elnöki széket dr. Latorcai János, az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)

És nyomtam egy kétpercest ellenzéki képviselőtársaim felvetésére, és hogy még egyszer átfogóan el tudjam mondani, mert ott a két perc lejárt, és kénytelen voltam félbeszakítani a mondandómat. Tehát arról volt szó, hogy Varga László MSZP-s és Varga Zoltán DK-s képviselőtársunk azt vetette fel, hogy amit az Európai Parlament is, a jogállamisági jelentés is vagy akár Didier Reynders jogegyenlőségi biztos is a LIBE bizottsággal együtt felvetett, hogy legitim-e Varga Zs. András, a Kúria elnökének a megválasztása vagy nem. Én akkor is és most is azt tudom mondani, hogy minden szempontból legitim.

Támadások egyrésztől onnan jöttek, hogy azt állították, hogy az alkotmánybíró nem bíró. Ez egyszerűen nem igaz, ahogy mondtam, az alkotmánybíró bíró - benne van a nevében is, hogy bíró -, másrészt pedig az Alkotmánybíróság csaknem egy évtizede ítélkezési tevékenységet is folytat, ebből következően

maguk az alkotmánybírák bírói tevékenységet is látnak el ténylegesen, tehát egy alkotmánybíró mindenképpen bíró.

Ezt követően a következő felvetés az volt, hogy az OBT miképpen foglalt állást a Kúria-elnök-jelölt személyében, és az OBT negatív állást foglalt. De mint ahogy mondtam, az OBT-nek kifejezetten a törvényi felhatalmazása csak a személy alkalmassága tekintetében lett volna. Varga Zs. András személye egyértelműen megfelel az alkalmassági kritériumoknak, azonban maga az OBT nem is ezt kifogásolta, hanem valójában a hatályos jogi anyagot kifogásolta, lényegében a hatályos joggal szemben fogalmazta meg álláspontját, és a hatályos joggal szemben kvázi Alkotmánybíróságnak érezve magát, hozott olyan határozatot, nemleges határozatot Varga Zs. András tekintetében.

(11.00)

Tehát itt is el lehet mondani, hogy amikor az OBT ezt a döntését meghozta, akkor túllépte a hatáskörét.

A másik kérdés: azt vetik fel, hogy az OBT-döntés ellenére hogy választhatta meg mégis a parlament a Kúria elnökének Varga Zs. András urat. Tisztelt hölgyeim és uraim, úgy választhatta meg, hogy nemcsak az OBT terjesztett elő egy jelentést a tisztelt Ház elé, hanem maga az Igazságügyi bizottság is meghallgatta a jelöltet, és az Igazságügyi bizottság a hatáskörének figyelembevételével csak azt nézte, hogy a jelölt alkalmas vagy nem alkalmas, és az Igazságügyi bizottság a jelöltet alkalmasnak találta. Ezek után az Országgyűlésnek minősített többséggel, tehát kétharmados többséggel kellett arról döntenie, hogy megválasztja-e Varga Zs. András urat a Kúria elnökének vagy nem. És ez így történt.

Mindenképpen azt tudom mondani ezekre a szírhangokra, vagy ha konkrétan fogalmazok, nyílt politikai támadásokra az Európai Parlament részéről a független magyar bírósággal szemben, hogy ezek aljas támadások, igaztalan támadások, és ezeket visszautasítjuk a magyar jogállamiság érdekében. Kérem, hogy tartózkodjanak ettől a jövőben.

Azt pedig köszönöm, hogy a vezérszónokok által elmondottak alapján lényegében minden vezérszónok támogatta a Kúria elnökének a 2020. évről szóló beszámolóját, valamint az Igazságügyi bizottság e vonatkozású határozati javaslatát. Kérem, támogassák majd a szavazások során is. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Szerezzel köszöntöm képviselőtársaimat, valamint én is tisztelettel köszöntöm Varga Zs. András, a Kúria elnökét. Neki megköszönöm a jelenlétet. Elnök úrnak természetesen lehetősége lesz a következő napirendi pontok végighallgatására is, amennyiben a hivatali teendői ezt lehetővé teszik.

Tisztelt Képviselőtársaim! A módosító javaslatok benyújtására a mai napon 16 óráig van lehetőség.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik **az Országos Bírósági Hivatal elnökének 2020. évi**

beszámolója, valamint az ennek elfogadásáról szóló határozati javaslat együttes általános vitája a lezárásig. Az Országos Bírósági Hivatal által benyújtott beszámoló B/17332. számon, az Igazságügyi bizottság által benyújtott határozati javaslat pedig H/17600. számon a Ház informatikai hálózatán valamennyiünk számára elérhető.

Most megadom a szót Senyei György Barna úrnak, az Országos Bírósági Hivatal elnökének, a beszámoló előterjesztőjének, aki beszámolóját innen az emelvényről mondja el. Megvárjuk, míg elnök úr felérkezik az emelvényre. Köszönöm szépen, kérek majd vizet is felhozni az elnök úrnak. Elnök úr, 30 perc az időkerete. Ön é a szó, parancsoljon!

DR. SENYEI GYÖRGY BARNA, az Országos Bírósági Hivatal elnöke, a napirendi pont előadója: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselő Urak! Tisztelettel köszöntöm a megjelenteket. Köszönöm a szót, elnök úr. Röviden megpróbálom összefoglalni a beszámolómat.

Az Országgyűlés 2019. december 10-én választott meg az Országos Bírósági Hivatal elnökévé, következőképpen néhány nap múlva két éve töltöm be a hivatalt. Azzal az érdekes, valamennyiük által ismert jelenséggel állunk szemben, hogy már harmadik alkalommal számolok be a bíróságok általános helyzetéről és a bíróságok igazgatási tevékenységéről, azonban a beszámolással érintett időszakban most először volt közvetlen szerepem a bíróságok központi igazgatásában.

Mindannyiunk által ismert, hogy 2020 egy járvánnyal terhelt időszak volt, ami nyilvánvalóan a bíróságok működésére is közvetlen kihatással volt. Minden tekintetben speciális időszak volt a bíróságok életében, hangsúlyossá vált ugyanis a bírósági eljárás során az írásbeliség, a bírósági ügyintézés és munkaszervezés tekintetében a digitális kapcsolattartás, a távmeghallgatási rendszer alkalmazása, a tárgyaláson kívüli nemperes ügyintézés, a tárgyalás helyett más, egyszerűsítő eljárásjogi megoldások alkalmazása, valamint a távoli munkavégzés lehetősége.

2020-ban a központi igazgatásnak is ezekhez a megváltozott körülményekhez kellett igazodnia, ezért a bíróságok igazgatása, a szabályozóalkotás, a tárgyi feltételek biztosítása, a képzés és az informatikai fejlesztések terén a járványhelyzet határozta meg a prioritásokat. De ez nemcsak a bíróságok életében volt így, hanem, mint valamennyiünk előtt tökéletesen ismert, sajnos az egész világon ezzel a jelenséggel küzdöttünk, és attól tartok, még egy ideig ezzel is fogunk küzdeni.

A rendkívüli jogrendi jogalkotás természetesen a bírósági eljárások szabályait is befolyásolta. A bíróságok összetett jogalkalmazási rendszer szerint működtek: 2020 márciusától a rendkívüli ítélkezési szünet alatt, majd a veszélyhelyzet alatt az egyes eljárásjogi intézkedésekről szóló kormányrendelet szerint, ezt követően az átmeneti szabályokról és a járványügyi készültségről szóló törvény szerint, majd újra a veszélyhelyzet vonatkozó szabályai szerint.

Egy kérdéskört azonban ki kell poentírozni, természetesen nem önök előtt, de a beszámolóban szükséges. Önök tökéletesen tudják azt, hogy a 2020 márciusában elrendelt rendkívüli ítélkezési szünet nem a szó szoros értelmében vett ítélkezési szünet volt, hanem csak a nyilvános tárgyalásokra szorítkozott, hiszen a személyes kontakt minimalizálása volt a cél, pontosan úgy, hogy a bíróságok továbbra is működjenek és működhessenek, s ahogy a számok mutatják, működtek is a bíróságok.

Ki kell emelnünk ebből az időszakból, mert alapvető jelentőségű, hogy a járványhelyzet a bíróságok ügyforgalmát is érintette. Még ezzel együtt is javultak a fontosabb ügyforgalmi mutatók, így az időszerűségi és a megalapozottsági mutató, amiről később részletesen említést fogok tenni.

A pandémia alatt a bíróságon kívüli munkavégzés támogatására megtörténtek a szükséges informatikai eszközbeszerzések és alkalmazásfejlesztések, a bíróságok költségvetése biztosította a járvány elleni védekezéshez szükséges eszközök beszerzését. Az elektronikus ügyintézési szolgáltatások ügyfelek általi használata megnövekedett a korábbi évekhez képest, így a pertartam-kalkulátor alkalmazása, az e-panasz-ügyintézés, a bírósági elektronikus tájékoztatási és figyelmeztető rendszer használata egyaránt. A távmeghallgatási rendszer alkalmazása 2020-ban a veszélyhelyzet előtti időszakhoz képest háromszorosára nőtt. A számok: 2019-ben 6426, 2020-ban pedig 20 569 ilyen jellegű meghallgatás történt.

A bírák és igazságügyi alkalmazottak képzése természetesen 2020-ban sem állt le, nem állhatott le, azonban az az online térbe helyeződött át. A képzés-informatikai rendszer fejlesztése ez iránt megtörtént, és természetesen folytatódik.

A központi igazgatás körében az együttműködésnek mindenkor kulcsszerepet tulajdonítok, s ezt nemcsak a bírósági szervezeten belül, hanem azon kívül álló szervek, szervezetek tekintetében is igyekeztem érvényre juttatni az elmúlt évben. Az együttműködést egyébként a járványhelyzet is megkövetelte, így kiváló szakmai kapcsolat alakult ki többek között a Legfőbb Ügyészséggel és a Büntetés-végrehajtási Intézet Országos Parancsnokságával. Ugyanígy fontosnak tartom az együttműködés érvényre juttatását a bírósági érdekképviseleti szervekkel is, így a Magyar Bírói Egyesülettel és a Bírósági Dolgozók Szakszervezetével, valamint a központi igazgatás felügyeletét ellátó Országos Bírói Tanáccsal is. Ez utóbbi tekintetében jelentős tény következett be 2020 második felében: mihelyst a pandémiás szituáció, helyzet lehetővé tette, 2020 második felében megtörtént a póttagválasztás és a tanács létszáma ki-egészült.

(11.10)

A bírósági igazgatás legfontosabb néhány területéről, az ügyforgalomról, az emberi erőforrásokról, a tárgyi feltételekről, a gazdálkodásról, az elektronikus eljárásokról és a képzésről is engedjék meg, hogy néhány szót szóljak.

Ügyérkezés, ügybefejezés, ügyhátralék. Lényegében talán ez a legfontosabb pont, hiszen a jogkereső közönséget közvetlenül elsősorban az ügyérkezés, az ügybefejezés és az ügyhátralék érinti, magyarul szólva, hogy a jogkeresők mikor juthatnak megalapozott, jogszerű döntéshez.

Az országos ügyérkezés a 2020. évben: 1 163 283 ügy érkezett a bíróságokra, 0,3 százalékkal kevesebb, mint a 2019. évi érkezés, ami 1 166 220 ügy volt. Én, bevallom, arra számítottam, hogy a pandémia jobban fogja csökkenti az ügyérkezést. Ez nem következett be, 0,3 százalék volt a változás.

A változás: a korábbi időszakhoz képest a közigazgatási és munkaügyi bíróságok megszűnése miatti hatáskörváltozás az, ami említést érdemel. 2020. félévben jelentkezett ez, így magyarázható, hogy az érkezett ügyek száma törvényszéki első fokon 3,8 százalékkal, míg a Kúrián 3,9 százalékkal nőtt.

A 2020. évi ügybefejezésekről. A 2020. évben a bíróságokon 1 145 217 ügyet fejeztek be, ami 3,9 százalékkal kevesebb, mint az előző évben. A befejezések száma a törvényszéki másodfokon, az ítéltáblákon és a Kúrián haladta meg az érkezett ügyek számát.

A befejezések tekintetében évről évre megfigyelhető egy nominális visszaesés az ügyérkezés-csökkenéssel párhuzamosan, a 2020. évben azonban ebben szerepet játszott a járványhelyzet ítélkezésre gyakorolt hatása és a pandémiás időszakban meghozott rendkívüli intézkedések is.

Az országos ügyhátralékkal összefüggésben: a 2020. év végén országosan 8,7 százalékkal több ügy volt folyamatban, mint 2019. év végén. Ennek alakulását befolyásolta a veszélyhelyzet alatti speciális eljárásjogi szabályrendszer, amelynek a szükségességéhez kétség nem férhet, továbbá a közigazgatási és munkaügyi úgyszakban bekövetkezett hatáskörváltozás.

Az ügyhátralékról röviden annyit, hogy a központi régióban nincs változás az előző évekhez képest. Az ország központi régiójában található bíróságok, a Fővárosi Ítéltábla, a Fővárosi Törvényszék és a Budapest Környéki Törvényszék a legleterheltebbek, az ideérkező ügymennyiség ugyanis az országos érkezés 40 százalékát teszi ki, ez a 2020. évben 450 888 ügyet jelentett.

Az időszerűség mindenkor központi kérdés. A magas színvonalú és időszerű ítélkezés a bíróságok legfontosabb feladata, ez a 2020. évben is kiemelt cél volt. Kiemelt cél volt az időszerűség javítása és az elhúzódo ügyek számának a csökkentése. A törvényszékeken és az ítéltáblákon a perek döntő többsége, 86 százaléka az adott ítélkezési szintre érkezéstől számított egy éven, míg az ítéltáblákon pedig hat hónapon belül befejeződött.

A 2020. év második felében az elhúzódo pertartamú ügyek csökkentése érdekében külön intézkedési terv készült, amely szintén hatással volt az ügyek átlagos pertartamának csökkenésére. Az elhúzódo, vagyis az első fokon két éven túl, a törvényszéki másodfokon az egy éven túl, az ítéltáblákon a hat hónapon túl folyamatban lévő peres ügyek száma 16,2 százalékkal csökkent a korábbi évhez képest, 7544-ről

6324-re. Az elhúzódó ügyek aránya az összes folyamatban maradt ügyhöz képest valamennyi ítélkezési szinten csökkent, a törvényszéki másodfokú ügyszak kivételével. Az öt éven túli ügyek esetében elmondható, hogy 2019. év végéhez viszonyítva az öt éven túli ügyek száma 14,6 százalékkal csökkent, 864 ügyről 738 ügyre. A 2018. évben ez a szám 1001 volt.

A megalapozottság, a bírósági ítéletek a jogerő körében. Kezdjük a megalapozottsággal, ha megengedjük. A bírósági ítéletek társadalmi elfogadottságát jelzi, ha minél kevesebb ügyet fellebbeznek meg, azaz minél több ügy emelkedik első fokon jogerőre. Az ítéletek döntő többsége járásbírósági szinten, civilisztikai ügyszakban születik. Ez a 2020. évben a peres befejezések 47,1 százaléka volt. A jogorvoslat hiánya okán bekövetkező jogerőre emelkedés aránya a 2020. évben 2019-hez képest 92,8 százalékról 93,9 százalékra nőtt.

A hatályon kívül helyezési arány. E mutató a hatályon kívül helyezésnek az új eljárás lefolytatására utasító határozatok másodfokú határozatokon belüli arányát mutatja. A hatályon kívül helyezési arány 2020-ban javult az előző évhez képest, a büntető ügyszakban a járásbíróságok és a törvényszéki másodfok viszonylatában az előző évi 2,7 százalékról 2,4 százalékra, míg a civilisztikai ügyszak esetében 9,5 százalékról 8,5 százalékra mérséklődött.

A jogegység és az ítélkezés minősége. Az Alkotmánybírósághoz a 2020. évben 25 egyedi normakontroll iránti bírói kezdeményezés érkezett, 44 bírósági ügyben hivatkoztak alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazására az alkotmányjogi panasz keretében. Összesen 419 ügyben támadták az alaptörvény-ellenesnek tartott bírói döntést az Alkotmánybíróság előtt, ennek során 25 döntés került megsemmisítésre.

Az ítélkezés hatékonyságát szolgáló tevékenységekről néhány gondolatot. A 2020. évben tíz kabinet került létrehozásra, melyek eseti, illetve állandó feladat ellátására jöttek létre: eseti tanácsadó kabinet, bírói összeférhetetlenség és kizárás szabályait vizsgáló kabinet, bírói munka értékelésének szabályait vizsgáló kabinet, közigazgatási és munkaügyi ügyszak átalakítását támogató kabinet, veszélyhelyzeti kabinet, veszélyhelyzeti polgári, gazdasági és munkaügyi kabinet, veszélyhelyzeti büntető kabinet, veszélyhelyzeti közigazgatási kabinet, gyermekjogi kabinet és válsághelyzeti kabinet.

Azt hiszem, a nevek mutatják, hogy itt a kabinetek felállítása során is jelentősége volt a veszélyhelyzetnek, a pandémiás helyzetnek, és ennek a követésére és a megoldások keresésére részben a mindennapos igazgatásban, részben pedig a szakmai munkában próbálták az utat keresni a felállított kabinetek.

A vizsgálatokról. A 2020. évben általános vizsgálatokra, az öt éven túli ügyek országos célvizsgálatára, valamint az OBH elnökének kinevezési jogkörébe tartozó négy bírósági vezető igazgatási tevékenységét érintő vizsgálatra került sor.

Az emberi erőforrásokról. A 2020. év végén ténylegesen 11 648 fő dolgozott az igazságszolgáltatásban, ebből 2829 fő bíró, 938 fő bírósági titkár, 239 fő bírósági fogalmazó és 7642 fő igazságügyi alkalmazott.

A szolgálatviszony-megszűnésekről. A 2020. évben 117 bírótársunk szolgálati viszonya szűnt meg, ebből 41 esetben nyugállományba vonulás, 53 esetben a felső korhatár elérése, 15 esetben lemondás, 6 esetben halálozás, 1 esetben határozatlan idejű kinevezés iránti kérelem hiánya, 1 esetben jogerős fegyelmi büntetés miatti felmentés okán.

Pályázatok és kinevezések is történtek, függetlenül a pandémiás helyzettől. 39 bírói állás pályázat elbírálására került sor, melyekre 184 pályázat érkezett. A pályázati eljárás eredményeként 20 bíró kinevezésére tettem előterjesztést a köztársasági elnök felé, 15 esetben döntöttem a már kinevezett bíró másik szolgálati helyre történő áthelyezéséről, és 4 esetben került sor a pályázat eredménytelenné nyilvánítására. Ezek oka egyrészt, hogy a pályázat kiírását követően bekövetkezett munkaszervezést, munkaterhelést vagy költségvetést érintő változások igazgatási szempontból indokolatlanná tették az álláshely betöltését 3 esetben, másrészt a pályázat kiírását követően olyan körülmény merült fel, amelynek eredményeként az álláshelyet a törvény alapján pályázat kiírása nélkül volt szükséges betölteni.

34 állás pályázat esetében a bírói tanácsok rangsorának megfelelően hoztam meg a döntést, mivel egyetértettem, hogy az első helyen rangsorolt pályázó töltsen be az álláshelyet. A felállított rangsortól egy esetben kívántam eltérni, ebben a körben indítványt terjesztettem elő az Országos Bírói Tanács elé. Az Országos Bírói Tanács határozatában ezen indítványt támogatta, ekként került sor a rangsortól való eltérésre.

(11.20)

A bírósági vezetők kinevezése. 2020 végén a bírósági szervezetrendszerben 796 bírósági vezető volt. Az OBH elnökének kinevezési jogkörébe ezek közül 122 bírósági vezető tartozik. 2020-ban a kinevezési jogkörömbé tartozó bírósági vezetői álláshelyek közül 53 esetében volt folyamatban pályázati eljárás. Egy személyes megjegyzést engedjenek meg e körben: 122-ből 53, és mindez a pandémia időszakára esik. Ennek a következményét nyilvánvalóan a bíróságok és a bírótársak is érezték, hiszen összbírói értekezleteket kellett összehívni, és az összbírói értekezletek összehívása során mindenkor figyelemmel kellett lennünk a pandémiás helyzetre. Adott esetben nem kerülhetett sor a véleménynyilvánításra, csak a pályázat benyújtását követően később, néhány héttel vagy hónappal azt követően.

De az összbírói értekezletek lezajlottak, 9 álláshely még 2019-ben, 44 álláshely pedig 2020-ban üresedett meg a kinevezési megbízási idő lejártá előtt. A 2020-ban elbírált 53 pályázatból 35 kinevezéssel, 18 a pályázat eredménytelenné nyilvánításával zárult, ebből 8 esetben a pályázat hiánya, 5 esetben a véleményező testületek többségi támogatásának hiánya, míg 5 esetben egyéb ok miatt részletes írásbeli indoklás mellett került sor a pályázatok eredménytelenné nyilvánítására. A kinevezésekre minden esetben a véleményező bírói testületek javaslataival, indítványaival egyezően került sor.

A bírósági szervezet gazdálkodásáról. A bírósági szervezet gazdálkodása a 2020. évben is stabil volt. Költségvetési szempontból a bíróságok sikeresen zárták a 2020. évet, gazdálkodásuk ez év folyamán végig kiegyensúlyozott volt, likviditási probléma nem adódott, a költségvetési törvény által biztosított keret év közben 129 milliárd forintra növekedett. A korábbi évekhez hasonlóan a kiadási előirányzat legmagasabb összegű tételét, 65 százalékot a személyi juttatások adták, 88,25 milliárd forint összegben.

A kiemelt illetményreform is érintette a 2020. évet. Kiemelt jelentőséggel bírt és bír, hogy az illetményrendezés első üteme 2020. január 1. napjától megvalósult, emelkedtek a bírói fizetési fokozatokhoz tartozó szorzószámok, a beosztási és címpótlékok, valamint a vezetői pótlékok mértéke, a bírói illetmények átlagosan 32 százalékkal emelkedtek. 2020 második félévében pedig a 2021. évi költségvetési törvény elfogadásával és a bírói illetményalap 12 százalékos emelésével megvalósult a bírói illetményrendezés második üteme is.

A kiemelt beszerzésekről. A pandémiás időszakban kiemelt cél volt az ügyfelek, a bírák és az igazságügyi alkalmazottak egészségének védelme, a járvány elleni védekezésre 2020-ban összesen több mint egymilliárd forintot fordított a bírósági szervezet. A védekezéshez szükséges eszközök beszerzésén túl biztosításra került a plexifalak fedezete, 107,3 millió forint összegben. Nyilván valamennyien tudják, de megemlítem, hogy a plexifalak a tárgyalóteremben szükségesek, a személyes jelenléttel járó meghallgatások, tárgyalások során indokolt, hogy a bírók, illetőleg a jogi képviselők, a vádképviselők, tehát egyáltalán a tárgyalás résztvevői plexifallal egymástól elválasztásra kerüljenek. Nyilvánvalóan ennek oka az egészségvédelem. Úgy gondolom, hogy ha egy egészségvédelmi szintre eljutunk, akkor a pandémiás helyzet remélt megszűnését követően sem indokolt, hogy adott esetben ezek az egyéb fertőzésektől is védő plexifalak ne maradhatnának a tárgyalótermekben, továbbra is védve a jogkereső közönség és az eljárás résztvevőinek egészségét.

Az otthoni munkavégzés lehetőségének megteremtése érdekében az intézmények 561 laptopot szereztek be, további 1041 laptopot pedig az OBH biztosított az intézmények részére.

Nem közvetlenül a pandémiával függ össze, de jelentőséget tulajdonított a központi igazgatás a további egészségvédelemnek is. Ennek megfelelően a bírósági szervezet épületeiben defibrillátor készülék került elhelyezésre. Erre 102,9 millió forint került biztosításra.

A bírósági szervezet működését biztosító ingatlanokról. 2020 végén 113 városban 185, nettó 462 220 négyzetméter alapterületű ingatlan volt a bírósági szervezet kezelésében, amelyekből ténylegesen 154 épület szolgált ítélkezési célokat.

Kiemelt projektek 2020-ban a Kúria-projekt - ez a Kossuth téri Igazságügyi Palota -, a Budapest Környéki Törvényszék székházának fejlesztése, illetőleg a Bajai és Komlói Járásbíróságok energetikai fejlesztése

a KEHOP-projekt keretében, szintén ennek körében pedig a harmadik ütem részeként az alábbi épületek fejlesztésének tervezése, illetőleg tervdokumentációinak készítése van folyamatban: Nyíregyházi Törvényszék, Egri Járásbíróság, Gyulai Törvényszék és Járásbíróság, Ózdi Járásbíróság. Kiemelt kivitelezési munkák és beruházások is folytak és folynak. 2020-ban a balatonszemesi képzési központ, az Érdi Járásbíróság és Érdi Járási Ügyészség új épülete, a Magyar Igazságügyi Akadémia C szárnyának átalakítása, a Ráckevei Járásbíróság, a Gödöllői Járásbíróság, a Balatonfüredi Törvénykezési Hely és a Csornai Járásbíróság.

Az informatika jelentősége teljes mértékben felértékelődött az elmúlt időszakban. Az informatika célja a hatékonyabb, gyorsabb ügymenet és az eljárások egyszerűsítéséhez szükséges feltételek megteremtése mind az ügyfelek, mind a bírósági dolgozók számára; a jelentősége a plexifalakra hasonlóan, úgy gondolom, hogy továbbra is fennmarad. Azokat az eredményeket, amelyeket e körben elértünk, a továbbiakban is fenn kell tartani, pontosan a hatékonyabb, gyorsabb ügymenet és az eljárások egyszerűsítése okán.

2020-ban országosan 962 munkaállomás cseréje valósult meg, 34 új szerverrel bővült az eszközállomány, 16 500 vírusvédelmi licenc megújítására került sor. A 2020-ban végzett alkalmazásfejlesztések közül kiemelkedő az ítélkezést támogató rendszer fejlesztése, amelynek révén elérhetővé vált a személyi- és laccímnyilvántartás, a Központi Kormányzati Szolgáltatás Buszon keresztül.

Az iratdigitalizáló rendszer papíralapú iratok digitalizálási folyamatainak támogatására, valamint az e-posta-szolgáltatáshoz történő sikeres csatlakozás, ami még kiemelt jelentőséggel bírt.

Az integritás körében a bíróságok ellen indított peres eljárások. 2020-ban a bíróságok ellen 386 peres eljárás indult. Az év végén összesen 398 ügy volt folyamatban a bíróságok ellen. A bíróságok ellen indított leggyakoribb ügytípusok: 282 kártérítési per, 37 munkaügyi per, 15 közérdekű adat kiadása iránti per volt indítva. Az OBH képviselői tevékenysége mellett folyamatban volt, jogerősen befejezett 114 ügy közül 8 per zárult a bíróságok marasztalásával, azaz a keresetek 93 százaléka megalapozatlannak minősült. A beszámolási időszakban lezárult perekben összesen 12 312 119 forint megfizetésére kötelezték az alperesi bíróságokat.

A bírák fegyelmi helyzete 2020-ban. 15 bíró részesült írásbeli figyelmeztetésben. A munkáltatói jogkör gyakorlója 20 bíró ellen 21 esetben kezdeményezett fegyelmi eljárást, 10 esetben a szolgálati viszonytal kapcsolatos kötelezettségszegés, 5 esetben a bírói hivatás tekintélyét sértő magatartás, 6 esetben a bírói hivatás tekintélyét sértő magatartás és a szolgálati viszonytal kapcsolatos kötelezettségszegést is megvalósító magatartás miatt. 5 bíró mentelmi jogát függesztette fel a köztársasági elnök, 4 esetben a büntetőeljárás lefolytatása, 1 esetben pedig a szabálysértési eljárás lefolytatása miatt. 11 bíróval szemben indult

szabálysértési eljárás, valamennyi a közúti közlekedési szabályok megszegése miatt.

A bíróságokhoz való hozzáférés, elektronikus eljárások, elektronikus ügyintézés, az elektronikus kapcsolattartásról. 2020-ban 1 842 820 elektronikus beadvány érkezett a bíróságokra, ebből a legtöbb civilisztikai perekben érkezett - 592 401 ilyen jellegű beadvány érkezett -, a további beadványok megoszlának az ügyszakok és az ügýtípusok között.

(11.30)

Az elektronikus ügyintézési szolgáltatásokról felsorolásszerűen: e-panasz-ügyintézés, pertartam-kalkulátor, bírósági elektronikus tájékoztató és figyelmeztető rendszer, ügyfél-irathozzáférési rendszer, elektronikus befizetések rendszere; illetőleg egy adat: az OBH önálló bírósági fizetési portálján keresztül a vizsgált időszakban összesen 22 789 sikeres tranzakció történt, 1 422 768 489 forint összegben.

A távmeghallgatásról már említést tettem, hogy 2020-ban 20 569 távmeghallgatást bonyolítottak a bíróságok. Lebontva: 2020-ban 16 197 vádlottat, 1851 szabálysértési eljárás alá vont személyt és 1138 tanút hallgattak meg a bíróságok, egyébként számos szakértő alperes és felperes mellett.

A központi képzések során 2020-ban 223 rendezvényen 8557 fő vett részt, ebből 147 központi képzés valósult meg, 6365 fő részvételével.

A fogalmazói álláspályázatokról: 2020 első félévében 28 fogalmazói álláshely került kiírásra, melyre 46 pályázat érkezett, 34 fő sikeres pályázó közül országosan 26 fő bírósági fogalmazó kinevezésére került sor. 2020 második félévében kiírásra került 25 fogalmazói álláshely, melyre 82 pályázat érkezett, 66 fő sikeres fő pályázó közül országosan 25 fő bírósági fogalmazó kinevezésére került sor.

Az Országos Bírósági Hivatal működéséről: hivatalba lépésemkor célul tűztem ki az OBH működésének és létszámhelyzetének racionalizálását, ezek mellett a beosztott bírói létszám csökkentését is. A 2020. évben az OBH működési mechanizmusait a főosztályok közvetlen felügyeletét ellátó elnökhelyettesek bevonásával áttekintettem, és a racionalizálás, a munkafolyamatok egyszerűsítése, illetőleg a szervezet hatékonyságának növelése érdekében több szervezeti változtatásra is sor került. Ennek keretében a projektiroda 2020. július 25. napjával megszűnt, a kommunikációs és kapcsolattartási főosztály 2020. július 25. napjával megszűnt, feladatait az elnöki kabinet alá tagozódva, az újonnan létrehozott sajtóosztály és rendezvényszervezési osztály látja el a továbbiakban. Az informatikai főosztály és az elektronikus eljárások főosztálya összevonásával 2020. szeptember 1. napjától pedig létrejött az informatikai és elektronikus ügyintézési főosztály, amely önállóként a megszűnt főosztályok feladatait látja el.

A szervezeti változások eredményeképpen az OBH korábbi 13 főosztálya, illetőleg főosztályként működő szervezeti egysége helyett 10 főosztály látja el a sarkalatos törvényben előírt feladatokat.

A 2020. évben az OBH létszámának felülvizsgálata, racionalizálása körében az alábbi adatokat, engedjék meg, hogy megosszam önökkel. 2019. december 31. napján 329 fő dolgozott a hivatalban, ez a szám 2020. június 30. napján 301 volt, a 2020. év végére pedig a létszám 283 főre csökkent, a 2020. év végére a tényleges beosztott bírói létszám pedig 48-ról 40 főre csökkent. *(Az elnök csenget.)* Egy perc!

Az együttműködés az Országos Bírói Tanáccsal: az Alaptörvény szabályozása alapján az OBH felügyeli a bíróságok központi igazgatását. A bíróságok igazgatásának jelenlegi háromszereplős modellje 2012. január 1. napjával állt fel: a Kúria felel az ítékezés egységességéért, a jogharmonizációért, az OBH elnökének feladata a bíróságok központi igazgatása, míg ez utóbbi tevékenységét az OBH felügyeli. A 2020. évben megtörtént az OBH-póttagok megválasztása, a Bszi. 104. § (1) bekezdése értelmében az OBH működésének technikai feltételeit az OBH biztosítja, a sarkalatos törvényben írt rendelkezéseknek megfelelően az OBH székhelyén az OBH méltó elhelyezést kapott, és a tanács munkáját adminisztratív munkatárs segíti. Az OBH-tagok részére a feladataik ellátásához szükséges informatikai és technikai eszközök igényeik szerint biztosításra kerültek, az OBH választott tagjai pedig tárgyalási kedvezményben részesülnek. Az OBH-ülések helyszínét az OBH a tanács igényei szerint biztosítja. Az OBH határozatait a minél szélesebb körű nyilvánosság biztosítása érdekében az OBH elnökeként külön jogszabályi előírás nélkül a Bírósági Közönyben is közzéteszem.

Az OBH részére a 2020. évben szabályozókkal kapcsolatos előterjesztések száma 23, személyügyi előterjesztések száma 29, gazdálkodási tárgyú előterjesztések száma 5, képzéssel kapcsolatos előterjesztések száma 1. A megküldött 58 OBH-előterjesztés OBH általi támogatottságának aránya 65 százalékos. A 2020. évben két alkalommal ülésezett a BÉSZT, ez a Bírói Életpálya Szakértői Testület, amelybe az OBH tagjai is meghívást kapnak, az OBH elnökével, a Kúria elnökével, valamint az érdekképviseleti szervezetek képviselőivel, és ennek körében az illetményen felüli juttatások egyes kérdéseinek megtárgyalására került sor.

A csúszásért elnézést kérek, köszönöm a lehetőséget. Köszönöm, hogy meghallgattak, és várom az esetleges kérdéseket. Köszönöm szépen. *(Taps.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, elnök úr. Most megadom a szót Vejkey Imre úrnak, az Igazságügyi bizottság elnökének, a határozati javaslat előterjesztőjének, 30 perces időkeretben. Elnök úr is innen, az emelvényről mondja el a felszólalását. Megvárjuk, míg felérkezik. Parancsoljon, elnök úr, oné a szó.

DR. VEJKEY IMRE, az Igazságügyi bizottság előadója: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Nagy tisztelettel köszöntöm én is itt, az Országgyűlés plenáris ülésén dr. Senyei György urat, az Országos Bírósági Hivatal elnökét, elnökhelyetteseit és megjelent munkatársait.

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 76. § (8) bekezdés c) pontja alapján az OBH elnöke benyújtotta az Országgyűlésnek az Országos Bírósági Hivatal 2020. évi tevékenységéről szóló B/17332. számú beszámolóját, amelyet a feladat- és hatáskörrel rendelkező Igazságügyi bizottság 2021. november 17-ei ülésén kijelölt bizottságként megtárgyalt.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Az Alaptörvényben foglalt felhatalmazás alapján az Országos Bírósági Hivatal elnöke látja el a bíróságok központi igazgatásának a feladatait. Mint minden ember, vállalkozás és intézmény életét, így a bíróságok működését is alapvetően felforgatta a koronavírus-járvány. Rövid idő alatt kellett gondoskodni a bíróságok megfelelő és zavartalan működéséről, az Alaptörvényben meghatározott feladatok maradéktalan ellátása érdekében az abban részt vevő bírák, bírósági dolgozók és jogkereső állampolgárok egészségének védelme mellett.

Az Igazságügyi bizottság részletes beszámolót hallgatott meg az OBH 2020. évi tevékenységéről, amelynek során elismerését fejezte ki az OBH elnökének intézkedései iránt, ezáltal a bíróságok feladataikat a járványügyi helyzet ellenére is zavartalanul el tudták látni.

Ezt mutatja, hogy a folyamatban lévő ügyek száma szinte valamennyi ítélkezési szinten csökkent, különösen az elhúzódó pertartamú ügyeknél, amelyekben a 2019. évhez viszonyítva több mint 16 százalékos csökkenés volt tapasztalható. Elismerésre méltó az is, hogy a befejezett ügyek száma még úgy is meghaladta a beérkezett ügyek számát, hogy egyes szinteken közel 4 százalékkal több ügy érkezett 2020-ban, mint a megelőző évben.

(11.40)

A bizottság üdvözölte, hogy a bíróságok a járványügyi helyzetben szélesíteni tudták a digitális kapcsolat-tartás és az elektronikus ügyintézés formáit, és a bizottság üdvözölte azt is, hogy a pertartam-kalkulátor, az e-panasz-ügyintézés és az elektronikus bírósági figyelemztető rendszer alkalmazása további teret nyert.

A pandémia felgyorsította azokat a folyamatokat, amivel a távmeghallgatási rendszer alkalmazására a 2019. évhez képest több mint háromszor több esetben került sor. Figyelemre méltó továbbá az ítélkezéstámogató rendszer fejlesztése is, amelynek révén a bíróságok számára is elérhetővé vált a személyi és lakcímnnyilvántartás, az iratdigitalizációs rendszer, az e-posta-szolgáltatáshoz való hozzáférés.

A bizottság támogatta az OBH elnökének intézkedéseit, amellyel a bírák és bírósági dolgozók számára a távmunkában történő munkavégzés lehetőségeit bővítette, valamint a szakmai képzések elektronikus megvalósulásának feltételeit is megteremtette. A bizottság a részletes és kiegészítő elnöki tájékoztatás alapján foglalt állást arról, hogy köszöni elnök úrnak a működését.

A bizottság részletes és kiegészítő tájékoztatást kapott egyébként a bírósági álláshelyek és bírósági vezető-pályázatok vonatkozásában is, köztük a bírói

tanácsokkal és az Országos Bírói Tanáccsal történő egyeztetések eredményeiről is. A bizottság fontosnak tartja a bírósági illetményreform eddigi eredményeit, és támogatja annak teljes folyamatát is.

A bizottság különösen fontosnak tartotta az időszzerű és magas színvonalú ítélkezés megvalósítását minden bírósági szinten, az ítélkezési és igazgatási munka átláthatósága, kiszámíthatósága, illetve ellenőrizhetősége irányába tett további erőfeszítéseket.

A bizottság tagjai a bírák kinevezésével, az OBH és az OBT közötti együttműködéssel, a bírák képzésével, az ügyek ítélkezési szintek közti megosztásával, a digitális bíróság lehetőségének bővítésével és a nemzetközi képzésekkel kapcsolatban tettek fel kérdéseket. A bizottság a vitában elhangzottak alapján megállapította, hogy az OBH 2020-ra megfogalmazott szakmai célkitűzései maradéktalanul megvalósultak.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Mindezek alapján az Igazságügyi bizottság 2021. november 17-ei ülésén a B/17332. számon benyújtott, az Országos Bírósági Hivatal elnökének 2020. évi beszámolóját egyhangúlag, 11 igen szavazattal elfogadta.

Az Igazságügyi bizottság a házszabály 84. § (2) bekezdése alapján benyújtott H/17600. számú határozati javaslatában az OBH elnökének beszámolóját a tisztelt Háznak elfogadásra ajánlja. Kérem, támogassák önök is. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Taps a kormánypartok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, elnök úr. Most tisztelettel megkérdezem Völner Pál államtitkár urat, hogy kíván-e a kormány nevében felszólalni. *(Dr. Völner Pál nemet int.)* Köszönöm szépen. Jelzi államtitkár úr, hogy nem kíván.

Tisztelt Képviselőtársaim! A vezérszónoki felszólalások következnek. A Fidesz képviselőcsoportjának vezérszónoka Kovács Zoltán képviselőtársunk. Ő is az emelvényről mondja felszólalását. Megvárjuk, hogy felérkezzék. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

DR. KOVÁCS ZOLTÁN, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársak! Tisztelt Senyei György Elnök Úr! Azzal kezdeném, hogy akik nem országgyűlési képviselők, de mégis figyelemmel kísérik az Országgyűlés munkáját, szeretném bemutatni azt, hogy milyen részletes, tartalmas és grafikonokkal teli beszámolót kaptunk, ami igazán megkönnyítette a munkánkat, átláthatóvá téve azt. *(Felmutatja az iratot.)* Úgyhogy köszönjük szépen az elnök úrnak és munkatársainak. Ebből adódóan aztán, mivel elnök úr is rendkívül részletesen beszélt magáról a beszámolóról, amit írásban megkaptunk, én ígérem, hogy nem fogom túllépni az időkeretet, csak néhány súlyponti kérdésre hívom fel a tisztelt képviselőtársak figyelmét.

Azt mindannyian tudjuk, hogy kötelező beszámolóról van szó, a törvény előírja ennek a feladatnak az elvégzését mind az elnök úr számára, mind pedig az országgyűlési képviselők számára.

A bíróságok igazgatásának központi feladatait az OBH elnöke látja el. Ez olyan igazgatási tevékenységek összessége, amely nem tartozik szorosan a bíróságok és

a bírák ítélkezési feladatainak az ellátásához, hanem elsődlegesen a személyi és tárgyi feltételeit biztosítják a bíróságok részére.

Az előttünk fekvő és általam már bemutatott beszámoló, mint ahogy mondtam, alapos és minden lényeges kérdésre kiterjed, és ennek az elfogadására terjesztette elő az Igazságügyi bizottság a javaslatát.

Ez a beszámoló kellően tájékoztatást ad arról a hatékony munkáról, amelyet a hivatali dolgozók és a kirendelt bírák végeztek 2020-ban, de természetesen az egész bírósági szervezet, hiszen amik itt láthatók, ezek a grafikonok és számok, ezek mögött erőteljes és kiemelkedő emberi teljesítmények vannak, különösen úgy, hogy 2020-ban a legnagyobb kihívás a bírósági szervezet működésében a járványügyi események, és mégis elmondható, hogy tulajdonképpen zavartalan volt a működés.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az állampolgárok számára mi a fontos egy peres ügy esetében? Nyilván, hogy számára kedvező ítélet szülessen, meg hogy szakszerűen történjék az eljárás, de az egyik fontos kérdés mindig, hogy minél hamarabb befejeződjének az ügyek. Ezt mérik is a statisztikák, mint látható, erről mondanék néhány adatot az önök számára. Elhangzott már több esetben is, az érkezett ügyek száma kismértékben ugyan, de alacsonyabb volt, nem következett be a pandémia miatti ügycsökkenés. Tehát azt lehet mondani, ha a számot is mondjuk, hogy több mint 1 millió 100 ezer ügy van folyamatban. Ez azt jelenti, hogy nem vagyunk - idézőjelbe téve - egy ügyefogyott nemzet.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A csökkenés érdemi cégügyek és a bírósági végrehajtási ügyek esetében volt jelentős, míg a nagyobb mértékű növekedés a járásbírósági szabálysértési ügyeket, valamint a bv alias büntetés-végrehajtási ügyeket érintette.

2020. április 1-jétől valamennyi közigazgatási és munkaügyi ügy első fokon törvényszéki szintre érkezik, és a közigazgatási ügyeket másodfokon a Kúria bírálja el. Ezzel magyarázható, hogy az érkezett ügyek száma törvényszéki első fokon 3,8 százalékkal, míg a Kúrián 0,1 százalékkal ehhez képest is nőtt. A 2020. év végén országosan 8,7 százalékkal több ügy volt folyamatban, mint 2019 végén.

A jogkereső állampolgárokat kevésbé érinti a Kúriához eljutott ügyek száma, hiszen az mégiscsak, ahogy az előző beszámolóban láthattuk és hallhattuk, egy kicsit messzebb van a jogkereső állampolgároktól, azonban a Kúrián '18-hoz képest közel felére, 49 százalékkal csökkent a folyamatban lévő ügyek száma.

A magas színvonalú és gyors ítélkezés a bíróságok számára kiemelt fontossággal bír, mint ahogy már említettem, ezért 2020-ban is a legfontosabb célok között szerepelt, az elmúlt évek során elért eredmények megtartása mellett a hosszabb pertartamú ügyek számának csökkenése.

(11.50)

Még ügyvéd koromból emlékszem, egy klasszikus, általunk sokat emlegetett ügyünk volt, amit 12 évig hárman vittünk. Az első ügyvédet letartóztatták,

a második sajnálatos módon meghalt, és én fejeztem be a 12. évben az ügyet. Reméljük, hogy ilyen már nem fordulhat elő, ami mondjuk, a nyolcvanas-kilencvenes évek derekán megtörténhetett, hiszen minden rendelkezésre áll az ügyeket illetően, noha az ügyek jóval bonyolultabbak lettek. Különösen a gazdasági ügyek lettek jóval bonyolultabbak, és a büntetőügyek is jóval bonyolultabbak lettek, nemcsak azért, mert nehezebb a felderítés, hanem az eljárás világában a fahérgalléros bűnözők sokkal rafináltabban végzik a feladatot, tehát sokkal nehezebb a bírászkodás is ilyen szempontból.

A törvényszékeken és az ítélőtáblákon a perek döntő többsége, 86 százaléka éven belüli befejezés. Emlékszem, ez mindig az egyik legfontosabb statisztikai mutató, hogy hány egy éven túli ügy van. Ez egy remek mutató, ha 86 százalék az adott ítélkezési szinten egy éven belül befejeződött.

Az elhúzódó ügyek számának jelentős csökkenése az öt éven túli perek számának kedvező alakulására is hatással volt. A 2019. év végéhez viszonyítva az öt éven túli ügyek száma csaknem 15 százalékkal csökkent. Tehát ez mind azt mutatja, hogy az ítélkezés hatékonysága, nyilván az eszközzrendszer biztosítása javuló tendenciát mutat jelentősen, de azért nem mehetünk el amellett, hogy a pandémia a szervezet működésében jelentősen közrehatott, és mégis zavartalan volt az ügymenet biztosítása. A veszélyhelyzet és a járványügyi készültség ideje alatt a bírósági munkatársak, a bírósági eljárásokban részt vevők egészségének megóvását célzó intézkedések kerültek bevezetésre. Szakmai és igazgatási iránymutatások segítették a munkaszervezést, és speciális szabályok egységes értelmezésre kerültek az egész ország területén.

Lényeges a működés körében az informatikai helyzet, és itt egy jó testvilág volt a pandémia ideje, amikor az informatikai rendszert lehetett nagy kihívások elé állítani, és ez teljesítette ezeket az új kihívásokat, és a jövőre vonatkozóan is, amikor nem lesz pandémia, lehet használni bizonyos esetekben ezeket az informatikai újításokat az elektronikus eljárási formák, ügyintézési lehetőség terjesztésében, gyorsabb ügymenet esetében, egyszerűsítés esetében.

2020-ban, mint ahogy a beszámoló is tartalmazza, nőtt és bővült az informatikai eszközállomány, és maga a hálózat is továbbfejlesztésre került. A tavalyi esztendő márciusától az otthoni munkavégzés támogatása érdekében biztonságosabb, gyorsabb, stabilabb és egyidejűleg több kapcsolatot biztosító rendszer került bevezetésre. A rendszer átalakítása biztosította a teljes értékű, biztonságos otthoni munkavégzés lehetőségét a bírósági szervezetben dolgozók számára.

Tisztelt Képviselőtársaim! Az elhangzottak alapján megállapítható, hogy az Országos Bírósági Hivatal elnöke, helyettesei és munkatársai hatékonyan látták el az Alaptörvényben és a bírósági szervezetről és igazgatásról szóló törvényben, valamint az egyéb jogszabályban előírt feladataikat. Az elhangzott beszámolóban és a gyakorlatban megismert eredmények tükrében köszönet illeti az OBH elnökét és munkatársait, hogy a jogszabályokban előírt feladatokat felkészültséggel és hatékonysággal látták el 2020-ban.

Erre tekintettel kérem a tisztelt képviselőtársakat, hogy az Igazságügyi bizottsághoz hasonlóan fogadják el a beszámolót, támogassák a határozati javaslatot. A hivatal elnökének és munkatársainak további jó eredményes munkát kívánok. Köszönöm szépen. *(Taps a kormánypartok soraiból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Csak képviselő úrnak is felhívom a figyelmét, hogy mindenmű szemléltetés alkalmazásához a Ház elnökének előzetes engedélyre szükséges, úgyszólván tisztelettel arra kérem, hogy máskor, még ha pozitív értelemben használ is szemléltetést, ahhoz az engedélyt kérje meg.

A Jobbik képviselőcsoportjának vezérszónoka Gyüre Csaba képviselő úr, aki a felszólalását a helyén mondja el. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

DR. GYÜRE CSABA, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök úr! Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Országgyűlés! Elnök úr már nem először jött beszámolni, de ez az első olyan év, amely a saját elnöki tevékenységéről szól, illetve az akkori OBH-tevékenységről. Elnök úr, azt gondolom, hogy épp a legszebb időszakban került be - idézőjelben mondom a legszebbet -, mert talán a legnehezebb időszakban lett elnök, amikor teljesen új kihívások elé lett állítva a magyar bírósági rendszer. A pandémia tényleg olyan dolgokat hozott be Magyarországon nyilván nemcsak az ítélkezés terén, hanem minden más területen, ahol a vezetők felelőssége sokkal nagyobb volt, a feladatok száma megnövekedett, és sokkal nehezebbé vált sok minden. Tényleg köszönet önnök, az OBH-nak és a bíróság minden munkatársának, hogy ezt a nehéz helyzetet ilyen jól átvészelték, és ilyen jól tudták kezelni.

Nyilván számtalan új feladat hárult önre, önökre és a bírósági vezetőkre is, tehát ez a világjárvány valóban teljesen új kihívások elé állította önöket: hangsúlyosabbá vált az írásbeliség az eljárásokban, a digitális kapcsolattartás előtérbe került, a távmeghallgatás rendszere is sokkal hangsúlyosabbá vált - mint ahogy kiderült a beszámolóból, háromszorosára nőtt a távmeghallgatások száma -, de ugyanígy az ott dolgozóknál is a távmunka, az otthoni munka lehetősége, illetve sokszor a kötelezettsége, mert onnan kellett ellátni a munkát. Nyilván ehhez az otthoni munkához a tárgyi feltételeket kellett biztosítani, ami, én azt gondolom, hogy nagyon nagy kihívás volt. De nemcsak a távmunkának, az otthoni munkának a tárgyi feltételeinek a kialakítása, hanem bírósági szinten is a tárgyi feltételek biztosítása, hiszen, amiről elnök úr is beszélt, a plexifal létesítése, a fertőtlenítés megszervezése helyi szinten, azért ez mind-mind-mind olyan feladat volt, amit - én úgy tudom, ahogy én beleláttam ebbe - nagyon jól sikerült megoldani. Aztán ehhez képest nyilván a szabályzatokat is változtatni kell, hogy a közegészségügyi feltételeknek megfelelőek legyenek, illetve nyilván egy nagyon fontos téma a bírák képzése, amely szintén új feladat volt, az online képzésekre való áttérés, ez is egy új dolog volt a rendszerben.

Amin én is meglepődtem, amit elnök úr is kifejtett itt, ez az ügyérkezések száma. Nyilván mindannyian azt gondoltuk, hogy jelentősen csökkenni fognak az ügyek, ehhez képest a pandémiánál látjuk, hogy ilyen változás igazán nem volt, hiszen csak egy 0,3 százalékos ügyiratcsökkenés volt megfigyelhető ez alatt az időszak alatt, ez számomra is, én azt gondolom, nagyon meglepő, megmondom őszintén, körülbelül legalább 10 százalékos ügyiratcsökkenést vártam a magam részéről.

Ami a legfontosabb, és mindig arról beszélünk a meghallgatásnál, az az időszerűség és a megalapozottság, erről elnök úr is részletes beszélt, a két éven túli ügyek száma. Én nagyon örültem annak, amikor elnök urat meghallgattuk még a pályázata idején bizottsági szinten, az Igazságügyi bizottságban, és annak idején kifejtette, hogy ön nem annak a híve, hogy mindenáron fejezzük be két éven belül az ügyeket, hanem megalapozottan fejezzük be lehetőleg minél hamarabb az ügyeket, és amennyiben a megalapozottság a „kétévtűlíság” rovására menne, akkor is a megalapozottságot kell elsődlegesen figyelembe venni.

Én örültem ennek a szemléletváltásnak, mert úgy éreztem az előző évek során, hogy a számszakiság, a statisztika talán fontosabbá vált, mint a megalapozottság. Én azt gondolom, egy bíróság munkájának a megítélésében mind a két dolog nagyon fontos, az időszerűség és a megalapozottság is, de azt gondolom, hogy a kettőn belül a megalapozottság azért fontosabb, mint ha száz százalékban befejeződne egy éven belül az ügyek, de nem lenne ez megnyugtató a felek számára, az bizony szerintem nem lenne jó.

(12.00)

Nyilván itt jönnek a statisztikai adatok, hogy mennyi ügyet fellebbeztek meg, hogy mennyi a határon kívül helyezéseknek a száma, nyilván ezek fontos adatok. Elnök úr említette, hogy 3,9 százalékkal kevesebb volt a befejezés 2020-ban, mint korábban. Ez nyilván magyarázható a pandémiás helyzettel, ennek a problémáival is, de még egy dologgal, amit itt Kovács Zoltán képviselőtársam is említett: jóval nehezebbé váltak az ügyek, tehát sorozatosan arról számolnak be bíró ismerőseim, hogy sokkal, de sokkal nehezebb a jogi megítélés az ügyeknek ma, mint néhány évvel ezelőtt, és nyilván ez is közrejátszik abban, hogy adott esetben kevesebb ügy fejeződik be.

Nagyon öröndetes, hogy 16,2 százalékkal csökkent a két éven túli ügyek száma. Mindenesetre az látszik, hogy elnök úr véleményéhez képest, hogy a megalapozottság az elsődleges, úgy látom, mégiscsak sikerült ebben az évben is tovább csökkenteni a két éven túli ügyek számát, mint ahogy az öt éven túli ügyek számát is. Ez 14,6 százalék, és örülök, hogy olyan ügyekről nem kell beszámolni, amelyek tíz éven túli ügyek lennének, mint ahogy az előbb hallottunk rólok, hogy ilyenek is voltak a régmúltban.

Igen, az ítéletek társadalmi elfogadottságáról is beszélt elnök úr. A legfontosabb nyilván az, hogy az ítéleteket jónak tartásák. Ennek a legjobb mutatója az, hogy hány százalékát fellebbezik meg, illetve nem

fellebbezik meg, mert ez a fontosabb, hogy nem fellebbezik meg. Örvendetes, hogy tovább nőtt az elfogadottság aránya, hiszen 2019-ben 92,8 százalék volt, és ez 93,9 százalékra nőtt. Annak örülök, hogy nem ott tartunk, mint a következő beszámolóban, ami majd elnök úr után következik, mert a legfőbb ügyész úr mindig arról szokott beszámolni, hogy a 99,6 százalékos váderedményesség tovább nőtt, és minden évben tovább fog nőni; nem tudom, majd 110 százalékos váderedményességnél fogunk tartani az ügyési beszámolónál. Itt azért még ez egy sokkal elfogadhatóbb adat. Mindenesetre ezt az ügyészégi példát nem negatív szándékkal mondtam, de ez kifejezetten jó.

Nyilván akkor örül egy ügyfél - tehát itt elsősorban nyilván, ahogy elhangzott például az előbb Varga Zs. András beszámolójában is, a bíróság van az ügyfélért és nem az ügyfél a bíróságért, és nyilván a két fél közül az egyik pervesztes lesz -, és nyilván ez a legfontosabb, ha a pervesztes fél is megnyugodva jöjjön ki a bíróságról, tudja elfogadni a jogi érveket, tudja elfogadni az indokokat, a szakmai megítélését, esetleg a szakértők szakvéleményét; ez fogja adni a megalapozottságot, és ez fogja adni a társadalmi elfogadottságot is. Azt gondolom, ez a mutatószám, amit itt kapunk, mindenképpen nagyon jó, még akkor is, ha csak nagyon zárójelben megjegyzem azt a tényt, hogy azért nagyon sokszor tapasztaltam gyakorló eljáró ügyvédként azt, hogy azért nem fellebbezett már a vesztes fél az elsőfokú ítélet ellen, mert a perköltségek, a fellebbezési illeték és a többi riasztotta el attól, hogy ő még továbbra is kísérletezzon. Tehát nyilván ebben a mutatóban valamilyen százalékban ez is benne van, de mindenesetre a társadalmi elfogadottság a legfontosabb.

A hatályon kívül helyezések aránya csökkent. Én még hozzávettem itt a tendenciában például a büntetőügyeknél - mert elnök úr említette, hogy 2019-ben 2,7 százalék volt a hatályon kívül helyezések száma a büntetőügyekben, és ez 2,4 százalékra csökkent -, előkerestem a 2018-as adatot is, az 3,8 százalék volt, tehát folyamatos a tendencia a hatályon kívül helyezési arányok csökkenésében, de ugyanígy a civiliztikai ügyekben is, ahol azért nagyobb számú a fellebbezések aránya, mint a büntetőeljárásokban, ahol 9,5 százalékról 8,5 százalékra csökkent. Azt gondolom, ez egy nagyon komoly arány, hiszen ha így külön nézzük a kettőt, akkor egész komoly százalékarányban csökkent a hatályon kívül helyezett ügyek száma.

Elnök úr beszél a bírák jogviszonyának megszüntetéséről is. Ezzel kapcsolatban én az Igazságügyi bizottságban kérdeztem elnök urat, hogy mi az oka annak, hogy jóval több bíró jogviszonya szűnt meg, mint amennyi kinevezésre került a 2020. évben. Mint említette most is elnök úr, 117 bíró jogviszonya szűnt meg, és 39 bírói pályázat lett kiírva, de csak 20 bíró került kinevezésre. Hát, ha én ezt jól számolom, és nem tűntek el itt bírák ebben a számtengerben, ami egyébként szerepel a jelentésben, akkor ez kilencvenegyhány bírói álláshelyet jelent, amelyek így gyakorlatilag megszüntetésre kerültek.

Elnök úr a bizottsági ülésen feltett kérdésemre azzal válaszolt, hogy erre azért volt szükség, mert az

észszerű létszámgazdálkodás keretében kellett csökkenteni, tehát az ügyiratérkezés-csökkenés okán. Ezzel kapcsolatban voltak olyan vélemények bíróságokon, itt is, ott is, amott is hallottam az országban olyan véleményeket, hogy ők úgy érzik, hogy sokszor nem elég indokoltan szüntetnek meg egy-egy státuszt, és ennek a státusznak a megszüntetése vagy elvétele egyben azzal jár, hogy akik átveszik ott adott esetben egy kis bíróságon ezeket az ügyeket, akkor nekik arányosan nagyon nagy mértékben megnő a leterheltségük, és nem mindig azt látták, hogy adott esetben az ő területükön indokolt lenne a létszámelvonás. Ezzel kapcsolatban hallottam kritikát többfelől is.

Kiszámoltam: ha 117 bíró jogviszonya megszűnt, 20 bíró került kinevezésre, akkor kilencvenegyhány bírói hely megszüntetésre került, ami 3 százaléka a teljes bírói testületnek, és a 3 ezrelékes csökkenéshez képest ez tízszeres arányt jelent. Nyilván elnök úr sokkal jobban belelát abba, hogy egyébként mire van szükség, vagy a távlatokban milyen létszámgazdálkodásra lesz szükség, illetve hol figyelhető meg még az, hogy létszámcsökkenés lenne, de így egy kicsit nagyra nyílt az olló a tízszeres eltérésben, tehát a 3 ezrelékes ügyiratcsökkenés és a 3 százalékos létszámcsökkenés mellett. Mindemelllett a 3 ezrelékes ügyiratcsökkenésre még nyilván az a felvetésem is van, hogy szerintem minden évben az elmúlt időszakban nehezedtek az ügyek, a jogi megítélésük nehezedik, tehát nyilván a bírák leterheltsége is ezáltal növekszik. Tehát nem biztos, hogy az ügyiratcsökkenés arányban áll a bírák tehercsökkenésével, ez is lehet egy fontos dolog.

A Handó Tünde-i éra alatt az egyik legneuralgikusabb pont volt a bírósági vezetők kinevezése. Nagyon örülök annak, amiről most elnök úr beszámolt; nem annak, hogy 53 vezetőről kellett döntenie, de nyilván ez arányosan nagyon sok, hiszen csaknem a fele álláshelyről döntenie kellett, hanem annak, hogy gyakorlatilag itt elmondta elnök úr, hogy a véleményező testület egyezően születtek meg ezek a döntések. A korábbi időszakban pontosan ez volt a probléma, hogy hiába volt jó egy pályázat, hiába volt meg a véleményező testület javaslata, teljesen szubjektív döntés alapján nem kerültek kinevezésre, vagy más került kinevezésre, vagy időszakos megbízásra került más abba a pozícióba. Tehát ezzel nagyon sok gond volt, és örülök, hogy úgy látszik, sikerült teljes mértékben kiküszöbölni ezt a problémát az előző időszakból.

Ugyanúgy nagyon örülök annak, hogy a másik két dolog, ami az OBH elnökével kapcsolatban probléma volt, az OBT-vel való kapcsolattartás, illetve a Magyar Bírói Egyesülettel való kapcsolattartás, ami Handó Tündénél tragikusan rossz volt, rendeződött, erre elnök úr egyébként annak idején a pályázata során, illetve meghallgatása során ígéretet is tett. Nagyon örülök annak, hogy ez rendben van.

Az informatikai fejlesztésekről szeretnék még egy-két gondolatot mondani. Elmondta elnök úr, hogy a hatékonyabb ügymenet miatt a gyorsaság rendkívül fontos. Én a magam részéről gyakorló ügyvédként annak idején igen negatív véleménnyel voltam az informatikai rendszer fejlesztéséről; nyilván

azért, mert számomra volt nehéz és új és nehezen elfogadható, de ma már látom ennek teljes mértékben az előnyét.

(12.10)

Még akkor is, hogy ha folyamatosan vannak kátyúk, amelyekbe belelép a bírósági informatikai rendszer is, mert nyilván ahol fejlesztés van, ott problémák is vannak, azonban látható az, most már több évtized távlatában, hogy ez egy nagyon-nagyon jó dolog, és valóban hatékonyabbá és gyorsabbá teszi mind a kapcsolattartást, mind az ítélezést és minden egyebet. Hál' istennek, kevés peres ügy volt a bíróságok ellen. Ebből a 386-ból is csak 8 volt olyan, ami megalapozott volt. Én azt gondolom, hogy ez nagyon jó. A fegyelmi eljárások tekintetében is úgy látom, hogy nincsen gond.

Mindezek alapján úgy látom, hogy teljes mértékben elfogadható az Igazságügyi bizottság javaslata, és támogatandó az, hogy fogadjuk el az elnök úr beszámolóját, a Jobbik Magyarországért Mozgalom frakciója mindenestre támogatja. Elnök úr munkájához pedig további jó erőt, egészséget, és minden jót kívánok az OBH minden dolgozójának is. Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Képviselőtársaim! A KDNP képviselőcsoportjának vezérszónoka Vejkey Imre képviselő úr. Parancsoljon, öné a szó.

DR. VEJKEY IMRE, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Senyei György OBH-elnök Úr! A bizottsági elnöki expozéban elmondottakat nem kívánom megismételni, de fontosnak tartom kereszténydemokrata képviselőként elmondani azt, hogy miképpen ítéli meg frakciónk az OBH 2020. évi működését.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A kereszténydemokraták a 2020. évi beszámoló alapján úgy látják, hogy az OBH az emberi és tárgyi erőforrásaival átgondoltan és takarékosan gazdálkodott. A bírói munkateher országos kiegyenlítése tekintetében az OBH által megint csak további jelentős előrelépések történtek, és külön üdvözljük az OBH 2020. évi fejlesztéseit, melyek abba az irányba mutatnak, hogy a XXI. századi bíróság ideálja megvalósulhasson Magyarországon, hazánkban. Valóban, ahogy Gyüre Csaba alelnök úr mondta vezérszónoklatában, amikor kezdetben ezek az informatikai fejlesztések az igazságügyi szektorban, így a bíróságok keretében is kezdtek megvalósulni, akkor én úgy hallottam, hogy a bírácoknak is, az ügyvédeknek is és az alkalmazottaknak is a haja szála az égnek állt, de most már ott tartunk, hogy kiforrott rendszerek vannak, és valóban bele kellett tanulni ebbe az új rendszerbe, ebbe az új E-PER-rendszerbe és az e-közigazgatási rendszerbe, és ennek alapján viszont sokkal átláthatóbb, sokkal egyszerűbb maga az ügymenet, és nyilván a különböző rendtartások is ezt szolgálják.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Ezúton is szeretném megköszönni elnök úrnak a munkáját. Elnök úr munkájához további jó egészséget és sikereket kívánunk önnek, kívánjuk az Isten áldását önnek és munkatársainak is, és további sikereket.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! A KDNP frakciója támogatja az Országos Bírósági Hivatal elnökének 2020. évi beszámolóját és az Igazságügyi bizottság határozati javaslatát is. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. Kérem, támogassák önök is! *(Taps a kormánypárti padsorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Képviselőtársaim! A DK képviselőcsoportjának vezérszónoka Varga Zoltán képviselő úr. Parancsoljon, képviselő úr, öné a szó.

VARGA ZOLTÁN, a DK képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm, köszönjük a beszámolóját. Valóban, egy borzasztóan részletes beszámolót láthattunk és most hallhattunk is öntől, irdatlan mennyiségű számmal. Tehát valószínűleg aki bármire kíváncsi volt belőle, az mindent megtudhatott. Nagyon izgalmas volt különben hallgatni is, szerintem ez nagyon korrekt.

Azonban mégis elkerülhetetlen, nyilván a beszámoló mellett, hogy kibontsuk az igazság minden ágát, ahogy szokták mondani, és ahogy a Kúria beszámolójánál is, úgy itt, ebben az esetben is muszáj, hogy beszéljünk az Európai Parlament jogállamiság-jelentéséről. Tegyük meg mindezt azért is, mert így teljes a kép, ha az igazságszolgáltatásról és a magyar jogról beszélünk, mert az EP jelentése valamilyen módon mégiscsak képet ad az elmúlt 11 évről, gyakorlatilag az Orbán-kurzus bizonyos fokú lényegét tárja elénk.

Itt most tényleg csak nagy vonalakban. Tudjuk nagyon jól, hogy ahogy minden EU-tagállamban, úgy nálunk is négy területet vizsgált maga a delegáció, az igazságszolgáltatás függetlenségét, a korrupciót, a média helyzetét, valamint a fékek és az ellensúlyok rendszerét. A jelentés több kérdésben is visszaüt a 2020-ban tett megállapításokra, és sok tekintetben itt is arra a következtetésre jut, hogy változatlanul fennállnak a korábban beazonosított problémák is, folytatódhatnak az aggályosnak ítélt gyakorlatok. Ezért nem tehetek mást, mint hogy a 2020-ban is bőven meglévő és azóta csak romló problémákról beszéljek.

A bírák öngazgatási testületét, az Országos Bírói Tanácsot számos rendszerszintű korlát akadályozza abban a beszámoló szerint, hogy ténylegesen betöltse az alkotmányos funkciókat, és hatékony felügyeletet gyakoroljon az Országos Bírósági Hivatal elnöke felett is. A jelentés ilyen korlátként azonosítja például, hogy az OBT nem jogi személy, nem kezdeményezheti a bírákat érintő jogszabályok módosítását, véleményét nem kell figyelembe venni a jogalkotás során. Noha az OBH új elnöke együttműködőbb az OBT-vel - erről van szó a beszámolóban -, mint az elődje, Handó Tünde, az együttműködés kizárólag a jogszabályok által megkövetelt körben valósul meg. Ezen túl azonban semmilyen érdemi lépés nem történt a rendszerszintű problémák kiküszöbölése érdekében.

A jelentés szerint az új OBH-elnök töretlenül folytatja a bírósági vezetői pályázatok érvénytelenítésének gyakorlatát, amely már korábban is konfliktusokhoz vezetett az OBT és az OBH előző elnöke között. Az új OBH-elnök egyre gyakrabban és a legtöbbször megfelelő indoklás nélkül dönt úgy, hogy nem kívánja a bírói tanácsok által alkalmasnak minősített jelölttel betölteni a megüresedett állást. A döntés eredményeként már 3 esetben az általa kiválasztott, ideiglenesen megbízott személyek kerültek pozícióba.

A bírói kinevezések kapcsán a jelentés rámutat arra is, hogy bírósági vezetők a bírák előmenetele szempontjából fontos jogköröket gyakorolnak, és emlékeztet arra, hogy egyes jogkörök, így például az alkalmatlanná nyilvánítás lehetősége vagy a kirendelés lehetősége, a bírák elmozdíthatatlansága szempontjából aggályosak is lehetnek. A bíróságokat érintő módosítások kapcsán szükséges még megjegyezni, hogy az Orbán-kormány azért átlag 3-4 havonta benyújt egy nagy igazságügyi csomagot, melyben módosítja a bírói hivatásrendet érintő törvényeket is. 2020-ban például márciusban, júliusban és októberben, idén pedig tavasszal és most ősszel is volt ilyen jelentős módosítás. A kormány ezek alapján még mindig nem érti, hogy stabil és kiszámítható jogrendre van szükség.

Az igazságszolgáltatás hatékonysága nem egyszerűen az ügyek elintézésének ütemét jelenti, bár nyilván ön erről beszélt, hanem a döntések jó minőségét is. A bírói döntés minőségének megítélésekor pedig alapvető szempont legyen a kiszámíthatóság. A döntés akkor kalkulálható, akkor látható előre, ha a bíró kizárólag az ügyre tartozó, jogilag releváns tényeket veszi, veheti figyelembe, és nem enged semmifajta politikai vagy gazdasági nyomásnak. A hatékony eljárás feltétele tehát a bíró függetlensége és természetesen a pártatlansága is. A bírácoknak pártatlannak és függetlennek kell lenniük a tények megállapításában és a jognak a tényekre való alkalmazásában. A függetlenségnek két oldala is van azonban, a külső és belső befolyástól való függetlenség. A külső befolyástól való függetlenség alatt érthetjük természetesen azt is, hogy a bíróságnak függetlennek kell lennie bármilyen külső szervezettől, beleértve itt a törvényhozást, a kormányzatot, a politikai pártokat, más jogászai szakmákat, de a sajtót, a civil társadalmat, a peres feleket vagy bármilyen más, bíróságon kívül lévő erőt, amely megsértetheti a bíróság vagy akár a bíró autonómiáját is.

(12.20)

Önök jobban tudják, mint én, de az Emberi Jogok Bírósága is kimondta egy korábbi ítéletében, hogy a teljes függetlenséghez a végrehajtó hatalomtól való megfelelő szervezeti különállásra is szükség van. Ez a függetlenség viszont, úgy érzem, úgy érezzük, veszélyben van 2010 óta.

A bírói autonómia leépítése, a bírósági ítéletek befolyásolása, a jogállamiság utolsó bástyájának számító bíróságok bevétele régi vágya volt Orbán Viktornak magának is. Ennek első lépése a bírói jogállás, a szervezetrendszer teljes átalakítása, a teljhatalmú Országos Bírósági Hivatal létrehozása, a fontos pozíciókba

pedig fideszes kötődésű pártkatonák ültetése. És nyilván lehetne itt folytatni ezt a sort, hiszen éppen egy órája, másfél órája beszélünk a Kúriáról. Én nem akarom előhozni az ott történeteket, de nyilván ez is azt igazolja. Köszönöm szépen, és további sok sikert kívánok a munkájához. *(Taps a Jobbik padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Képviselőtársaim! Ezzel a vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most megkérdezem képviselőtársaimat, kíván-e valaki a vitában felszólalni. *(Jelzésre:)* Kétperces felszólalásra Vejkey Imre képviselő úr kért szót. Parancsoljon!

DR. VEJKEY IMRE (KDNP): Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Röviden szeretnék reagálni Varga Zoltán DK-s képviselőtársunknak a vezérszónoklatára. Ezzel kapcsolatban hangsúlyoznom kell, hogy az Európai Parlament politikai jellegű kérdések sorozatát intézi a magyar igazságszolgáltatáshoz. Én ezt teljességgel jogsértőnek tartom. Sérti a magyar bíróság függetlenségét, a montesquieu-i hatalommegosztás elvét és mindazt, amiért mi annak idején és most is harcolunk.

Az Európai Parlament jogállamisági jelentéséből konkrétan két dologra válaszolnék, amit felhívott képviselőtársam. Sérelmesnek tartják, hogy az OBT nem jogi személy. Hát, tisztelt hölgyeim és uraim, maga a Kúria, a Legfelsőbb Bíróság se jogi személy. Hát, akkor pont az OBT lehetne önálló jogi személy?

És ami végképp érthetetlen, az az, hogy azt mondják, hogy kritizálják az OBH elnökét, Senyei György urat, amiatt, hogy az OBH elnöke az együttműködését az OBT-vel csak a jogszabályokban meghatározott körben teljesíti. Hát, miben kéne teljesítenie? Az a baj, hogy nem barátkozik velük, vagy mi a probléma!? Hát, persze, hogy a jogszabályban előírt feladatait teljesíti. Mit kéne neki teljesíteni? Amit külföldről parancsba adnak neki, azt? Köszönöm megtisztelő figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Kérdezem képviselőtársaimat, hogy kíván-e még valaki a vitában felszólalni. *(Nincs ilyen jelzés.)* Jelentkezőt nem látok, az együttes általános vitát lezárom.

Most megkérdezem Senyei György Barna urat, az Országos Bírósági Hivatal elnökét, hogy kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Jelzésre:)* Igen, kíván. Tisztelettel kérdezem elnök urat, hogy a helyéről óhajt beszélni vagy az emelvényről. *(Dr. Senyei György Barna: Kimegyek...)* Akkor megvárjuk, míg felfárad az emelvényre. Az időkerete 30 perc *(Dr. Senyei György Barna: Köszönöm, elnök úr.)*, tehát van ideje arra, hogy nyugodtan válaszoljon. Parancsoljon, elnök úr, ön é a szó.

DR. SENYEI GYÖRGY BARNA, az Országos Bírósági Hivatal elnöke: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Képviselő Urak! Az imént a csengő hangját már meghallottam, úgyhogy most el fogom kerülni, ígéretet teszek rá. *(Derültség.)* Átfedések vannak a felvetések között, de a felszólalások sorrendjében megkísérlek

választ adni valamennyi tisztelt képviselő úrnak. Mindezekelőtt valamennyiüknek köszönöm, hogy megtiszteltek a figyelmükkel, illetőleg a hozzászólásukkal.

Sorrendben, Kovács Zoltán képviselő úr hozzászólásához. Kétségtelen tény, hogy az egy alapos társadalmi igény, hogy az ügyek gyorsan fejeződjenek be, ez nem is vitás. Ezt mindig hangsúlyozom, hangsúlyoztam is, és ez már voltaképpen Gyüre Csaba képviselő úr hozzászólásához is kapcsolódik, hogy az ügyek gyors befejezése egy elfogadható, eminens társadalmi érdek, de nyilvánvalóan csak szakmai alapon kerülhet sor az ügyek gyors befejezésére, és ami nagyon fontos, az ügybefejezés nem lehet azonnali, nem lehet kapcsolódó.

Nehéz tudomásul venni, de tudomásul kell vennünk azt, hogy az ügyek - képviselő urak által emlegetett - többszöri, sokszori összetettsége, belső elnehezülése, ami az ügyek jó részét, egy részét, nagy részét - ez már nyilván szubjektív kategória - valóban jellemzi, ennek a következménye pedig csak annak a kimondásával vonható le, hogy vannak olyan ügyek, amelyek összetettsége, az ügyfelek száma, a felperecek, alperesek, vádlottak száma, a tényállás felderíthetősége, a szakértői, adott esetben több különböző szakértői vélemény beszerzésének a szükségessége, adott esetben a szakértői vélemények közötti ellentétek feloldása nyilvánvalóan olyan huzamos időt vesz igénybe, ami az ügyek adott esetben két éven belüli lezárását kizárja, és kizárja a jogorvoslat, a többszöri jogorvoslat alapos próbáját is kiálló, adott esetben téves befejezést.

Valóban osztom az álláspontjukat; nem a hivatal eléről osztom az álláspontjukat, hanem a 25 éves bírói gyakorlatból osztom az álláspontjukat, amiből 23 évet a pulpituson húztam le. A kilencvenes évek második feléhez képest is adott esetben a civilisztikai ügyekről tudok beszélni. Valóban, az ügyek egy része nehezebbé vált, a befejezés, az ügyek belső struktúrája, a ténybeli, nemcsak a jogi megítélése, sőt, nem a jogi megítélése, sokszor a ténybeli megítélése is nehezebbé vált. Ez a büntető- és az általam személyesen is ismert polgári ügyeket is áthatja és jellemzi.

Kovács Zoltán képviselő úr felszólalásához még annyit, hogy valóban, a beszámolóból is kiderül, 2019-hez képest egy érdekes jelenségnek lehetünk a szemtanúi, mégpedig az ügyhátralék körében. Megoszlik, hogy hol nőtt és hogy hol csökkent az ügyhátralék. 2019-hez képest, ahogyan a jelentésben is szerepel, a járásbíróóságokon és a törvényszéki első fokon, tehát az elsőfokú eljárásokat illetően az ügyhátralék jellemzően nőtt az országban; nem jelentős mértékben, de kétségtelen tény, hogy nőtt. A törvényszéki másodfokon, az ítéletábrán és a Kúrián pedig 2019-hez képest 2020-ban az ügyhátralék csökkent. Tehát magyarán szólva, az elsőfokú eljárásban nőtt, a jogorvoslati jellegű eljárásokban pedig csökkent.

Gyüre Csaba képviselő úr felszólalásához: amit a bevezetőjében említett, képviselő úr, azt osztom. Valóban, ez nemcsak nekem, hanem az egész országnak, az egész világnak, és ezen belül a bírósági szervezetnek is nehéz időszak volt, hogy egyáltalán a bíróságok működése fennmaradjon, úgy, hogy közben lehetőség

szerint a jogkereső közönség és az eljárás részvevőinek és a bírósági dolgozóknak az egészségét is a lehetőséghez képest meg tudjuk óvni.

Itt is egybecsengenek a felvetések, hogy egyensúlyra van szükség a megalapozottság és az időszerűség között. Ez a fajta balanszírozás itt voltaképpen elengedhetetlen, hiszen a megalapozottság valóban primer, de az időszerűség, az időtényező a polgári perben, hogy egy ilyen értekezéscím-szerű mondatot mondjak, az sem hagyható figyelmen kívül.

A bírói függetlenségnek a részéhez egyébként, hiszen Kovács képviselő úr és Gyüre képviselő úr is egyaránt, nemcsak képviselőként, hanem egykori jogi képviselőként, ügyvédként is beszélt, akkor annyit engedjenek meg ehhez, hogy nyilván a bírói függetlenség része a rendelkező rész megfogalmazása is, és a rendelkező részből következik a statisztika. Ha képviselő urak emlékeznek, van olyan másodfokú határozat, ami úgy kerül megszövegezésre, hogy az ítéletábrla vagy a törvényszék, a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya körében helybenhagyja - pontosvessző, és új bekezdésbe írjuk -, míg a perköltség körében az elsőfokú ítéletet megváltoztatja, és a perköltséget leszállítja vagy felemeli.

(12.30)

Ha ezt az eljárási metódust alkalmazzuk, ezt a megfogalmazást, ez a statisztikába helybenhagyó ítéletként kerül bevezetésre.

Tartalmilag teljesen ugyanilyen ítéletről lehet szó akkor, ha pedig azt mondjuk, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a perköltség körében - szövegben ritkítva írjuk - megváltoztatja, a perköltség összegét felemeli, leszállítja - pontos vessző, új bekezdésbe írjuk -, egyebekben az elsőfokú bíróság - azt ritkítva írjuk - helybenhagyja. Ugyanarról az ítéletről van szó, azonban a statisztika szerint ez már egy megváltoztató ítélet fogalmi körébe kerül. Azonban, hogy hogyan fogalmazzuk meg a rendelkező részt, ezt Magyarországon a bíróknak nem lehet meghagyni, hiszen ez a bírói függetlenség eminens része. Ez viszont tükröződni fog a statisztikákban.

Képviselő úr felvetette még a létszámgazdálkodást. Teljesen egyetértek, a létszámgazdálkodásnak van egy lényegi pontja, hogy nem egyik évről a másikra kell terveznünk, hanem évtizeddel ezelőtről kell indulnunk, és évtizeddel későbbre kell terveznünk. Ennek a lényege pedig a felelős létszámgazdálkodás. Senki nem akar létszámstopot, és senki nem akar létszámleépítést. Felelősen kell a létszámmal gazdálkodnunk, az ügyszámmal, ügymennyiséggel, és ezen belül ennek egy eleme az ügyek belső struktúrája, azonban pontosan a felelős létszámgazdálkodásnak az a lényege, hogy egynek nincs helye a mai bírósági szervezetrendszerben sem: egyfajta extenzív személyzeti, humánerőforrás-gazdálkodásnak, tehát a mechanikus pótlásnak, hogy ha egy bírótársunk jogviszonya megszűnik, az azonnal automatikusan pótlásra kerüljön, mert van olyan szervezeti egység, ahol ezt az ügyforgalmi adatok nem indokolják.

Ezért kell felmérni pontosan, lehetőség szerint nyilván egységesen - a különbözőt nem lehet teljesen egységesen mérni -, az egyes ügyek nehézségi fokát, az egyes bírósági szervezeti egységek leterheltségét, és ennek az együttműködésnek alakítható ki az az optimálisnak gondolt bírói létszám, amelynek a betöltését mindenkor folyamatba is tesszük. Ez csak egy felelőséget jelent, felelős gazdálkodást, és egyfajta extenzív tevékenységet, gondolkodásmódot e körben teljesen kerülendőnek tartom.

Nyilván az elektronizálás, a bírósági digitalizáció - ezt most valamennyiünknek mondhatom, akik a tárgyalóteremben voltunk, hogy a mi korosztályunk, mi még láttunk átütőpapíros ítéletet, tehát amikor még átütőpapíron készült az ítélet, ahhoz képest valóban nekünk a bírósági digitalizáció egy jelentős újdonságot jelentett, Vejkey képviselő úrnak, Kovács képviselő úrnak, Gyüre képviselő úrnak és nekem is. Ezt tudomásul kell vennünk, hogy megváltozott a világ. Nyilván én is lefordítom a kátyús hasonlatát, ha megengedi, képviselő úr: valóban maradt el digitalizáció esetleges eseti hiányossága okán tárgyalás? A válasz: igen, maradt el, erre volt példa. Idevonatkozik, ahogy a régi bölcsesség mondja, hogy ahol gyalulnak, ott forgács is van. Hiszen régen is maradt el tárgyalás, csak akkor nem a digitalizáció hiányossága miatt, hanem megint mondom, akik a tárgyalóteremben voltunk, hogy mert nem jött vissza a vétív, ilyen is előfordult, és ezekkel a jelenségekkel együtt is fogunk élni.

Egy új minőséghez jutott el a digitalizáció, nyilván a korszerűsítésre, az eseti lépésekre mindenkor szükség van, de ez a folyamat nem állítható meg, még akkor sem, ha esetleg néha szeretünk visszagondolni és megkeresni a régi átütőpapíron készült... - mondjuk meg, akkor még rövidebbek voltak az ítéletek is, mert a számítógép minket, bírókat egy kicsit a poentírozásra és adott esetben a hosszabb gondolat kifejtésre is esetenként ösztönöz, ami nem baj, hanem tény.

Vejkey Imre képviselő úr is az informatikai rendszerről, az informatika térnyeréséről szolt. Ahogy az előbb is mondtam, ez valóban minket megijesztett, a mi korosztályunkat, egy új gondolkodásra, új munkamódszerekre készítetett, azonban ez már nem állítható meg, és a pandémia felértékelte az addigi lépéseket, hiszen nem a kezdetektől kellett elindulnunk, hanem továbblépni, egy új minőséghez eljutni, és ezt mindenkor folytatni fogjuk, és úgy gondolom, hogy a digitalizáció térnyerésének, a bírósági digitalizációnak folytatódnia kell a pandémiás helyzettől függetlenül.

Varga Zoltán képviselő úr felvetésére: az Országos Bírói Tanáccsal valóban az Országos Bírósági Hivatal és annak elnökeként én együttműködöm. Folyamatos a kapcsolat, nyilvánvalóan ez teljesen természetes, hogy az ellenőrzött és az ellenőrző szerv között, mondhatjuk, ez egy sajátos szervezetszociológiai törvényszerűség, hogy adott esetben hatásköri viták lépnek fel, és adott esetben nyilvánvalóan, miután bíróból álló testület ellenőriz egy bírót, teljesen természetes, hogy adott esetben jogértelmezési viták is kialakulnak. Ezzel együtt kell élnünk, ez a magyar igazságszolgáltatás háromszereplős modelljének a része.

Megnyugtatom képviselő urat, hogy a bírók politikai, gazdasági nyomásnak nem engednek. Magyarországon a bíróságok pártatlansága és függetlensége biztosított. Az OBH elnökének túlhatalmával kapcsolatban - ez már egy régi vita - én egyet tudok ezzel összefüggésben elmondani: az Országos Bírósági Hivatal elnökeként a jogszabályok betartására töreksem, a jogszabályokat betartom minden szinten. Én pontosan tudom, mi a különbség a joggal élés és a joggal való visszaélés között. Mindenkor az eredménytelenné nyilvánított pályázatokat, amelyeknek a százalékos aránya csekély, részletes indokolással látam el. Sőt, 2021 augusztusától már azt az országos bírósági hivatali elnöki határozatot is indokolással látom el, amelyet egyébként a jogszabály alapján nem kell ellátni. Tehát a jogszabályok mindenkor meghatározzák a tevékenységemet, és az eskümnek megfelelően látom el a munkámat, és a jogszabályi kötelezettségek betartását a részemről nemcsak az Országos Bírósági Hivatal és az Országos Bírói Tanács relációjában érvényesítem, hanem a tevékenységem során igyekszem minden területen így eljárni.

Nyilvánvalóan említette képviselő úr a befolyást, ez is egy utóbbi években exponált kérdés, az ítéletek kritizálhatósága. Igen, ez az ítéletek kritizálhatóságának kérdésköre. Erre már több válasz született, az ítéletek kritizálhatóak természetesen. Amennyiben ennek a kereteit a kritizáló túllépi, akkor szükség szerint a jogi avagy nem feltétlenül jogi, hanem a publicitáshoz fordulással a válasz lehetőségével az Országos Bírósági Hivatal elnökeként igyekszem élni. De ezt mindig hangsúlyozom, hogy a jogi lépések mindig végső esetben kerülhetnek elő, hiszen a bíróknak és a bíróságoknak elsődlegesen a feladata, hogy ítéletet adjanak és ne ítéletet kérjenek pereskedéssel és egyéb úton-módon. Van, amikor ez nem kerülhető el természetesen.

Említette Varga képviselő úr a LIBE bizottságot. A LIBE bizottság küldötteivel a Magyar Igazságügyi Akadémián bírótársaimmal egy párbeszédet folytattunk, a felvetéseiket meghallgattuk és a kérdéseikre pedig választ adtunk. Én erre mindig azt mondom, ha egy végleges álláspont kialakításra kerül, majd arra szükség szerint választ fogok adni, de egy biztos, a párbeszéd úgy nehéz, sőt kizárt, ha a kérdés politikai, és arra pedig jogi választ kell adni, mert a kettő nem lesz egyensúlyban. Huszonöt éve vagyok bíró, következőképpen politikai kérdésekre politikai válaszokat adni nem tudok, illetőleg politikai vitákba keveredni sem.

Köszönöm, tisztelt elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Tisztelt Képviselő Urak! Köszönöm a megtisztelő figyelmüket, köszönöm a kérdéseiket, és engedjék meg, hogy valamennyiünknek minden jót, és ahogy az utóbbi években ennek fokozott jelentősége lett, mindenekelőtt jó egészséget kívánjak. Köszönöm, hogy meghallgattak, viszontlátásra. (Taps.)

(12.40)

ELNÖK: Köszönöm szépen, elnök úr. Megkérdezem Vejkey Imre urat, az Igazságügyi bizottság elnökét, hogy kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra.

(Dr. Vejkey Imre: Igen.) Igen, kíván. Parancsoljon, elnök úr, öné a szó.

DR. VEJKEY IMRE, az Igazságügyi bizottság elnöke: Tisztelt elnök úr, köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Köszönöm szépen OBH-elnök úrnak a felvetett kérdésekre és észrevételekre adott részletes válaszait, reakcióit. S köszönöm szépen OBH-elnök úrnak azt is, hogy kiáll a bírói függetlenség mellett, kiáll a magyar jogállamiság mellett akkor is, ha a támadások Brüsszelből, Strasbourgból vagy a különböző NGO-któl érkeznek. Nehéz feladat, de köszönöm innen is.

Valóban nehéz feladat, amikor politikai kérdéseket kap az OBH elnöke, mert ő politikai választ nem adhat rá, tisztelt hölgyeim és uraim, hiszen nem politikus. Ő jogi választ ad, de politikai kérdésre jogi választ adni nem lehet. Kérem önöket ott Brüsszelben is, Strasbourgban is és az NGO-kat is, hogy hagyják békén a magyar jogállamiságot, ne avatkozzanak be a független magyar bíróságok döntésébe.

Köszönöm még egyszer az őszinte válaszait, és köszönöm megtisztelő figyelmüket. Kérem, hogy támogassák a 2020. évi beszámolót. Köszönöm. *(Taps a kormánypartok soraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. A módosító javaslatok benyújtására ma 16 óráig van lehetőség. Még egyszer megköszönöm Senyei György elnök úrnak és munkatársainak a megjelenést, és a továbbiakban innen is minden jót kívánok a tevékenységükhöz. Köszönöm szépen.

Tisztelt Országgyűlés! Soron következik az **ügyészség 2020. évi tevékenységéről szóló beszámoló, valamint az ennek elfogadásáról** szóló határozati javaslat együttes általános vitája a lezárásig. A legfőbb ügyész által benyújtott beszámoló B/16954. számon, az Igazságügyi bizottság által benyújtott határozati javaslat pedig H/17390. számon a Ház informatikai hálózatán valamennyiünk számára megismerhető.

Nagy tisztelettel köszöntöm Polt Péter legfőbb ügyész urat és a Legfőbb Ügyészség munkatársait, akik a mai ülésünket jelenlétükkel megtisztelik.

Tisztelettel felkérem főügyész urat a beszámoló megtartására. Megvárjuk, míg főügyész úr fölfárad a pulpitusra. Kérem, hogy a főügyész úrnak is biztosítsanak vizet. Főügyész úr, öné a szó, 30 perces az időkerete. Parancsoljon!

DR. POLT PÉTER legfőbb ügyész: Köszönöm szépen. Igen tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Jelen lévő Képviselő Urak! Ahogy elnök úr is említette, az Alaptörvény szerinti kötelezettségem alapján idén is benyújtottam a tavalyi évről szóló országgyűlési beszámolómat, ez írásban mindenkinek a rendelkezésére áll. Nyilvánvaló, hogy se időm, se lehetőségem nincs arra, hogy az egészet most itt szóban ismeressem, ezért engedjék meg, hogy néhány általam fontosnak vélt részletet kiemeljek belőle, és utána természetesen állok rendelkezésre, ha a tisztelt képviselő hölgyek és urak más részletekre is kíváncsiak.

Elöljáróban azt kell megjegyeznem, hogy a koronavírus-járvány sajnos alapvetően érintette az ügyéségi munka feltételeit is 2020-ban. Annyit mondanék el belőle, hogy a járvány első hullámában rendkívüli módon megnövekedett az otthon dolgozók aránya, ennek a digitális feltételeit ki kellett dolgozni, mindenestre 29-30 százalék körül volt azok száma, akik a munkahelytől távol kellett hogy dolgozzanak. Ezenkívül természetesen valamennyi ismert egészségvédelmi intézkedést is bevezettük, ez viszont új és a korábbiakban nem tapasztalt körülményeket jelentett a munkavégzésben.

Ami ugyanennek a kérdésnek a szakmai oldalát illeti, a 2020 márciusában bevezetett veszélyhelyzetet a büntetőeljárás törvényben az eddigiektől eltérő eljárásjogi szabályok alapján kellett megítélni. Ennek nyomán az ügyészség szerepe rendkívüli módon felértékelődött, hiszen aktívan kellett segíteni az eljárások gyors és járványügyi szempontból minél kevesebb kockázatot jelentő módon való befejezését, és a korábbiakhoz képest eltérő szakmai kihívásokat is generált. A megváltozott élethelyzet és az időlegesen megváltozott jogszabályi környezet hatása az ügyészség elmúlt évi gyakorlatát tükröző adatokban is sok tekintetben tetten érhető. Ez a beszámolóból kitűnik.

*(A jegyzői székben dr. Szűcs Lajost
Földi László váltja fel.)*

Ami viszont nem változott, hogy a korábbi évek tendenciájához hasonlóan a regisztrált bűncselekmények száma 2020-ban is csökkent, tehát a korábbi tendenciába ez betagozódott. Az előző évben 162 416 bűncselekményt regisztráltak, 2019-hez képest valamivel több mint 3 ezerrel kevesebbet. A regisztrált bűncselekmények csökkenése ellenére az ügyészi szervezet ügyiratforgalma viszont továbbra is igen magas volt, 2020-ban 1 millió 270 ezer. Ez 2019-hez képest minimálisan csökkent, azonban az új büntetőeljárás törvény hatálybalépése óta folyamatos emelkedést tapasztaltunk. Ez az emelkedő tendencia nem tört meg ezzel a minimális csökkenéssel.

A beszámoló részletesen foglalkozik az egyes bűncselekménycsoportokkal - erről most nem kívánok bővebben beszélni -, viszont figyelemmel a jelentős közérdeklődésre, néhány gondolat erejéig kitérnék a korrupciós bűncselekményekre. Szeretném hangsúlyozni, hogy az ügyészség elkötelezettsége a korrupció elleni küzdelemben töretlen. A Központi Nyomozó Főügyészség szerepe a korábbiakhoz képest még hangsúlyosabbá vált, hiszen az új büntetőeljárás törvény hatálybalépésével valamennyi hivatali korrupciós bűncselekmény nyomozása ügyészségi hatáskörbe került. Ez viszont azt is jelenti, hogy a nem hivatali korrupciós bűncselekmények nyomozását továbbra is más nyomozó hatóságok végzik, a felderítési szakban egyébként önállóan, majd a vizsgálati szakban ügyészségi irányítással.

A regisztrált korrupciós bűncselekmények száma a tárgyévben a 2019-es adatokhoz képest magasabb volt, 2020-ban 2049 ilyen regisztráltak, míg 2019-ben

mindössze 460-at. Ez egyébként beleillik abba a folyamatba, hogy nincs egy teljesen meghatározott tendencia. Vannak olyan bűncselekmények, amelyek a többes elkövetés, a láncolatosságot okozó elkövetés miatt egyes években kiugró számokat produkálnak.

A statisztikai kérdéseket megelőzendő szeretném elmondani, hogy a befejezett nyomozásokban regisztrált bűncselekmények számának a növekedése az iktatott eljárások számának a növekedését kísérelve követi, így a regisztrált bűncselekmények számának 2020. évi növekedése mögött a 2019-ben iktatott eljárások nagyobb száma érzékelhető.

Szeretnék külön kitérni arra, hogy a korrupciós bűncselekmények valós száma nem azonos a percepciószámokkal, tehát a korrupciót érzékelő számokkal. Erre indokolásul fölhoznám az Eurobarometer 2020 júniusában publikált 502. számú, széles körű felmérésének egyes eredményeit, amelyekből az derült ki, hogy a korrupciós érzet valóban jelentősen eltér a valós objektív helyzettől. A felmérés adatai szerint a válaszolók 87 százaléka elterjedt problémának ítélte meg Magyarországon a korrupciót, ugyanakkor, amikor a tényleges egyéni tapasztalatokról kérdezték őket, amikor tehát nem szubjektív elképzelések alapján kellett nyilatkozni, akkor lényegesen kisebb arányú korrupciót detektáltak.

(12.50)

A szubjektív érzet és a valós tények között tapasztalt eltérésnek egyébként több magyarázata is lehet. Egyrészt a felmérés a legmagasabb korrupciós arányt az egészségügyben igazolta: a megkérdezettek 49 százaléka került kapcsolatba az egészségügyi szektorral, és közülük 13 százalék tapasztalt korrupciót. Ugyanez az adat a gazdasági életet érintően: 13 százalék került kapcsolatba az ágazattal, ezen belül viszont már csak a 3 százaléka tapasztalt korrupciót. Fontos hangsúlyozni, hogy a hivatali korrupcióval azonosítható területen a válaszadók tapasztalatai hozzávetőlegesen azonosak voltak a többi uniós állam tapasztalataival: 1-2 százalék. Kiemelném, hogy 2020-ban az egészségügyben tapasztalt korrupciós jelenségek büntetőjogi üldözése teljes mértékben eltért a későbbi szabályozástól, lényegében a büntetőjogi üldözésre már csak a későbbiekben volt lehetőség.

A másik ilyen lehetséges magyarázat a percepciószámok és a valóság közötti eltérésre az lehet, hogy a közvélemény, illetve egyes kutatások korrupció gyűjtőnév alatt foglalnak össze olyan cselekményeket is, amelyek a büntető törvénykönyvben nem korrupciós bűncselekménynek minősülnek - itt főleg gazdasági bűncselekményekről van szó, lényeges ezekre is kitérni. Ezért továbbra is kiemelt cél az ügyészségen a gazdaság kifehéritése. Mi nagy figyelmet fordítunk azoknak a bűncselekményeknek a felderítésére, amelyek a gazdasági élet működésének törvényességét jelentősen befolyásolják. Ilyenek a költségvetési csalások, illetve a hűtlen kezelések, ezek száma viszont az elmúlt évben csökkent. Ugyanakkor az ugyanerre a területre besorolható, „versenyt korlátozó megállapodás közbeszerzési és koncessziós eljárásban” elnevezésű bűncselekmények

száma nőtt, ez egyben azt is jelenti, hogy az ilyen típusú elkövetési módok felé fordult a bűnelkövetők figyelme.

Egyébként a bűncselekménycsoport legjelentősebb bűncselekménye, a költségvetési csalás miatt indult ügyekre továbbra is jellemző, hogy szerteágazóak, bonyolult ténybeli és jogi megítélésűek, és évről évre új elkövetési formákkal lehet találkozni. Érdekes adat lehet egyébként, hogy 2020-ban a vádemeléssel érintett ilyen ügyekben az okozott vagyoni hátrány összege több mint 36 milliárd forint, míg a hűtlen kezelési vádemelések esetében, ami csak 21 cselekmény, ellentétben az előző 784 cselekménnyel, ez az összeg több mint 10 milliárd forint volt. Tehát úgy tűnik, hogy az egyes hűtlen kezelési cselekmények nagyságrendileg magasabbak lehetnek a költségvetési csalásnál.

Szeretnék arra is kitérni, hogy milyen a viszony az Európai Csalás Elleni Hivatallal, az OLAF-fal. Az OLAF köztudomásúlag az Európai Bizottság ellenőrző szerve, amely a költségvetés védelmére jött létre, és az adminisztratív szabálytalanságokat vizsgálja. Ebből következően nem célja, hogy a bűncselekmények elkövetőit felelősségre vonja vagy büntetőeljárással felhasználható bizonyítékokat szerezzen be, erre nincsen sem eszköze, sem hatásköre, viszont hogyan bűncselekmény gyanúját észleli, akkor igazságügyi ajánlással élhet az adott állam, így Magyarország hatóságaihoz, jelesül az ügyészséghez.

Az OLAF és a magyar ügyészség között rendkívül szoros a kapcsolat, és a nekünk címzett igazságügyi ajánlások, jelzések alapján 2020-ban is minden esetben történt ügyészi intézkedés, mint ahogy annak előtte és annak utána is nyomozás elrendelésére került sor, vagy már folyamatban lévő nyomozásban értékeljük az OLAF ajánlását, jelzését. Magyarországon valamennyi ilyen ügy kiemelt ügy, és 2020-ban - a korábbi évekről is áthúzódóan - 17 ilyen nyomozás volt folyamatban, ezek mindegyike az uniós költségvetést érintette.

Külön kiemelendő, hogy az OLAF 2020. évi jelentése szerint az ügyészség az uniós átlagot, ami 37 százalék, jelentős mértékben meghaladóan, az esetek mintegy 67 százalékában emelt vádat. 2020-ban egyébként az OLAF két igazságügyi ajánlást tett az ügyészi szervezetnek, mind a kettőt már folyamatban lévő nyomozásban értékeltük.

Látható, hogy évről évre csökken az igazságügyi ajánlások száma - szeretném hangsúlyozni, hogy ne keverjük össze, nem a pénzügyi ajánlások, az egyik kategória az OLAF ajánlásaiban, hanem az igazságügyi ajánlások száma -, és ennek megfelelően azt a következtetést lehet levonni, hogy évről évre egyre kevesebb esetben kell igazságügyi vizsgálatot folytatni az uniós pénzekkel összefüggésben. 2020-ban egyébként öt esetben emeltünk vádat az OLAF ajánlásai tekintetében, míg büntetőeljárás megszüntetésére egyáltalán nem került sor ebben az évben.

Magyarország ügyészségének kiváló a kapcsolata a másik, velünk szorosan együttműködő uniós szervezettel, a Eurojusttal is, ami az Unió ügyészségi munkát koordináló szervezete. A tagállami arányokat meghaladóan a magyar nemzeti szekció 755 ügyben

járt el 2020-ban, valamint négy újonnan létrehozott és tizenegy folyamatban lévő közös nyomozócsoportban vettünk részt, ezzel az élményben vagyunk az uniós ügyészségi együttműködést illetően.

Néhány szó a büntetőeljárások lefolytatásáról. A veszélyhelyzet elrendelését követően a büntetőeljárást érintő, rendeleti úton bevezetett átmeneti szabályok, majd ezek részbeni fenntartásáról rendelkező törvény a korábbiakhoz képest szélesebb körben, esetenként kötelező jelleggel írta elő a jelenlét telekommunikációs eszköz útján történő biztosítását. Ez lehetővé tette, hogy egyes személyek jelenlétét ilyen módon minimális kockázat mellett lehessen biztosítani, mind egészségügyi, mind személyi azonosíthatósági szempontból, az eljárási cselekmények pedig a tisztességes eljárás követelményeinek megfelelően megtarthatók legyenek.

Ahogy említettem, de újra szeretném megismételni, az ügyészség, gyorsan reagálva a kialakult helyzetre, az informatikai fejlesztéseket e szempontokat figyelembe véve módosította, hajtotta végre, gyorsította meg, véleményünk szerint eredményesen.

Az ügyészség alapjogi státusza a járványhelyzetre figyelemmel sem változott, közvádlóként az állam büntetőigényének kizárólagos érvényesítőjeként dolgozott, az ügyészségnek ennek megfelelően a járványhelyzet idején is kötelessége volt az állami büntetőigényt érvényesíteni.

Az ügyészség nyomozati tevékenysége is több szempontból hangsúlyokat váltott a járványhelyzet miatt. Az átmeneti rendelkezések lehetővé tették, hogy az ügyészség és nyomozó hatóság egyes eljárási cselekmények elvégzését elhalassza, szélsőséges esetben pedig az eljárást akár hat hónapra felfüggeszse, hogyha az eljárás folytatása elháríthatatlan akadályba ütközik.

Az ügyészség 2020-ban a felderítési szakban végzett törvényességi felügyeleti tevékenység, de különösen a vizsgálati szakaszban folytatott irányítás keretében kiemelt figyelmet fordított arra, hogy az eljárások e szabályozás adta lehetőség ellenére törvénysértően, kellő indok nélkül ne akadjanak meg.

A statisztikai adatok ezzel összefüggésben kifejezetten kedvező képet mutatnak: 2020-ban az ügyészségre közel 147 800 nyomozás elrendeléséről szóló értesítés érkezett, ez nem tartalmazza az elmúlt évből áthúzódó nyomozásokat. Ehhez képest a járványügyi helyzetre figyelemmel a nyomozó hatóságok 125 esetben, az ügyészség pedig hat esetben rendelkezett csak az eljárás felfüggesztéséről. Én azt gondolom, hogy ezek önmagukban is figyelemreméltó számok. Ugyanakkor nincsen tudomásunk arról, hogy ez bármilyen módon is kedvezőtlenül befolyásolta volna a járványügyi helyzetet.

Az ügyészség szerepe 2020-ban a nyomozással összefüggésben más szempontból is jelentőssé vált: szélesebb körben és alaposabban került sor a nyomozás során a bizonyítási eszközök beszerzésére és megvizsgálására, annak érdekében, hogy az eljárási bírósági szakaszában az ügydöntő határozat meghozatalára kiterjedt bizonyítás lefolytatása, adott esetben pedig akár tárgyalás tartása nélkül is sor kerülhessen.

(13.00)

Ezzel összefüggésben a tárgyévben az ügyészség 77 384 ügyet vizsgált meg, hogy azok vádemelésre alkalmasak-e. A vizsgálattal érintett ügyek 61,2 százalékában az ügyészség vádat emelt, 23,2 százalékában az eljárást megszüntette, 10,5 százalékában feltételes ügyészi felfüggesztést alkalmazott, 4,6 százalékában pedig az ügyet közvetítői eljárásra utalta.

A hatályos Be. a korábbi törvényhez képest szélesebb lehetőséget biztosított a tárgyévben is az ügyészség számára annak megítélésével összefüggésben, hogy a vádemelésre alkalmas ügyek esetében milyen eljárásformát célszerű választani. Ilyenkor mindig figyelemmel kell lenni az eljárás hatékonyságára és a pergazdaságosságra. Emellett azonban 2020-ban kiemelt cél lett az is, hogy a járvány terjedését minél kevésbé generáló eljárásformákat preferáljunk.

A feltételes ügyészi felfüggesztést emelném ki elsőként, ennek ugyanis fontos szerepe volt és van, mert ebben az esetben, legalábbis a felfüggesztés tartama alatt, újabb eljárási cselekmény foganatosítására nem kerülhet sor. Az előző évben a feltételes ügyészi felfüggesztéssel érintett személyek száma a korábbi időszakhoz képest emelkedett. Ennek egyik oka nyilvánvalóan az említett járványhelyzet, a tendencia azonban azt is jelzi, hogy megváltozott egy jogpolitikai irány, amely a korábbiaknál nagyobb teret enged a büntetőjog területén a megelőzésnek. Másodsorban: a közvetítői eljárás, amely szintén emelkedő tendenciát mutatott 2020-ban. Amennyiben a törvényi feltételek fennálltak, ez a megoldás is helyeselhető, részben azért, mert nagyobb teret enged a sértetti kompenzációnak, ez is egy jogpolitikailag erősen támogatott irány, másrészt pedig járványügyi szempontból is előnyös.

A vádemelés típusait elemezve megállapítható, hogy az ügyészség 5689 ügyben általános szabályok szerint vádiratot nyújtott be, 2362 ügyben bíróság elé állította a terheltet, míg 33 965 ügyben - és ez nagyságrendileg nagyobb szám - büntetővégzés meghozatalára tett indítványt. Lassú, de folyamatos térnyerését figyelhetjük meg az egyezség jogintézményének is, 2020-ban 58 ügyben került sor egyezség megkötésére, majd ennek eredményeként a vádirat benyújtására.

A vádemelés típusait érintő tendenciákat elemezve a következőket lehet megállapítani. 2020-ban általános szabályok szerinti vádemeléssel, valamint a bíróság elé állítással érintett ügyek összes vádemeléshez viszonyított aránya az előző évekhez képest csökkent, míg az előbbi számnak megfelelően a büntetővégzés meghozatalára irányuló indítványok aránya szignifikánsan megnőtt.

*(Az elnöki széklet Jakab István,
az Országgyűlés alelnöke foglalja el.)*

Évek óta törekszünk arra, hogy a büntetővégzés meghozatalára irányuló eljárást, valamint a bíróság elé állítást ne két, egymással konkuráló jogintézménynek tekintsük, hanem a konkrét ügy sajátosságait figyelembe véve válasszuk ki a helyes eljárási formát. A járvány terjedésével figyelembe veendő újabb szempont a

legtöbb esetben a büntetővégzés javára döntötte el a kérdést. Fontos azt is megemlíteni, hogy a jogalkotó az átmeneti szabályokkal kiszélesítette a büntetővégzés meghozatalának lehetőségét, és azt is hozzá kell tennem, hogy 2020-ban a bíróság által meghozott büntetővégzések 87,5 százaléka jogerőre emelkedett, tehát senki nem kérte tárgyalás tartását. Tavaly, ahogy egyébként folyamatosan, következetesen képviseltük azt az álláspontot, hogy a büntetővégzés meghozatalára irányuló indítvány helyett bíróság elé állításra csak abban az esetben kerüljön sor, ha a büntetőigény érvényesítésének hatékonyságára vagy a büntetés céljára figyelemmel a tárgyalás nem mellőzhető.

Az ügyészség 2020-ban a korábbi évekhez is hasonlóan több esetben élt azzal a lehetőséggel, hogy a vádiratban az előkészítő ülésen is indítványt tehet a joghátrány konkrét mértékére abban az esetben, ha a terhelt az előkészítő ülésen beismeri a bűncselekmény elkövetését. Ez a mértékes indítvány intézménye. Az ilyen indítvány előterjesztése jelentősen hozzájárult az elmúlt évben is a büntetőeljárások időszzerű befejezéséhez és a felesleges bizonyítás elkerüléséhez.

Röviden a büntetőbíróság előtti tevékenységről. Az elmúlt évben kéthetes rendkívüli ítélezési szünet is volt, majd 2020. március 31-én léptek hatályba a veszélyhelyzetre figyelemmel bevezetett speciális eljárásjogi szabályok a vádemelést követő szakaszra nézve is. Szükségképpen ezért megnövekedett azon eljárási formák jelentősége, amelyek személyes közreműködés nélkül, elsősorban az iratok alapján tették lehetővé a döntés meghozatalát. 2020-ban az előző évhez képest 18 százalékkal csökkent a bíróság által jogerősen elbírált ügyek, 20 százalékkal az érintett vádlottak száma. Ez részben korrelál a regisztrált bűncselekmények csökkenésével, és magyarázható azzal is, hogy 2020-ban egyes, személyes jelenléttel járó eljárási cselekményeket nem lehetett elvégezni, így a bíróságok kevesebb tárgyalást, nyilvános ülést tudtak tartani.

A fellebbezésekkel kapcsolatban a következőket szeretném még kiemelni. Az ügyészségi fellebbezések eredményessége tavaly 52,2 százalék volt, ez valamikéval elmaradt az előző évben tapasztalt aránytól. Továbbra is az a határozott véleményünk, hogy az ítélezési gyakorlat enyhe, illetve a középérték figyelembevételétől időnként még most is eltekintettek a bíróságok. Az ügyészség ilyen esetben súlyosbításra irányuló fellebbezéssel igyekezett a törvényi követelménynek eleget tenni, 84,7 százaléka a benyújtott fellebbezéseknek továbbra is a büntetés súlyosbítását célozta. Ennek eredményessége egyébként változatlanul alacsony, mindössze 28,9 százalék.

Az ügyészség váderedményessége 2013 óta folyamatosan emelkedik. Ezt csak azért mondom, mert minden évben el szoktam mondani. Tavaly az utóbbi tíz év legmagasabb értékét, 98,9 százalékot lehetett regisztrálni, ennél azonban lényegesebb adat, hogy a terhelt 82,9 százalékát érintően a bíróság a váddal, illetve a végindítvánnyal minden tekintetben meg egyezően állapította meg a büntetőjogi felelősséget.

Röviden a közérdekvédelmi tevékenységről. A 2020-as adatok azt mutatják, hogy az e szakterületen

vitatott ügyek számát is érintően mintegy 11,7 százalékos csökkenés volt tapasztalható. A döntő tényező ebben a törvényességi ellenőrzési ügyek számának csökkenése volt. A magánjogi ügyekben viszont ugyanakkor 2,4 százalékos növekedést lehetett megfigyelni. Az ügyészség továbbra is kiemelten fókuszál olyan fontos területekre, mint a környezetvédelem vagy a fogyasztói jogok érvényesítése.

A közérdekvédelmi szakág munkájával összefüggésben külön meg kell említenem a megbízhatósági vizsgálatokat, és itt visszacsatolok a korrupciós ügyekre is. E jogintézmény célja ugyanis annak megállapítása, hogy a törvény által meghatározott körbe tartozó védett személy eleget tesz-e a jogszabályban előírt hivatali kötelességének. A feladat ellátására kijelölt főügyészségek 2020-ban 986 megbízhatósági vizsgálatot elrendelő határozatot hagytak jóvá. Az elvégzett vizsgálatok alapján 9 büntetőeljárás indult, amelyek közül 5 a rendőrség, 2 az Idegenrendészeti Főigazgatóság, 1 a Miniszterelnökség, 1 pedig a büntetés-végrehajtás állományát érintette.

Az ügyészség büntetés-végrehajtási törvényességi felügyeleti tevékenységét szintén nagymértékben érintette a járványhelyzet. Ezen a területen is csökkenés volt megfigyelhető az iktatott ügyek számát illetően. A büntetés-végrehajtási intézmények személyes ellenőrzése a járvány miatt vagy ellehetetlenült, vagy nagyon megnehezült az adott időszakban. Azt gondolom, hogy ezzel együtt is az ügyészség a törvényességi felügyeleti kötelezettségének különböző technikai eszközök igénybevételének segítségével eleget tett.

A büntetőeljárás törvény szerint a legfőbb ügyész kizárólagos joga, hogy a Kúriánál a törvényesség érdekében jogorvoslatot jelentsen be a bíróság jogerős ügydöntő, illetve végleges nem ügydöntő, más rendkívüli jogorvoslattal nem támadható, törvénytörtő határozata ellen. Erre 2020-ban 7 esetben került sor, a Kúria valamennyi esetben osztotta a jogorvoslati indítványban kifejtett érveinket.

Végezetül egy mondatban arra is szeretnék kitérni, hogy az ügyészség személyügyi helyzete, illetve gazdálkodása szilárd és megalapozott volt a tárgyévben.

(13.10)

Tisztelt Országgyűlés! Személyes véleményem, hogy az ügyészség a beszámoló alapján teljesítette az Alaptörvény és a törvények által rá rótt feladatát; az már a szakmabeliek véleményének következménye lehet, hogy ezt milyen színvonalon. Én úgy gondolom, hogy nincs okunk szűgyenkezni akár az Európai Uniót, akár más országokat nézzük.

Én azt látom, hogy Magyarország ügyészsége a jogállam ügyészsége, és szilárdan védelmezi a jogállami elveket. Köszönöm szépen a figyelmüket. *(Taps a kormánypárti padsorokban.)*

ELNÖK: Megköszönöm legfőbb ügyész úr beszámolóját. Tisztelt Országgyűlés! Köszöntöm képviselőtársaimat.

Megadom a szót Vejkey Imre úrnak, az Igazságügyi bizottság elnökének, a határozati javaslat előterjesztőjének, aki a pulpitusról mondja el szintén előterjesztői beszédét. Öné a szó, elnök úr.

DR. VEJKEY IMRE, az Igazságügyi bizottság elnöke, a napirendi pont előadója: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Legfőbb Ügyész Úr! Engedjék meg, hogy mindenekelőtt megkülönböztetett tisztelettel köszöntsem jómagam is az Országgyűlés plenáris ülésén Polt Péter legfőbb ügyész urat, a legfőbbügyész-helyettes urakat és munkatársaikat.

Magyarország Alaptörvényének 25. cikk (5) bekezdése alapján a legfőbb ügyész úr benyújtotta az Országgyűlésnek az ügyészség 2020. évi tevékenységéről szóló B/16954. számú beszámolóját, amelyet a feladat- és hatáskörrel rendelkező Igazságügyi bizottság 2021. október 26-ai ülésén kijelölt bizottságként megtárgyalt.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Az Alaptörvény szerint Magyarország ügyészsége a magyar állam tekintetében a büntetőjogi igény kizárólagos érvényesítője, továbbá ellát más, törvény által hatáskörébe utalt feladatokat is.

A 2020. évet a koronavírus határozta meg, a pandémia uralta, mely az ügyészi szervezet működését is rendkívüli kihívások elé állította. Az Igazságügyi bizottság a vita során üdvözölte azokat az ügyészségi intézkedéseket, amelyeket az ügyészek, az ügyészségi eljárás és a büntetés-végrehajtás szereplőinek egészsége, továbbá a hatékony munkavégzés érdekében tettek. Ezúton is köszönjük.

A bizottság támogatja az ügyészségnek az eljárások időszervi befejezése, a hagyományos vádemeléstől eltérő, illetve a sértetti jóvátételt eredményező intézkedések alkalmazását, a jogalkotói célnak megfelelően. A bizottság újfent elismeréssel adózik az ügyészség azon munkájának, melynek eredményeképp a regisztrált bűncselekmények száma évről évre csökken. Ez a tendencia 2020-ban is folytatódott, bár mértéke kissé elmaradt az előző évhez képest, és egyes bűncselekményi kategóriákban - mint például a szándékos, befejezett emberölés - a számok emelkedtek.

Az Igazságügyi bizottság ugyancsak üdvözölte az ügyészi szervezetrendszer átalakítását, amelyet az információs rendszerek ellen vagy azokat felhasználva elkövetett bűncselekmények miatti új kihívások és azok egységes kezelése indokolt.

A bizottság továbbra is támogatja a költségvetési csalások és a gazdaság kifehérítését célzó ügyészségi erőfeszítéseket. Támogatja a személyes közreműködés nélküli eljárások ügyészségi alkalmazásának bővítését is, ezáltal emelkedhetett a jogalkotói szándéknak megfelelően a büntető végzéssel záruló eljárások, a feltételes ügyészi felfüggesztéssel végződő eljárások, valamint a közvetítő eljárások száma.

A bizottság elismerését fejezte ki azzal kapcsolatban is, hogy az ügyészség tovább tudta növelni a váderedményességét. Ez a 2020. évben már 98,9 százalékos volt, és a bírósági ügyek közel 88 százalékában a váddal teljesen megegyező határozat született. Gratulálunk!

A bizottság foglalkozott az ügyészség közérdekvédelmi tevékenységével is. Ennek során üdvözölte az áldozatok védelmére tett intézkedéseket, így az ügyészi figyelemfelhívásokat távollattási ügyekben, a gyermekek védelembe vételével kapcsolatos eljáráskezdeményezéseket vagy a természetvédelmi, környezetvédelmi és állatvédelmi intézkedéseket.

A bizottság tagjai a korrupciós bűncselekmények felderítésével és vádemelésével, az ügyészségi jogalkalmazás során szerzett tapasztalatai alapján felmerülő jogalkotási javaslataival és a közlekedési bűncselekményekkel kapcsolatban foglalmaztak meg kérdéseket a legfőbb ügyész úrnak. A legfőbb ügyész úr a bizottsági üléseken ezekre a kérdésekre teljes és kimerítő válaszokat adott.

Az ügyészi szervezet a járványhelyzet sújtotta 2020. évben is a törvényes keretek között és az időszerezés követelményeinek megfelelően tudta végezni munkáját. Ezúton is köszönjük Polt Péter legfőbb ügyész úr és valamennyi ügyész és ügyészségi dolgozó munkáját.

Az Igazságügyi bizottság megállapította, hogy a beszámoló a jogszabályoknak mindenben megfelelő tartalommal és formában, részletesen tájékoztatta az Országgyűlést az ügyészség igazságszolgáltatáshoz kapcsolódó, szerteágazó feladatairól, közjogi tevékenységéről, törvényességi ellenőrzési munkájáról, valamint a büntetés-végrehajtási eljárásokkal összefüggő munkájáról is.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Az Igazságügyi bizottság 2021. október 26-ai ülésén az ügyészség 2020. évi tevékenységéről szóló B/16954. számú beszámolóját 9 igen szavazattal, 2 nem ellenében, tartózkodás nélkül elfogadta.

Bizottságunk a házszabályi rendelkezések 84. § (2) bekezdése alapján benyújtott, H/17390. számú határozati javaslatában a legfőbb ügyész úr 2020. évi beszámolóját a tisztelt Háznak elfogadásra ajánlja. Kérem, támogassák önök is! Köszönöm megtisztelő figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Országgyűlés! Most vezérszónoki felszólalásokra kerül sor. Megadom a szót Becsó Károly képviselő úrnak, a Fidesz képviselőcsoportja vezérszónokának.

DR. BECSÓ KÁROLY, a Fidesz képviselőcsoportja részéről: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Legfőbb Ügyész Úr! Tisztelt Ház! Európai kultúránk, európai létünk három nagy talapzaton nyugszik. Az egyik a görög filozófia szabadságesszménye és demokráciafelfogása, a másik maga a kereszténység, a harmadik pedig a római jog. Éppen ezért, ha megengedik, a beszédemhez egy római jogi mondatot fűznék, amely egyfajta jelmondata és vezérgondolata mindennek, amit szeretnék ma elmondani a tisztelt legfőbb ügyész úr beszámolójával kapcsolatban. Így szól: Iustitia est regnum fundamentum; modern fordításban: minden államiság, minden állam alapja a jog.

A Magyarország Alaptörvényének 29. cikkében foglaltak szerint a legfőbb ügyész és az ügyészség független, az igazságszolgáltatás közreműködőjeként mint

közvádó az állam büntetőigényének kizárólagos érvényesítője. Az ügyészség üldözi a bűncselekményeket, fellép más jogsértő cselekményekkel és mulasztásokkal szemben, valamint elősegíti a jogellenes cselekmények megelőzését. Alaptörvényünk 29. cikkének (5) bekezdése rögzíti, hogy a legfőbb ügyész éves beszámolási kötelezettséggel tartozik az Országgyűlésnek az ügyészség tárgyévi működéséről.

(13.20)

Az Igazságügyi bizottság, ahogy azt elnök úr elmondta, megvizsgálta az előtünk fekvő beszámolót, amely rendkívül részletes, alapos és áttekinthető, és ezt a legfőbb ügyész úr kiegészítéseivel együtt elfogadásra alkalmasnak találta.

Tisztelt Országgyűlés! Kiemelném, hogy az ügyészség a legfőbb ügyész úr vezetésével a lehető legnagyobb eredményességgel tudott alkalmazkodni a 2020 márciusában bevezetett veszélyhelyzet jelentette kihívásokhoz, különös tekintettel arra, hogy a jogalkotó a büntetőeljárás törvényben foglaltaktól eltérő eljárási szabályokat határozott meg. Az ügyészségi szervezetet úgy kellett működtetni, hogy az emberélet és az egészség védelme mellett el tudja látni feladatait, ne keletkezzen ügyhátralék, és segítse az igazságszolgáltatás szereplőinek munkáját.

A beszámoló alapos megvizsgálása következtében (*sic!*) elmondhatjuk, hogy a magyar ügyészség hatékony válaszokat adott a kihívásokra, szerepe rendkívüli módon felértékelődött, hiszen nem csupán a vádat képviselte a bíróság előtt, vagy a nyomozás felügyeletét látta el, hanem elősegítette az eljárások mielőbbi befejezését is.

A regisztrált bűncselekmények számának csökkenése 2020-ban is folytatódott, ahogy az a tendencia is, hogy az ügyészség a konkrét egyedi ügy sajátosságainak figyelembevételével választhatja ki azt a legkedvezőbb eljárási formát, amely elősegíti az eljárás gyors befejezését, és alkalmas az állam büntetőigényének hatékony érvényesítésére. Az adatok azt mutatják, hogy a gyorsabb, hatékonyabb eljárási formák aránya jelentős mértékben nőtt 2019-hez képest.

Az ügyészség sikeres működésének egyik legfontosabb mutatója az úgynevezett váderedményesség. Ez 2020-ban 98,9 százalékos volt. Persze egy adat önmagában keveset mond, de össze kell vetni ezt a számot azzal, hogy milyen kevés sértett élt pótmagánváddal. Érdemes kiemelni azt is, hogy a terheltek csaknem 88 százalékának esetében a bíróság a váddal megegyezően állapította meg a büntetőjogi felelősséget. Ezen adatokra alapozva elmondhatjuk, hogy a magyar ügyészség jó úton jár.

A járvány miatt lecsökkent a bírósági tárgyalások száma, és megnövekedett azon eljárási formák jelentősége, amelyek személyes közreműködés nélkül, elsősorban az iratok alapján tették lehetővé az ügydöntő határozat meghozatalát. 2020-ban jelentős emelkedés volt tapasztalható az eljárás feltételes ügyészi felfüggesztésének, valamint a büntetővégzés meghozatalára irányuló eljárások számában. Ez egyebek mellett annak köszönhető, hogy a Legfőbb

Ügyészség iránymutatása szerint minden olyan ügyben, amelyben ennek törvényes feltételei adóttak, a büntetővégzés meghozatalára kell indítványt tenni. Ennek sikerességét támasztja alá az, hogy az összes vádemelés csaknem 72 százalékában büntetővégzés meghozatalára tett javaslatot az ügyész.

Tisztelt Ház! A büntető jogalkalmazás során alapvető, hogy az ügyészi szervek a vitatható kérdésekben azonos álláspontot képviseljenek, ami a jogbiztonság eddigi jelentős jogállami garanciája is egyben.

A Legfőbb Ügyészség a 2020-as évben számos elvi jellegű állásfoglalást adott ki, amelyek közül néhányat mindenképpen indokoltnak tartok kiemelni. Az eljárásjogi rendelettel kapcsolatos teendőkről és jogalkalmazási kérdésekről kiadott iránymutatás többek között előírta, hogy minden olyan ügyben, amelyben ennek törvényi feltételei fennállnak, büntetővégzés meghozatalára kell indítványt tenni, míg bíróság elé állításra csak azokban a kivételes esetekben kerülhet sor, amikor a törvény szigorával való azonnali fel lépés nem mellőzhető.

A Legfőbb Ügyészség állást foglalt abban a kérdésben is, hogy a rémhírterjesztés 2020. március 31. napjától hatályos rendelkezéseit miként kell értelmezni. Szintén iránymutatás rendezte a kapcsolati erőszak bűncselekményének és a kiskorú veszélyeztetése büntetésének halmazati kérdéseit. Iránymutatás hívta fel a figyelmet arra, hogy egyes, a közúti közlekedés biztonságára kirívóan veszélyes elkövetési magatartások esetén a törvény teljes szigorát kell érvényesíteni. Állásfoglalás értelmezte a költségvetési csalás elkövetői alakzatait, ezen belül azt, hogy ha nem az adózó gazdasági társaság vezető tisztségviselője nyújtja be a megtévesztő adatokat tartalmazó adóbevallást, hanem erre vonatkozó meghatalmazás, megbízás vagy utasítás alapján az adózó alkalmazottja vagy más gazdasági társaság - például könyvelőiroda - képviselője, akkor a költségvetési csalásnak ki a tettese, az adózó gazdasági társaság vezető tisztségviselője vagy az adóbevallást ténylegesen benyújtó személy.

Tisztelt Képviselőtársaim! Jogszerűnek tekintjük, hogy az ügyészség a gyakorlati munkavégzés mellett időt fordít a jog művelésére, a tudományos és elméleti, teoretikai tevékenységek gyakorlására is. E körben emelném ki, hogy az ügyészek megbecsült részvevői a jogi tudományos közéletnek, rendszeresen jelennek meg cikkeik, tanulmányaik, továbbá személyesen is szerzői szakkönyveknek, egyetemi tankönyveknek, és más felsőfokú oktatási kiadványoknak.

Az ügyészség felső vezetésében mindenki rendelkezik tudományos fokozattal; 30 ügyész, alügyész és 17 más ügyészségi alkalmazott szerzett tudományos fokozatot, közülük 5 fő habilitált a tárgyévben, 2 fő pedig a Magyar Tudományos Akadémia doktora volt. 45 ügyész, alügyész és ügyészségi fogalmazó különböző doktori iskolák hallgatója. A tárgyévben az Országos Kriminológiai Intézet kutatói összesen 99 publikációt jelentettek meg, ebből 9-et idegen nyelven. A kollégák különböző konferenciákon és szakmai fórumokon összesen 50 előadást tartottak, amelyből 6 hangzott el idegen nyelven. A kutatók jelentős része tagja vagy tisztségviselője tudományos

munkával összefüggő hazai, illetve nemzetközi szakmai szervezeteknek.

Tisztelt Ház! A beszámolóban foglaltakat a Fidesz képviselőcsoportja támogatja, arra tekintettel, hogy az ügyészség a 2020-as esztendőben is az össz-társadalmi elvárásoknak magas színvonalon tett eleget. Köszönjük a legfőbb ügyész úr munkáját, és mind számára, mind pedig az ügyészség számára további jó munkát kívánunk. Köszönöm, hogy meghallgattak. (Dr. Vejkey Imre tapsol.)

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Gyüre Csaba képviselő úrnak, a Jobbik képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

DR. GYÜRE CSABA, a Jobbik képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Legfőbb Ügyész Úr! Tisztelt Munkatársak! Tisztelt Országgyűlés! Képviselőtársaim! Becsó Károly Fidesz-vezérszónok elmondta itt előttem, hogy az ügyészség jó úton jár, jó úton halad. Valóban, itt hallottuk elnök úrtól, illetve láthattuk az írásbeli beszámolójában is azokat a statisztikai adatokat, amelyek valóban azt mutatják, hogy az ügyészség valóban jó úton járna, és csaknem 99 százalékos már a váderedményesség. Ez, mióta én itt vagyok, azóta minden évben emelkedett 2010 óta. Nem tudom, hogy meddig tud ez még folytatódni, de úgy látom, még mindig tud, ez a váderedményesség. Persze, nyilván szép, 98,7 százalék, de kérdés az, hogy valóban a statisztika mindig azt mutatja-e, amit kellene, illetve hallottuk már nagy politikustól azt, hogy csak azt a statisztikát hiszem el, amit én hamisítottam, mondta annak idején Anglia miniszterelnöke.

2020-ban volt probléma épp elég, a koronavírus-járvány nyilván minden területen megmutatta a foga fehérjét, így az ügyészségnek is nehéz dolga akadt, de mindamelllett én nem erről szeretnék beszélni elsősorban. A legfőbb ügyész úr az előbb a pulpitusról elmondta - igyekszem szó szerint idézni -, és nagy hangsúlyt fektetett a korrupciós bűncselekményekre. Nyilván tudta, hogy az ellenzék ezzel kapcsolatban fog majd szót emelni, nyilván ezt már megszokhatta tőlünk az elmúlt években. Elmondta, hogy az ügyészség elkötelezettsége töretlen a korrupciós bűncselekmények tekintetében.

Legfőbb Ügyész Úr! Nekem az a legnagyobb problémám, vagy nekünk az a legnagyobb problémánk, hogy mi ezt nem látjuk. Tehát lehet, hogy ön elmondja itt mindig nekünk a beszámolón, hogy itt csak a jogszabályokat kell nézni, hogy mit határoz meg a jogszabály pontosan, és hogy teljesen más a társadalom érzete, hogy mit érzünk mi, egyszerű állampolgárok korrupciónak, de a jog nem ezt határozza meg, önök csak azt tudják nézni, amit a jogszabály meghatároz. Mindig elmondja, hogy gyakorlatilag a korrupció nehezen felderíthető, hiszen a hivatali vesztegetés ellen gyakorlatilag szinte csak titkosszolgálati eszközökkel lehet küzdeni, nagyon nehéz a bizonyítása.

Igen ám, csak azt látjuk, hogy Magyarországon valahogy nehezebb a bizonyítás, mint a többi országban. Magyarország teljesen másként áll és működik.

Ha megnézzük, hogy a rendszerváltás óta 2000-től 2006-ig ön volt a legfőbb ügyész, aztán ön volt 2010-2021-ig a legfőbb ügyész - gyorsan összeadom, ez 17 év, ha jól számolom, amíg ön volt a legfőbb ügyész, abból a szűk 31 esztendőből, ami a rendszerváltás óta megtörtént -, akkor láthatjuk, hogy jóval több mint 50 százalékában az ön neve fémjelzi az ügyészségi büntetőpolitikát a rendszerváltás óta, és azt látjuk, hogy azóta a korrupció területén hihetetlenül rossz lett Magyarország megítélése.

(13.30)

Ön mindig elmondja, hogy az ügyészségnek ebben nincsen felelőssége, de nekünk, politikusoknak viszont más jön le, teljes egészében más jön le. Mi bizony azt látjuk, hogy van összefüggés ezek között.

Már 2000-2006 között is számtalan bírálat érte önt az akkori ügyészségi vezetéssel kapcsolatban, elsősorban azt rótták fel önnek, hogy a korrupciós ügyekben a felderítési arány rendkívül romlott, nagyon sok esetben nem rendeltek el nyomozást, megtagadták. Nagyon sok esetben leálltak a nyomozások, és főleg azokban az esetekben, amikor az akkori kormány, az első Orbán-kormány köreihez köthető emberekről volt szó, akkori gazdasági emberekről, akkori politikusokat érintő ügyekről volt szó, akkor valahogy ezek megrekedtek, és rendre leálltak a nyomozások ezekben az ügyekben. 2010-től pedig sokkal kevesebb korrupciós eljárás indult, mint az előtte lévő időkben, illetve kétszer nagyobb arányban szüntették meg a korrupciós ügyeket 2010-től, mint ami 2010 előtt volt.

Miért lényeges ez? Mert mint az Alaptörvény is kimondja, az ügyészség az állami büntetőigények kizárólagos érvényesítője, és ezt ön is hangsúlyozta itt, legfőbb ügyész úr. Tehát ez azt jelenti, hogy ha nem emelnek vádat, akkor gyakorlatilag nincs bűncselekmény, mert a bíróság nem tudja megállapítani a bűncselekményt, mert nem jut el a bírósági szakaszba.

Nyilván ön is elmondta már itt jó sokszor, hogy tessenek pótmagánvádat indítani. Na de hát, a pótmagánvád sem olyan egyszerű, hiszen egy egyszerű mezei ember, akinek nincsen nyomozati jogköre, nincsen apparátusa, nincsen szakértelme ezen a területen, az nem fog tudni olyan bizonyítékokat teremteni, előhozni, mint amit egyébként egy hivatalos nyomozati szerv képes. Nincsenek olyan szakemberei, nem áll rendelkezésére olyan pénzeszköz, nincsen rá kapacitása, és a többi, és a többi, ezt nem fogja tudni megtenni. Tehát önmagában a pótmagánvád intézménye ezt nem fogja pótolni, és nem teszi lehetővé, hogy változás álljon be ezen a téren.

De a legnagyobb problémát én egyébként abban látom, és ez egy kis kitérés, hogy nincsen meg jelenleg Magyarországon, a politikai akarat hiányzik teljes mértékben, hogy a korrupció felszámolására kerüljön. Sőt, nyilván ez nem a legfőbb ügyész úr hibája, hanem ez, én azt gondolom, egyértelműen a Fidesz-KDNP-s kétharmad hibája. Tehát nemhogy a politikai akarat hiányzik a korrupció felszámolására, hanem éppen hogy politikai akarat van a korrupció elmélyítésére Magyarországon.

Hogy miért mondom ezt? Ezt teljesen egyértelműen alá tudjuk támasztani azokkal a folyamatokkal, azokkal a törvényalkotási folyamatokkal, amelyek az elmúlt 11 évben - mióta a második, illetve harmadik Orbán-kormány megalakult - itt megszülettek. Nyilván mit emelnék itt ki? Első lépésben a parlamenti vizsgálóbizottságokat a kétharmados többség megszüntette, mégpedig oly módon, hogy abban az esetben, ha bűncselekménynek a legkisebb gyanúja is felmerül egy vizsgálandó ügyben, akkor nincsen jogköre a parlamenti vizsgálóbizottságnak.

Nyilván emlékszünk azokra az időkre, amikor az olajszókités folyt Magyarországon. Akkor is mi történt? Vizsgálóbizottság alakult, és volt lehetőség, hogy ha attól tartott a politika, attól tartott a törvényhozó, hogy a végrehajtói hatalom nem fog megfelelően fellépni, mert olyan személyek érdekköre merül fel vagy gazdasági érdekelttsége merül fel, akik nagyon magasan állnak a politika szintjén, akkor az Országgyűlésnek kell beavatkozni, és az Országgyűlés állítson fel vizsgálóbizottságot. Hát, ezt nagyon gyorsan, egyik első intézkedésként a második Orbán-kormány ideje alatt a kétharmados többség nagyon-nagyon ügyesen megszüntette.

Aztán a következő lépés volt a büntetőeljárások során a panaszjog megszüntetése. Abban az esetben, ha az, aki a feljelentést tette, nem ő volt a sértett közvetlenül, akkor nem volt joga megpanaszolni, ha a nyomozó hatóság megszüntette az eljárást, nem volt, nem is kerülhetett tovább, nem lehetett megfellebbezni.

Miért érdekes ez? Azért érdekes ez, mert például az országgyűlési képviselők legtöbb esetben olyankor tettek feljelentést, amikor az állam volt a sértett. A közvagyonot károsították meg. Ki tehet ebben az esetben panaszt? Hát, a pénzügyminiszter, mert ő fogja majd képviselni az államot. Nyilván az országgyűlési képviselő nem, lesöprik. Ezért is van az, hogy mindig elmondják a Fidesz-KDNP-s politikusok, hogy miért nem tetszettek feljelentést tenni. Hát, számtalan esetben az ellenzéki politikusok tettek korrupciós ügyekben feljelentést. Mi történt? A nyomozati szervek vagy megtagadták a nyomozást, vagy megszüntették a nyomozást. Abban az esetben, ha erre panaszt tettünk, akkor szépen lesöpörték, nincs is helye panasznak, nem lehet tovább vizsgálni, és szépen megszűnt a dolog.

Aztán nézzük a következő lépést, amit a kormány tett, illetve a kétharmados többség: a közpénz fogalmának alaptörvényi szűkítése. Hát, egyértelmű: miért kell szűkíteni a közpénz fogalmát? Azért kell szűkíteni, hogy minél átláthatatlanabbá tegyük a közpénzek elköltését, hogy nagyobb lehetőség legyen a zavarosban halászni, hogy nagyobb lehetőség legyen lenyúlni ezeket a pénzeket, vonjuk ki a közpénzből, szűkítsük a fogalmat, és abban az esetben máris lehet.

Aztán a következő lépés a közvagyon alapítványokba menekítése. Innentől kezdve megint nem láthatjuk, hogy mi történik ezekkel a pénzekkel. Milliárdok tűnnek el ezáltal, tízmilliárdok és százmilliárdok.

Aztán ott van egy következő lépés, a sportmogatások egyre átláthatatlanabbá tétele. Éppen Orbán Viktor miniszterelnök úr mondta, hogy az odajuttatott adóforintok már nem közpénzek, azokat már nem

lehet nézni, ő mondta ki, hogy elveszti közpénzjellegét. A bíróság végül kimondta, hogy bizony, ezek közpénzek, mert a közvagyonból vannak, de ez is egy folyamatnak a része, amely egyértelműen bizonyítja azt a kormányzati akaratot, illetve azt a Fidesz-KDNP-s akaratot, hogy Magyarországon igenis el kell mélyíteni ezt a fajta válságot, és igenis a korrupció mocsarába kell süllyeszteni ezt az országot. Ez egy folyamatos, tendenciózus folyamat, amely az elmúlt 11 évben folyamatosan megfigyelhető, és a legnagyobb probléma az, legfőbb ügyész úr, hogy ebben a folyamatban önt is felhasználják, és a Legfőbb Ügyészséget és az ügyészséget is felhasználják ebben a folyamatban, abban, hogy részesei legyenek ennek a politikai akaratnak. Azt nem látjuk, hogy lenne olyan szándék az ügyészség részéről, hogy ebben valamilyenfajta, másfajta, markánsabb büntetőpolitikát folytasson, és igenis kezdje el feltárni ezeket a bűncselekményeket.

Jó, igaz, hogy van egy-két példa, például itt van Mengyi Roland ügye, a Simonka-ügy, a Boldog István-ügy, ahol politikusokat is érintően indultak el büntetőeljárások. Már van, amelyik befejeződött, van, amelyik még nem, de ez csak a jéghegy csúcsa. Ez egy nagyon-nagyon-nagyon-nagyon kicsi százalékát érinti az ügyeknek, és ebben szeretnénk látni már valami változást, hogy valóban érdemben lépjenek fel, és valóban nagy eredményeket érjenek el.

Erre itt van nagyon sok nemzetközi példa a környező országokban. Ott van például Románia, aki felállította a korrupciós ügyészséget, és igenis, akár miniszterelnök, miniszterek kerülnek be a korrupciós ügyészség látókörébe, és igenis ellenük indítanak büntetőeljárást, és igenis ez csak akkor szűnik meg, ha valós lesz a felelősségre vonás. Ott lesz a Damoklész kardja a politikusok feje fölött is, hogy igenis, ha ellopjuk a közvagyon, akkor igenis, mi is meg leszünk büntetve, igenis, minket is utolér a büntetőhatalom, Magyarország büntetőhatalma, nem állunk a törvények fölött. Sajnos ma Magyarországon az érzékelhető, hogy igenis, a kormánypárti politikusok, képviselők és nagyon sokan a gazdasági szereplők közül is fölötté állnak, a büntetőjogi hatalom fölött, mert őket nem érheti el. És igenis, ezt érzik az emberek. És akkor, amikor Magyarország a korrupciós világranglistán ilyen helyre kerül, mint ahová került, amikor ön lett a legfőbb ügyész Magyarországon, akkor középmezőnyben voltunk ezen a korrupciós ranglistán az Európai Unióban. Mára oda jutottunk, hogy ma se-reghajtok vagyunk. Románia, Bulgária és Magyarország ül az Európai Unió korrupciós szégyenpadján, mert mi vagyunk azok az országok, ahol elhatalmasodott a korrupció.

Igen, legfőbb ügyész úr el fogja mondani azt, hogy igen, mi ezt csak érezzük, ezt a magyar emberek csak érzik. Nem tudom, hogy mit éreznek az emberek. Nyilván, ha az embernek megszúrják a karját, fogja érezni, hogy az fáj, mert az valóban fáj. Azt érezzük, ami valóban történik ebben az országban, mindamellett, hogy a média, a kormánypárti média mindent megtesz azért, hogy színezzze ezt a dolgot, és ne jussanak el az információk az emberekhez. Az átláthatóságot minden szinten próbálják eltüntetni, hogy ne jussanak el az információk. Az

emberek mégis ezt érzik. Vajon miért van ez? Ha a média 90 százaléka ott van a kormánypárt mögött, ott áll, és őket támogatja mindenben, akkor vajon miért érzik ezt az emberek? Nincs ok arra, hogy ezt érezzük? Nincs, azért nincs, mert látják a politikai akarat hiányát a korrupció felszámolása tekintetében.

(13.40)

Igen, lenne lehetőség, hogy változtassunk. A politikai akaratnak abban kellene megváltozni, hogy igenis fel kellene állítani Magyarországon a korrupciós ügyészséget. Igen, a Jobbik Magyarországért Mozgalom évek óta azért harcol, hogy legyen egy önálló korrupciós ügyészség, amely valóban komoly eszközökkel fellép Magyarországon, mindenkiel szemben egyformán.

Es ott van az Európai Ügyészség, amelyhez megint nem csatlakoztunk. Ez megint egy olyan lépés a kormányzat részéről, amely egyértelműen azt támasztja alá, hogy az európai uniós pénzeket is átláthatatlanná kívánják tenni, és nem engedik meg azt, hogy egy független szervezet átlássa, belelásson abba, hogy az európai uniós közpénzeket mire használják fel Magyarországon. Ez is egy nagyon súlyos probléma, és megint nem a legfőbb ügyész úr problémája, hanem a kétharmados többség problémája, hogy miért nem engedik meg. Persze mindig azt mondják, hogy nem szabad, mert majd Magyarország belügyeibe fognak beavatkozni, és ez súlyosan érinti Magyarország szuverenitását. Érdekes módon, a másik 23 országnak a szuverenitását ez vajon nem sérti? Már csak két olyan ország van, aki nem írta alá rajtunk kívül, akik viszont kikötötték az alapszerződésben, amikor társultak az Európai Unióhoz, hogy ők bizonyos igazságügyi kérdésekben, ez is szerepel benne, nem fognak részt venni a nemzetközi együttműködésben. Mi vagyunk talán, azt hiszem, az egyetlenek az Európai Unióban, akik ilyen kitétel híján sem léptünk be az Európai Ügyészség sorába. Ezért is van az, hogy a korrupció, az érzés is Magyarországon elhatalmasodik.

Ezen mindenféleképpen változtatni kellene, legfőbb ügyész úr, és igenis, komoly eszközökkel kellene fellépni a nyomozó hatóságnak ma Magyarországon. Azt gondolom, hogy ameddig ebben nem látunk változást, addig nem tudjuk elfogadni a legfőbb ügyészi beszámolót. Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket. *(Taps az ellenzéki sorokból.)*

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Vejkey Imre képviselő úrnak, a KDNP-képviselőcsoport vezérszónokának, az Igazságügyi bizottság elnökének. Parancsoljon, elnök úr!

DR. VEJKEY IMRE, a KDNP képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Engedjék meg, hogy újra megkülönböztetett tisztelettel köszöntsem a legfőbb ügyész urat, a legfőbb ügyész-helyettes urakat és munkatársaikat, és hogy vezérszónoklatomat egy latin nyelvű idézettel kezdjem, ugyanazzal az idézettel, mint amit Becsó Károly mondott, csak más

aspektusból fognám meg: „Iustitia est regnorum fundamentum”; az én fordításomban: a jog az országok talpköve.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Ez a felirat az Igazságügyi Palotán volt látható - szemben a Parlamenttel található az Igazságügyi Palota -, és egészen addig volt látható, amíg a kommunisták le nem vették róla ezeket a betűket. Levették! Levették, mert zavarta őket, zavarta őket az, hogy a jog az országok talpköve. A kommunisták úgy gondolják, hogy az erőszak és a proletárdiktatúra hozza meg az igazságosságot, mi azonban, a Fidesz-KDNP részéről úgy gondoljuk, hogy a jog és a jogállamiság hozza meg az igazságosságot. Ezért is külön köszönöm legfőbb ügyész úrnak és a teljes igazságügyi szervezetnek azt, hogy a magyar jogállamiság mellett kiállnak a politikai támadások ellenére, a méltatlan hangok dacára is. Köszönöm munkájukat.

A másik idézet pedig, amit szívükre helyezték: „legum omnes servi sumus ut liberi esse possimus”. Ez magyar fordításban annyit tesz, hogy azért vagyunk mindnyájan a törvény szolgálai, hogy szabadok lehessünk. Nekem nagy örömmre szolgál, hogy az ügyészség eljárása ma Magyarországon ezt a jogállami szabadságot jelenti. Hölgyeim és Uraim! A jog feltételezi az igazságosságot, az igazságosság pedig azt követeli meg, hogy mindenki kapja meg az őt megillető jogot.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Nem kívánom megismételni azt, amit a bizottsági elnöki expozémban már elmondtam, de mindenképpen ki akarom hangsúlyozni azt, hogy az ügyészi szervezet 2020-ban is kifejezetten törvényes keretek között végezte munkáját, az időszerűség követelményeit is megtartva. Az ügyészség a fentiek mellett az új büntetőeljárás törvényből fakadó feladatait is folyamatosan és maradéktalanul végrehajtotta, szervezetrendszerét is ennek megfelelően alakította.

Mindezek mellett pedig megint csak kiemelten fontosnak tartom hangsúlyozni, hogy az ügyészség váderedményessége a 2020. évben 98,9 százalékos volt. Példátlan! Gratulálok az önök teljesítményéhez! *(Arató Gergely: Rákosi idejében...)* Nem Rákosi idejében, csak a megalapozott jogállamiságról van szó, tisztelt képviselőtársam. Munkájukhoz további sikereket kívánok, jó egészséget és az Úr áldását.

A KDNP frakciója támogatja a legfőbb ügyész úrnak az ügyészség 2020. évi tevékenységéről szóló beszámolóját és az Igazságügyi bizottság határozati javaslatát. Kérem, támogassák önök is! Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Dr. Völner Pál tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen, elnök úr, képviselőtársam. Tisztelt Országgyűlés! Megadnám a szót, de nem tartózkodik a teremben... *(Bangóné Borbély Ildikó belép a terembe, és a képviselői helyére megy.)* De igen, megérkezett. Nyugodtan, képviselő asszony! Megadom a szót Bangóné Borbély Ildikó képviselő asszonynak, az MSZP képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

BANGÓNÉ BORBÉLY ILDIKÓ, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Köszönöm szépen, elnök úr, és elnézést kérek, csak egy újságíróval beszélgettem.

ELNÖK: Nyugodtan, képviselő asszony!

BANGÓNÉ BORBÉLY ILDIKÓ, az MSZP képviselőcsoportja részéről: Japánból jött az újságíró, ha két mondatot megengednek. Nagyon érdekes az, amikor a világ ezen részéről próbálnak meg kormánypárti politikusokkal és ellenzéki politikusokkal találkozni. A politikai helyzetről beszélgettünk, és lényegében beszélgettünk a mai meg a tegnapi parlamenti vitáról is.

Ugyebár, most a Legfőbb Ügyészség 2020. évi szakmai tevékenységével kapcsolatban vagyunk itt a parlamentben. Az elmúlt években, azt gondolom, talán egy-két ilyen beszámoló nál nem voltam itt, próbáltam mindig ezeken a beszámolókon részt venni, és legfőképpen a legfőbb ügyész urat meghallgatni, mert azért vannak közös ügyeink a legfőbb ügyész úrral.

Ahogy minden évben, úgy a 2020-as szakmai tevékenységgel kapcsolatos beszámoló tárgyalásakor is fontosnak tartja a Magyar Szocialista Párt kiemelni, hogy köszönetet kell mondani az ügyészi szervezet dolgozóinak, azoknak, akik tisztességesen eljárva járulnak hozzá a magyarországi bűnüldözéshez - ezt nem lehet elgyszer elmondani és kihangsúlyozni. A beszámoló számos adata tükrözi azt, hogy a számos bűncselekmény-kategória esetében elért javulásra tekintettel köszönet illeti a munkatársakat. Szerintem a pozitív részét itt el is mondtam, és akkor fog jönni a kritikai rész a beszámolóval kapcsolatban meg az ügyész úrhoz kapcsolódó dolgokhoz.

A beszámoló említést tesz arról, hogy 2020 decemberében a Központi Nyomozó Főügyészség az Agrárminisztérium egy helyettes államtitkára ellen folytatott le összehangolt műveletet - ez a 21. oldalon található meg. A vád alá helyezett magas rangú állami vezető ellen előbb is csupán bűnügyi felügyeletet rendeltek el, de később azonban még azt is megszüntették, így szabadlábon védekezhet. Nem világos tehát, hogy mi alapján szelektál az ügyészség az előzetes letartóztatás indítványozásának ügyében. Míg az ellenzéki vádlottak rendszerint a leghomályosabb gyanú felmerülése esetén is azonnal előzetes letartóztatásba kerülnek, bilincsben kísérgetik őket a kamerák előtt, nagyon sok ilyet láttunk az elmúlt években, addig a kormánypárti képviselők - engedjék meg, hogy néhányat felsoroljak: Mengyi Roland, Farkas Flórián, Simonka György, Boldog István, ugyebár, három ezek közül az urak közül a parlament tagja - szabadlábon védekeznek, sőt országgyűlési képviselőként dolgoznak tovább az eljárás alatt is.

A váderedményesség 2013 óta folyamatosan emelkedik, a tárgyévben az utóbbi tíz év legmagasabb értékét regisztrálták, és 98,9 százalékon áll.

(13-50)

Bár az eredményesség jó fokmérője is lehet a vádhatóság tevékenységének, de ez a hatások a fejlett demokráciákban teljesen ismeretlen. Már a 2012-ben mért 95,9 százalék is rendkívül magas eredmény volt, de a 2020. évi 98,9 százalék pedig már az ügyészségi álláspont teljes uralkodóvá válását jelzi, amely egyre kevésbé hagy teret az ezzel ellentétes bírói megítélésnek. Bár a

2020. évben a regisztrált bűncselekmények száma tovább csökkent, egyes bűncselekmény-kategóriák esetében növekedés tapasztalható. Ez leginkább a szándékos, befejezett emberölés, az emberölés kísérlete, az embercsempésítés, a készpénz-helyettesítő fizetési eszközöz kapcsolódó bűncselekmények, a pénzmosás, az információs rendszer vagy az adat megsértése, a korrupciós, valamint a katonai bűncselekmények esetében szembetűnő.

Miben látja az okát annak, hogy jelentősen, 60-ról 81-re nőtt a befejezett emberölések, valamint 57-ről 90-re az emberölési kísérletek száma? Mit kíván tenni, hogy jelentősen visszaszorítsa a közlekedési bűncselekmények számát a jelenlegi évi majd' 19 ezerről? 2020-ban továbbra is nagyon sok, 1569 ügyben utasította el a feljelentéseket az ügyészség. Mi az oka annak, hogy a feljelentések 15 százalékában nem hajlandó az ügyészi szervezet lépni?

A korrupciós bűncselekmények mérésének nehézségei miatt a regisztrált bűncselekmények száma mellett egy ország korrupciós állapotának megítélése, a korrupció érzékelésére utaló mérőszámoknak is jelentősége lehet. A percepció indexek értelmezésénél azonban nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy azok nem objektív adatokon alapulnak, és olyan fogalmakat is használnak, amelyek a büntetőeljárás keretei között nem értelmezhetők.

Sajnálatos módon szakmailag is megindokolt ellenvéleményük ismételt közlése ellenére az Európai Bizottság a 2020. évben is visszatérően hivatkozott arra, hogy a közvélemény-kutatások szerint a magas szintű korrupció elleni küzdelem Magyarországon nem megfelelő. Az állítás megjelent az Európai Bizottság 2020. évi országjelentésében és a 2020. évi jogállamisági jelentésben is. A magas szintű korrupció fogalma a büntetőjogban vagy a bűnügyi statisztikában nem létezik, azt az Európai Bizottság sem határozza meg, és ilyen jellegű statisztikai adatokat sem gyűjt. A médiában viszont gyakran fordulnak elő és nagy port vernek fel az olyan büntetőeljárások, amelyeket a közvélemény magas szintű korrupciós ügyként azonosít.

A magyar társadalom igenis úgy érzi, hogy a hazai korrupciós cselekmények száma kiemelkedően magas. Több esetben érdemi nyomozás már el sem indul, például ahogy az V. kerületi polgármester gyanús földvásárlása után sem indult eljárás a múlt hónapban, így nem csoda, hogy más-más a korrupciós érzékelés. Ezekben az ügyekben miért nem lépnek? Hogyan lehetséges, hogy ennyire máshogy látja a korrupció mértékét a társadalom, és máshogyan azt az üldözni hivatott ügyészség?

A 2019-es önkormányzati választások után számos önkormányzati vezetés tett feljelentéseket a megelőző ciklusban kötött szerződések, megbízások esetében bűncselekmények gyanúja miatt. Mi az oka, hogy ezek közül majdnem minden esetben elutasította a feljelentéseket az ügyészség, vagy érdemi előrelépésre nem került sor?

A Központi Nyomozó Főügyészség több mint egy hónap után döntött a 2019. december 16-án és december 17-én a közmédiában székházában történt atrocitásokról. Nagyon sokat beszélgettünk a Parlament falain

belül ugyebár a 2018 decemberében és a 2019 januárjában zajló események kapcsán. Nagyon sok kérdést tettünk fel akár legfőbb ügyész úrnak is itt a Parlament falain belül is. Az ügyészség közleménye szerint az országgyűlési képviselők az MTVA székházában nem hivatalos személyként jártak el, ugyanis hivatalos eljárást nem folytattak, hanem megjelenésükkel, mozgásukkal kezdetektől fogva az volt a céljuk, hogy a tüntetéshez kapcsolódva, politikai követelések beolvasásával, a műsorrendet megzavarva az élő műsorokat megszakítsák. Azóta bebizonyosodott az állítás tarthatatlansága. Az első fokon eljáró bíróság megváltoztatta az óbudai jegyző tavaly decemberi birtokvédelmi határozatát, amit az ellenzéki országgyűlési képviselők ellen kért az MTVA, és elutasította azt. Az ítéletből az is következik, hogy nem lehetett volna kidobni az ellenzéki politikusokat az épületből. Ismét egyértelművé vált az ügyészség átpolitizáltsága, amit Polt Péter rendszeresen kikér magának itt a Parlament falain belül és kívül is. Ez az ügy jól mutatja azt, hogy hogyan szolgálja legfőbb ügyész úr az adott hatalmat, Orbán Viktor kormányát.

Van egy másik ügy is, amiről nagyon sokat beszélgettünk, és kell is, hogy beszéljünk róla, és fogunk még amúgy az MTVA székházában lezajlott eseményekről is. Én magam is részt vettem ezen, és szerintem hárman vagyunk itt ellenzéki politikuskok, Tordai Bence és Arató képviselő úr is. Személy szerint én akkor is ott voltam, amikor Varju László képviselőtársamat megverték, megráncigálták. Sőt, hozzáteszem, nekem is látéletem van arról, hogy megverték. Feljelentést is tettem, de azt is elutasították, akár a nyomozást, akár a további lépéseket is, de reméljük majd, hogy valamikor a történelem minket fog teljes egészében igazolni.

A másik ügy a magyar állami intézményekkel kapcsolatos: a Microsoft-licenccet értékesítő viszonteladók - a Microsofttól kapott diszkontoknak köszönhetően - nagyon olcsón jutottak a termékekhez, a kedvezményt azonban nem adták tovább a végső vevőnek. A profitrátájuk olyan magas volt, hogy arra már nem nagyon akadt észszerű magyarázat, hacsak az nem, hogy a profitból állami döntéshozókat vesztegettek meg, méghozzá a cég tudtával. Az persze csak feltételezés, de elég komoly volt a gyanú ahhoz, hogy először a Microsoft vizsgálódjon. Ki is rúgták akkor a vezetőiket. A Legfőbb Ügyészség is vásárolt Microsoft-licenccet ebben a két évben, méghozzá összesen bruttó 236,5 millió forint értékben. A licenccet szállítója mind a négy alkalommal a Microsoft egyik hazai viszonteladója, a T-Systems volt. A Központi Nyomozó Főügyészség 2019. augusztus 23-án nyomozást rendelt el. Korábban is érkezett már feljelentés. Arról Polt Péter még 2018 októberében azt a tájékoztatást adta, hogy bűncselekmény gyanújának hiányában elutasították. A nyomozás ellenére még senkit sem hallgatott ki az ügyészség a Microsoft-botrány ügyében. Azt Kocsis-Cake Olivio országgyűlési képviselő kérdésére válaszolta Polt Péter 2020 januárjában, amit az előbb felolvastam.

Nagyon sok olyan ügyet tudnánk, és újságok listákat készítették, hogy milyen ügyekben tettünk az elmúlt években feljelentést. Én 2020-ban is fordultam írásbeli kérdésekkel legfőbb ügyész úrhoz, és 2021-ben is. 2020-ban több esetben a járványhelyzethez

kapcsolódóan kerestem meg legfőbb ügyész urat. Lényegében, ami engem nagyon-nagyon irritált, és mondhatom, abban a helyzetben, amit a magyar kormány megengedett, legfőképpen azért kerestem meg legfőbb ügyész urat, hogy hogyan fordulhatott elő az, hogy a világon mindenhol zártak, mindenhol betiltották a sporteseményeket úgy, hogy nézők vehessenek részt, az egyikhez kapcsolódott ugyebár a focimeccsek megrendezése, nem zárt kapus, hanem résztvevőkkel való megrendezése, én ez ügyben többször fordultam legfőbb ügyész úrhoz. Bár én megszoktam az elmúlt években, hogy legfőbb ügyész úr feljelentésnek veszi ezeket az írásbeli kérdéseket, eljuttatja a megfelelő hatósághoz, egyes esetekben a hatóság azonnal elutasítja a nyomozást, más esetekben elkezd nyomozni, de érdemi határfok nélkül lezárják ezeket az ügyeket.

Nagyon sok választópolgár kérdezi meg, hogy hatékony-e ez a módszer a képviselők részéről, hogy ugyebár mi megtesszük az írásbeli kérdéseket, sokszor feljelentés lesz a vége, de általában azt látjuk, hogy száz százalékban lezárásra kerülnek az ügyek, nem találunk semmit, hogy van-e ennek valami eredménye. Én azt gondolom, hogy igen, lesz eredménye. Egy. Kötelességünk azokat a visszasságokat jelezni a szervek felé és a Legfőbb Ügyészség felé is, ha már most az ügyészi beszámolóról beszélünk, kutya kötelessége a parlamenti képviselőknek, hogy ezeket az eseteket feltárják, próbálják feltárni, jelezzék a megfelelő hatóságoknak, pontosan azért, amikor majd önök 2022-ben megbuknak, akkor hivatkozási alapunk legyen, hogy mi akkor megtettük ezeket a lépéseket, elő lehessen venni ezeket az ügyeket, és megfelelő módon kivizsgálásra kerüljenek.

(14.00)

Az elmúlt években, én azt gondolom, folyamatosan mindig ugyanazokat a kritikákat fogalmaztuk meg legfőbb ügyész úrral és a működésükkel kapcsolatban. Látjuk azt a gyakorlatot, ahogyan most bebetonozzák ezeknek a fontos pozíciókban lévő embereknek a sorsát, de én azt gondolom, hogy nekünk, ellenzéki képviselőknek akkor is fel kell állni, és el kell mondanunk a kritikánkat, el kell mondanunk a javaslatainkat, és természetes módon, mint ahogy az elmúlt években, nem fogjuk tudni elfogadni ezt a beszámolót. Köszönöm szépen, elnök úr, és a türelmet is. *(Taps az ellenzéki pártok padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő asszony. Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Arató Gergely képviselő úrnak, a DK képviselőcsoportja vezérszónokának. Parancsoljon!

ARATÓ GERGELY, a DK képviselőcsoportja részéről: Tisztelt Ház! Legfőbb Ügyész Úr! Már csak öt hónap. Köszönöm szépen. *(Derűltég és taps az ellenzéki pártok padsoraiban.)*

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! A vezérszónoki felszólalások végére értünk. Most kettőperces felszólalásokra van lehetőség. *(Nincs ilyen jelzés.)* Jelentkezőt

nem látok... *(Jelzésre:)* Kettőperces képviselői felszólalásra megadom a szót Balczó Zoltán képviselő úrnak. Parancsoljon, képviselő úr!

BALCZÓ ZOLTÁN (Jobbik): Elnök Úr! Köszönöm a szót. Nem számítottam ilyen lakonikus, rövid vezérszónoki felszólalásra. Én magam egyetlen kérdéshez szeretnék hozzászólni, az Európai Ügyészség kérdéséhez. Jómagam beadtam egy országgyűlési határozati javaslatot, hogy Magyarország csatlakozzon hozzá.

Az ezzel szembeni érvek közül két alapvetőt mondok. Az egyik az, hogy az ország szuverenitása nem engedi meg ezt a csatlakozást. Nos, tudjuk jól, hogy kizárólag EU-s pénzek ügyében és határon átívelő áfa-ügyekben nyomozhat az Európai Ügyészség, és végül is vádat emelni a nemzeti bíróságok előtt lehet.

A másik ok, amire hivatkoznak, hogy Laura Codruța Kövesi magyarelles, hiszen Romániában ő annak idején magyar politikusokkal szemben is eljárásokat indított. Így legfőbb ügyész urat is magyarellesnek lehetne nevezni, hiszen magyar országgyűlési képviselők ellen indított el az ügyészség nyomozást, és emel vádat. Tehát ezek nem megalapozott indokok.

Hozzáteszem, a 2004 óta csatlakozott 12 ország közül Magyarország és Lengyelország kivételével mindenki csatlakozott; a szuverenitását oly nehezen, véres polgárháborúval kiharcoló Horvátország is, és nem mondják azt, hogy elvesztjük a szuverenitásunkat. És a legfőbb indok, hogy ezzel világossá tennénk, hogy az uniós pénzek felhasználásának törvényességére törekszünk.

És még egy kiegészítés: EP-képviselő voltam, amikor 16 ország kérte megerősített együttműködés keretében az Európai Ügyészség létrehozását. Természetesen mindenki megszavazta - nem, a Fidesz-KDNP képviselői azt sem akarták megszavazni, hogy mások létrehozzák az ügyészséget, tartózkodtak. Köszönöm szépen. *(Taps az ellenzéki pártok padsoraiban.)*

ELNÖK: Köszönöm. Tisztelt Országgyűlés! Megkérdezem, kétperces felszólalási lehetőséggel kíván-e még valaki élni. *(Nincs ilyen jelzés.)* Jelentkezőt nem látok.

Most további képviselői felszólalásokra kerül sor. Megadom a szót Tordai Bence képviselő úrnak. Parancsoljon!

TORDAI BENCE (Párbeszéd): Köszönöm a szót. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Országgyűlés! Kedves Polgártársak! Legfőbb Ügyész Úr! Engedje meg, hogy csak annyira vegyük komolyan az ön beszámolóját az úgynevezett munkájáról, mint amennyire ön komolyan veszi a feladatát.

Azt szerencsére nem lehet tagadni, hogy egyes munkatársai a klasszikus bűncselekmények üldözését komolyan veszik, de azt, hogy ön a legkevésbé sem veszi komolyan az esküjét, hanem a legfőbb feladatának azt tartja, hogy a regnáló hatalomnak, a Fidesz nevű állampártnak a korrupciós ügyeit elsimítsa, eltussolja, a szőnyeg alá söpörje, sőt egyre inkább úgy tűnik, hogy

ön is részt vesz abban a korrupciós hálózatban, amit Fidesz néven ismernek a magyar választópolgárok, szóval, ez nem ad okot arra, hogy komolyan vegyük az ön által benyújtott jelentést, és szakmai vitát folytassunk róla.

Tulajdonképpen az egyetlen dolog, amiről itt beszélni érdemes, hogy az ön legfőbb ügyészi tevékenysége alatt a magyarországi korrupció soha nem látott magasságokba emelkedett, soha nem látott szervezettségűvé vált; már annak is kiszúrja a szemét, aki nem figyel oda. Éppen csak ön az az országban, aki nem érdekeli a korrupciót. És hogyha valaki korrupciót érzékel, akkor ön gyakorlatilag megvádolja azzal, hogy csak az érzékszervei csalják meg. Nos, kedves legfőbb ügyész úr, nem, a magyar embereket nem csalják meg az érzékszerveik; valóban, a bőrükön érzik azt, hogy szétlopják körülöttük az államot. A bőrükön érzik azt, hogy azért nem marad elég pénz a minőségi közszolgáltatásokra, mert az a Fidesz-közeli bűnözők zsebében landol. A bőrükön érzik azt, hogy ez a világ legigazságtalanabb újraelosztása, ahol a szegény emberektől elvett pénzből, az általuk is befizetett adóból gazdagodnak a Fidesz-közeli szupergazdagok, önnek pedig ehhez egy szava sincsen.

Úgyhogy ezért nem tudjuk komolyan venni az ön munkáját és az ön erről szóló jelentését. Innentől kezdve pedig csak azt tudom egy kicsit bővebben kifejteni, amit Arató Gergely képviselőtársam nagyon röviden annyiban summázott, hogy öt hónap. Hogyha esetleg nem értené, akkor megmagyarázom, hogy mire gondolt; arra gondolt, amire minden, Magyarországon változást akaró ember gondol: amikor veszít a Fidesz jövő tavasszal az országgyűlési választásokon, az nemcsak a kormányzó párttól és az itteni országgyűlési többségről kimondott ítélet lesz, hanem az az egész Fidesz-rezsimről kimondott ítélet.

Ennek a rezsimnek pedig ön az egyik tartóoszlopa, úgyhogy legyen szíves úgy venni, hogy amint a Fidesz megbukik az országgyűlési választáson, ön velük együtt bukik. Úgyhogy a választás másnapján, legyen olyan kedves, benyújtani a lemondását, és távozzon a hivatalából, mielőtt esetleg más módon kényszeríti ki ezt a változást akaró emberek többsége, az a demokratikus akarat, amely önt nem akarja tovább a székében látni, a bűntársai akárhány évre is próbálják meg bebetonozni a funkciójába. Köszönöm a figyelmét.

ELNÖK: Tisztelt Országgyűlés! Kérdezem, kíván-e még valaki élni a felszólalás lehetőségével. *(Nincs ilyen jelzés.)* Jelentkezőt nem látok. Az együttes általános vitát lezárom.

Megkérdezem Polt Péter legfőbb ügyész urat, kíván-e válaszolni a vitában elhangzottakra. *(Dr. Polt Péter: Igen.)* Legfőbb ügyész úr, öné a szó. Parancsoljon, fáradjon fel a pulpitusra! Hallgatjuk önt.

DR. POLT PÉTER legfőbb ügyész: Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Köszönöm, hogy lehetőségem van válaszolni a szakmai jellegű felvetésekre. A nem szakmaiakra nem is tudnék mit válaszolni, hiszen azok vagy politikaiak, vagy gyalázkodó jellegűek. Egyikre sincs egyrészt hivatalos felhatalmazásom, ami az elsőt illeti,

másrészt pedig ingerenciám, hogy válaszoljak, mert úgy gondolom, hogy bizonyos szint alá nem süllyedhetek, sem mint legfőbb ügyész, sem mint magyar állampolgár.

A hozzászólások sorrendjében egypár dolgot hadd mondjak! Köszönöm szépen Vejkey képviselő úrnak a hozzászólását, részben mint az Igazságügyi bizottság elnöke, részben pedig mint vezérszónok. A dicséző szavakat természetesen továbbítom az ügyési szervezetben dolgozóknak.

Ami a szakmai részét illeti: elhangzott egy nagyon fontos dolog a statisztikákkal kapcsolatban, és az a helyzet, hogy ezekkel a problémákkal küszködünk. Egyébként ez a statisztikai kérdés felmerült Bangóné Borbély Ildikó képviselő asszony hozzászólásában is, ez a szándékos emberölések száma, a befejezett és kísérleti szakban maradó szándékos emberölések száma.

(14.10)

Az igazság az, hogy a bizottsági ülés után fölkértem az Országos Kriminológiai Intézetet, illetve annak igazgatóhelyettesét, hogy vizsgálja meg az ezzel kapcsolatos statisztikákat, mert annyira nem illett bele az általános képbe. Jelenleg azt tudom mondani, hogy az az emelkedés, ami a beszámolóban szerepel és egyébként a statisztikán alapul, amit az ügyészség használt a beszámoló elkészítésekor, az nem tükrözi a valós képet. Tehát itt egy olyan statisztikai probléma van, hogy mikor történik az az adatrögzítés, melyik pillanatában az eljárásnak, mikor jut ez a hatóságok tudomására.

Összefoglalóan azt tudom mondani, hogy jelenlegi tudásunk szerint valójában az említett emberölések és kísérletek száma 2020-ban nem emelkedett, hanem csökkent. Ezért elnézést kérek, a statisztika minket is megtévesztett, de külön kutatást kellett arra folytatni, hogy ez az adat kiderüljön, de ennek okait még vizsgáljuk egyébiránt.

Becsó Károly képviselő úr Jusztinianoszt idézte. Én azt gondolom, hogy az az ügyési szervezet, amely nem tiszteli a múltat és nem tartja meg az örök, múltban gyökeredző igazságokat, az nem tud eredményesen dolgozni a jelenben sem. Magyarország ügyészsége egyébként most ünnepelte a 150 éves évfordulóját, ami az első ügyési törvény elfogadásához kötött, de természetesen azokat a jogelveket, amelyeket például Jusztinianosz alatt is kidolgoztak, mi is fontosnak tartjuk, figyelembe vesszük és követjük, és mindenben a törvényesség alapján járunk el. Egyébként Jusztinianosz azt is mondta, hogy az állam biztonsága a legmagasabb törvény. Ezt ma úgy fordíthatjuk le, hogy az állam és az állampolgárok biztonságát a törvények szavatolhatják, és ezeket a törvényeket minden tekintetben az ügyészség be kell hogy tartsa.

Ugyancsak örültem annak Becsó képviselő úr hozzászólása kapcsán, hogy megemlítette a Kriminológiai Intézetet. Ez egyedülálló - azt hiszem, a világon egyedülálló -, hogy egy ügyési szervezetnek önálló kutatóintézete van, ami ilyen széles körben a büntető jogtudományokat kutatja, magas szinten egyébként, és egyben hozzásegíti a napi jogalkalmazást is ahhoz, hogy hatékonyabban és a törvényeknek megfelelően,

nemcsak a törvény betűjének, szellemének megfelelően is dolgozzon, tehát a munkát közvetlenül segíti a Kriminológiai Intézet. Erre a példát az előbb mondtam el az emberölések statisztikájával kapcsolatban.

Gyüre képviselő úr jó néhány dolgot megemlített, ezek közül azokra, amelyek politikai természetűek, természetesen én nem tudok válaszolni, de ő maga is említette, hogy ez nem az ügyészség vagy nem a legfőbb ügyész asztala, de mégis amelyek akár csak érintőlegesen is idetartozhatnak, választ kívánnak, és ezt igyekszem is megtenni.

Ami a váderedményességet illeti, azt én őszintén megmondom, hogy én magam is meglepőnek tartom. Már évekkkel ezelőtt, készülve a következő évi beszámolóra ilyen tekintetben, mindig elmondtam, hogy valószínűleg ez az utolsó év, hogy ez emelkedik, és innen már nem emelkedhet tovább. Ez nem tőlem függött, hanem megint csak statisztikai kérdés. Lehet, hogy itt is téved a statisztika, nem tudom, de a tendencia biztos, hogy megvan, tehát magas a váderedményesség. Egyébiránt elhangzott talán Bangóné Borbély Ildikó hozzászólásában, hogy ilyen a világon nincsen sehoh, hogy ilyen magas váderedményesség lenne. Ez lehetne dicséret is, ő nem annak szánta. Azért én szívesen megnézném azt, hogy milyen adatokból dolgozott a képviselő asszony, és mely országokkal hasonlította össze a magyar váderedményességet, ebből mi is tudnánk tanulni.

A korrupciós bűncselekményekről sokan beszéltek vagy többen beszéltek a hozzászólók közül. Nem szeretném magamat ismételni, és azt sem szeretném elismételni, ami benne van a beszámolóban, az írásban benyújtott beszámolóban, de itt voltak összehasonlítások különböző országokkal; például az is elhangzott - nem Gyüre képviselő úr mondta, hanem később hangzott el, bár lehet, hogy Gyüre képviselő úr is említést tett róla, de valószínűleg ugyancsak képviselő asszony említette -, hogy itt Magyarország a rangsorban hátrakerült Bulgáriával, Romániával együtt.

Itt a probléma az, hogy megint milyen adatokat hasonlítunk össze milyen adatokkal. Az abszolút számok mindegyik országban kimutathatók, viszont kérdés az, hogy ezek az abszolút számok hogyan jönnek ki, és akkor vajon, ha megvan a végeredmény, akkor össze tudjuk-e hasonlítani őket, vagy úgy járunk, mint amikor az almát a körtével hasonlítjuk össze. Tehát én egyáltalán nem gondolom azt, hogy ismerve a különböző országoknak e téren nyújtott teljesítményét... - és akkor most még egyszer határozottan leszögezem, hogy büntetőjogi szempontból, bűncselekményi szempontból, bűnüldözési szempontból nekünk bármi szégyenkeznivalónk lenne akár ezen a téren is. Igen, lehet jobban csinálni, biztos, hogy lehet, törekszünk is rá, de hogy szégyenkeznivalónk nincsen, az egészen biztos. Majd még Romániára, Szlovákiára azért ezzel összefüggésben, anélkül, hogy az ottani viszonyokat kritizálni akarnám... - mert nemcsak hogy nem is tiszttem, de jogom sincs kritizálni ezt, de összehasonlítani, ha már itt összehasonlítások történtek, mégis lehet.

Említette Gyüre képviselő úr az ügyészségi büntetőpolitikának a változását vagy változtatását. Ilyen

önálló büntetőpolitika nincsen az ügyészségen. Van egy büntetőpolitika, ami egyébként alapvetően a jogszabályokban gyökeredzik, azokban határozza meg a parlament, tehát ez a testület, ennek leágazásaként a kormány a megfelelő büntetőpolitikát, és az ügyészség ezt kell hogy kövesse, és ezt is követjük. Természetesen a jogszabályi kereteken belül, a mozgásterünknek megfelelően mi is a hangsúlyokat igyekszünk a legveszélyeztetettebb területekre tenni. Nem véletlen, hogy én is az írásbeli beszámolóban is nagy teret adtam annak, és a szóbeli hozzászólásomban is, hogy a korrupciós cselekmények igen, fontos terület, igen, probléma, de én azt nem látom és nem is gondolom így, hogy ez a probléma Magyarországon olyan mértékű lenne, hogy az összes többi ország mögött kullognánk ebben.

Képviselő úr mondta, hogy 2010-től... - igen, ismerem a világstatisztikákat, tudom, én szívesen beszélgetnék ilyen statisztikákról, ha erre mód nyílna, és egyébként az Állami Számvevőszék egy nagyon érdekes összeállítást közölt, hogy hogyan készülnek ezek a statisztikák. Ez figyelemre méltó, javasolom, hogy aki érdeklődik a kérdés iránt, az tanulmányozza, mert abból is kijön, hogy hogyan lehet egész könnyen tévútra jutni ezen a területen.

(14.20)

Képviselő úr említette, hogy 2010-től kétszer nagyobb arányban szüntették meg a korrupciós ügyeket, mint korábban. Minden évben elmondom, s nem csak a beszámolóban, hogy ez egy téves adatközlés. Ez nem így van. Ennek az ellenkezője igaz. Valóban megjelent egyszer egy ilyen hír, ez így van, azt rögtön cáfoltuk, megmondtuk, hogy ez nem így van, de egyszerűen képtelenség kiirtani ezt a közgondolkodásból, és erre mindig mindenki visszahivatkozik. Pedig ez nem így van, képviselő úr, higgye el nekem! Ha ennek a részleteire kíváncsi, akkor azt szívesen leírom önnek.

Általában a pótmagánvádról: az kétségtelenül igaz, hogy ebből a szempontból is sajátos a korrupciós cselekmények köre, ahol a sértett nem magánszemély vagy nem önálló jogi személy. A pótmagánvádnál azt említette a képviselő úr, hogy nem tud bizonyítani a pótmagánvádló, mert nincsenek eszközei rá. Neki valóban nincsenek, de ha egy pótmagánvád a bíróság elé kerül, a bíróság elrendeli a bizonyítást és azt a hatóságok fogják végrehajtani. Ilyen értelemben azért vannak a pótmagánvádlónak eszközei. Persze, abban igaza van, hogy az ügygel a bírósághoz kell fordulni, ha ez lehetséges. Itt el is hangzott - talán Becsó képviselő úr említette -, hogy nagyon kevés pótmagánvád kerül a bíróságok elé. Az viszont beszédes, hogy amik odakerülnek, azok olyan arányban sikertelenek, mint amilyen arányban sikeres az ügyészség a vádemelés kapcsán. De ez nem azért van, mert ők nem tudnának bizonyítani, a bíróság ezt megteheti, megtehető helyettük.

Sokat foglalkozott képviselő úr a jogpolitikával, a különböző törvényekkel. Ezekre nem térnék ki. De vannak itt olyanok, amelyek érintik az ügyészséget. Említette a panaszjog kérdését. Ha utánanéztünk, látni fogja, hogy ha nincs a feljelentő a sértett pozíciójában, akkor nincs panaszjoga sem. Ez egyébként magyarázható és

logikus rendelkezés, de ez a törvényalkotó asztala, neki kell magyaráznia. Viszont a mi gyakorlatunk az - s ez általában így van -, hogy amikor bármilyen kétség felmerül, mindegy, hogy kitől származik a panasz, akkor nem azt csináljuk, hogy formálisan elutasítjuk a panaszt. Azt a részét formálisan elutasítjuk, hogy a panasz nem a jogosulttól származik, azonban hivatalból felülvizsgáljuk a gyakorlatot vagy az adott ügyet, s megtörténik az, amire a panasz eredetileg irányult volna, ha az jogosulttól származott volna. Nem azt mondom, hogy ez minden esetben így van, de azokban az esetekben, amikor felmerül a kétség, akkor ez biztos, hogy így van.

Képviselő úr említette a korrupciós ügyészséget mint szükséges testületet. Természetesen lehet ilyen. Megint csak a törvényalkotón múlik, hogy ezt megteszi-e vagy nem teszi meg. Figyelni kell azokat a gyakorlatokat, modelleket, amelyek akár a szomszéd országokban vannak. Most éppen azt látjuk, hogy egy-két hete vitték el a román korrupciós ügyészség egyik ügyészét korrupció gyanúja miatt, meghozzá elég súlyos korrupciós bűncselekmény miatt. Azt is látjuk, hogy Romániában óriási viták folynak arról - politikai viták, és a politikából ez átszivárog a jogba is -, hogy ki kinek az alárendeltje, milyen utasításokat adhat, mi a hatásköre, és egymás ellen küzdenek ott a különböző ilyen szervezetek. Tehát én azt mondom, biztos, hogy van jó gyakorlat is, de arra is figyeljünk oda, hogy mik a rossz gyakorlatok. S mint mondtam, Romániában a hírek szerint most vittek el a korrupciós ügyészségtől valakit. Nem olyan régen meg a szlovák korrupciós ügyészség vezetőjét tartóztatták le súlyos korrupciós gyanúval. Érdekes módon egyik esetben sem láttam - noha szoktam nézegetni a különböző külföldi visszhangokat -, hogy ez bárhol bármilyen visszhangot keltett volna, akár az Európai Unióban, akár más szervezetekben.

Arról már nem is szólva, hogy azt mondta a képviselő úr, hogy milyen sikeres például Romániában a korrupcióellenes ügyészség vagy milyen sikeresek az egyéb ügyészi szervek. Erre azt tudom mondani - ha már itt sokan latin idézetekkel fűszerezték a mondanójukat -, hogy ab usu ad usum non valet consequentia. Tehát a törvénytelen joggyakorlat nem hozhat törvényes eredményt, ha ezt szabadon lefordítom. Nem lehetséges törvénytelen eszközökkel felderíteni, eljárni olyan ügyekben, amelyekben a törvényt kellene hogy képviselje az eljáró. Megjegyzem, elhangzott az is, talán Balczó képviselő úr részéről, hogy az Európai Ügyészség vezetője ellen kifogások merültek fel. Szerintem nem Magyarországon merültek fel el-lene kifogások.

Én szakmai kifogásokról beszélek. Az, hogy kivel szemben indít eljárást, az megint csak egy olyan politikai kérdés, amibe én nyilvánvalóan nem szólhatok és nem is szólok bele. De az kétségtelen tény, hogy Romániában indítottak ellene többszörösen is büntetőeljárást, pontosan azért, amit én az imént a latin mondásban idéztem, mert a DNA törvénytelen eszközöket vett igénybe az eljárásaihoz, és törvénytelen módon lettek ezért bíróság elé citálva, esetleg elítélve is emberek. Nem gondolom, hogy ez példa lenne számunkra. Nem tudom, hogy így történt-e, mert ítéletet erről nem ismerem, és senkiről nem lehet véleményt mondani,

amíg jogerős ítélet meg nem állapít róla valamit. De azért figyeljünk oda, hogy vannak ennek olyan útvesztői, amibe nem lenne jó, ha beletévednénk az én szakmai véleményem szerint, mert az én magánvéleményem itt természetesen egyáltalán nem számít és nem fontos.

Itt jön megint csak a korrupciós ranglista. Az hangzott el, hogy Romániával és Bulgáriával vagyunk egy szinten. Majd azt mondták, hogy milyen sikeres Románia a DNA-val. Akkor hogy lehet, hogy mégis egy szinten vagyunk vele, ha ők olyan sikeresek a korrupció üldözésében? Ez is egy felmerülő kérdés. Még egyszer mondom, nem tudom, mert én ezt nem vizsgáltam, csak azt mondom, amit a sajtóban olvastam erről, vagy szakemberként tudomásomra jutott. Szóval, óvatosan kell bánni ezekkel a besorolásokkal, mert nem biztos, hogy helyes eredményre fogunk jutni.

Megint csak politikai döntés kérdése, hogy csatlakozunk-e az Európai Ügyészséghez, vagy nem csatlakozunk hozzá. Valóban így van. Nemcsak ön említette, hanem Balczó képviselő úr is említette. De az kétségtelen tény, és ez nem vitatható el, hogy éppen 2020-ban, amikor megkezdte működését az Európai Ügyészség, illetve felállt a szervezet, mert csak utána kezdte meg a működését, akkor mi voltunk azok, akikkel az elsők között tárgyalt Kövesi asszony. Én magam videokonferencián keresztül tárgyaltam vele 2020-ban, és megállapodtunk abban, hogy együttműködési megállapodást fogunk kötni.

(14.30)

Ez meg is történt egyébként 2021-ben, egyedül azok közül az országok közül, amelyek nem csatlakoztak az Európai Ügyészséghez. Én azt gondolom, hogy erre büszkéek lehetünk mint ügyészség. Nemcsak papíron van ilyen megállapodás, bár nem a mostani beszámolóban a tárgya, de mi vagyunk azok, akik az Európai Ügyészséggel már együtt is működünk a gyakorlatban egy Németországot is érintő ügyben, ahol német és magyar szálak is voltak. Igenis, együttműködünk az EPPO-val, és szerintem jó eredményre is jutottunk. Tehát megvan ez a lehetőség így is, mi ki is használjuk és ki is akarjuk használni.

Vejekey képviselő úrnak még csak annyit, hogy én azt gondolom - ő is Justinianus mondását idézte Becső képviselő úrral egyetemben, csak más oldalról világította meg -, nem véletlenül választottuk az ügyészség jelmondatául a „törvény és igazság” szóösszetételt, ehhez tartjuk is magunkat, és ebben az összefüggésben is mind a kettőt minden ügyben szem előtt tartjuk.

Bangóné Borbély Ildikó képviselő asszony - részben már a kapcsolódó kérdések viszonylatában beszéltem arról, hogy mit válaszolnék az ő kérdéseire is - konkrét kérdéseket tett fel az Agrárminisztérium helyettes államtitkárával kapcsolatban. Vele szemben 2021-ben vádat emeltünk, egyébként nemcsak egy államtitkárral szemben, hanem az ő utódjával szemben is, tehát az ügyészség két helyettes államtitkárral szemben emelt vádat. Tehát nem tudom, hogy mi a magas szintű korrupció, ha ez, akkor mondhatjuk, hogy ugyanarról a helyről két helyettes államtitkár is

ez alá esett. Ha alacsonyabb szint, akkor lehetne más példákat is sorolni. Valaki mondja meg, hogy hol húzódik ez a vonal, és akkor ennek megfelelően fogjuk megcsinálni a statisztikát - de csak a statisztikát, mert az ügyeket nem mi generáljuk, hanem az elkövetők.

De itt a képviselő asszony felvetett egy nagyon fontos kérdést, a kényszerintézkedéseknek a kérdését, és említette a három képviselő urat a kormányoldalról, akikkel szemben ugyancsak eljárás folyt. Valóban, nem lett ellenük személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedés. Ez azért van, mert nem volt különös oka a kényszerintézkedéseknek, és ennek is megvan a magyarázata. Az a magyarázata, hogy mentelmi joggal rendelkeznek. A mentelmi indítványt elő kell terjeszteni, a mentelmi indítványról dönteni kell, az egy csomó idő, megszűnnek a különös okok a személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedésre. Más kényszerintézkedések természetesen lehetnek és vannak is, például vagyoni jellegű kényszerintézkedések.

De ha nem szökik meg közben, ha eltelik annyi idő, hogy nyugodtan bármikor el tudja tüntetni a bizonyítékokat, akkor milyen oka lesz annak, hogy a bíróság letartóztassa? Elenyészik, és nem is lehet ezt megtenni. Az, hogy mi erre a jó megoldás, szerintem a parlamentnek az asztala, önöknek kell ezt kitalálni.

A váderedményesség. Akkor ezek szerint, mondja a képviselő asszony, bírói mérlegelésnek nem is lehet helye, hiszen ilyen magas a váderedményesség. De igen, van helye! De természetesen az egy fontos dolog, hogy hol van a bizonyításnak a szakasza, lehet-e bizonyítani a nyomozati szakaszban. Lehet, pont az új büntetőeljárás szabályok szerint, igen, lehet, és akkor az előkészítő ülésen meg lehet hozni a döntést. Ez mindenkinek jó, tehát ez gyorsítja az eljárást, jó a társadalomnak, és jó az elkövetőnek is, mert hamar meghozzák vele szemben a döntést. Fontos dolog, hogy ebben az esetben, ha bármi kétség van, akkor le kell tárgyalni, és ott is le kell folytatni a bizonyítást a bíróság előtt. Tehát itt megvannak a biztosítékok, és azt gondolom, ezek fontosak is.

Az emberölésről beszéltem - nem volt bent a képviselő asszony -, hogy úgy tűnik, itt statisztikai tévedés történt, és nem nőtt az emberölések száma, hanem éppen csökkent. A bizottsági ülés után egy vizsgálatot indítottunk erre nézve.

A magas szintű korrupcióról beszéltem; a percepcióról már a bevezető mondataimban beszéltem.

Ami az MTV-székházról illeti, a bíróság dönteni fog az egy vádemeléssel összefüggésben, nyilvánvalóan ő fogja kimondani a végső szót; a többiekkel szemben pedig meg lett szüntetve az eljárás.

Ami pedig a Microsoftot illeti, folyamatban van az eljárás. Meg kell hogy mondjam, ez egy olyan eljárás, amelynek a sikere nagyban függ attól, hogy a külföldi jogsegélyre milyen válaszokat kapunk, és ebben nem vagyunk jó helyzetben. Nem vagyunk jó helyzetben, de ez nem rajtunk múlik, hanem a külföldi partnereken. Köztudott az, hogy a Microsofttal megegyeztek az Egyesült Államokban, hogy a nagymértékű bíróság fejében elengedik őket a személyi felelősségre vonás alól, és ez minket is érinthet.

Arató képviselő úrral nem kívánok beszélgetni, ő sem kívánt velem, ami teljesen rendjén való lenne, ha

én magánember lennék, csakhogy én itt Magyarország ügyészségét képviselem.

Balczó képviselő úrnak megválaszoltam a kérdéseit az EPPO-val kapcsolatban.

Tordai képviselő úrra pedig ugyanaz vonatkozik, amit Arató képviselő úrral kapcsolatban elmondtam.

Nagyon köszönöm a hozzászólásokat. Azokat, amelyek érdemiek voltak, hasznosítjuk, és azt ígérhetem, hogy az ügyészség a jövőben is törvényesen fog dolgozni. Minden jót és főleg jó egészséget kívánok mindenkinek. Köszönöm a figyelmüket. *(Taps a kormánypárti padosorokban.)*

ELNÖK: Megköszönöm a legfőbb ügyész úrnak a vitában elhangzottakra adott válaszát. Engedjék meg, hogy innen is jó egészséget kívánjak, és megköszönjem a munkatársainak a munkáját és a részvételt is.

Tisztelt Országgyűlés! Megadom a szót Vejkey Imre úrnak, az Igazságügyi bizottság elnökének, aki válaszolni kíván a vitában elhangzottakra. Öné a szó, elnök úr.

DR. VEJKEY IMRE, az Igazságügyi bizottság elnöke: Tisztelt Elnök Úr! Köszönöm a szót. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! Tisztelt Legfőbb Ügyész Úr! Mindenekelőtt szeretném megköszönni, hogy a vitában felmerült kérdésekre tényleg kimerítő választ adott, annak ellenére, hogy ezek a kérdések, hogy mondjam, évről évre szinte ugyanazok, ugyanazok a kérdések jönnek vissza, semmi novumot nem tartalmaznak.

Fogalmazhatnék úgy is, hogy új gondolat nem hangzott el az ellenzéki felszólalók részéről, csak a régi, hamis lemezt tették fel újra, és az szólt. Közben azonban egy változás is történt. A változás az, hogy nemcsak ez a hamis lemez szólt, hanem fenyegették is a legfőbb ügyész urat. Hát, itt a parlamenti plenáris ülésen olyanok hangzottak el, hogy ha iksz határideig nem mond le, akkor majd jön a proletárdiktatúra, és lemondhatja a legfőbb ügyész urat. Tehát elképesztő, ami történt, és visszautasítom az ilyen megnyilvánulásokat.

Még egy furcsa helyzet állt elő: egy csapdahelyzetet állítottak a legfőbb ügyész úr részére. Ez a csapdahelyzet abban nyilvánult meg, hogy kifejezetten politikai kérdéseket tettek fel a legfőbb ügyész úrnak. A legfőbb ügyész úr, a független legfőbb ügyész nem tud politikai kérdésekre válaszolni, mert ő jogi válaszokat tud adni, de politikai kérdésre jogi választ nem lehet adni.

(14.40)

Tehát azt tudom mondani, hogy provokálták. Provokálták végig legfőbb ügyész urat ezekkel a kérdésekkel, de hála istennek, köszönöm, legfőbb ügyész úr, a méltóságát, a semlegességét és azt, ahogy ezekhez a kérdésekhez viszonyult, és erősítette itt a parlamentben is a jelenlétével, hozzászólásával a magyar jogállamiságot. Köszönöm szépen. Munkájához további sikereket és jó egészséget kívánok. Köszönöm megtisztelő figyelmüket. *(Dr. Völner Pál tapsol.)*

ELNÖK: Megköszönöm elnök úr válaszait. Tisztelt Országgyűlés! A módosító javaslatok benyújtására a mai napon, 16 óráig van lehetőség. Megköszönöm a vitában való részvételt a legfőbb ügyész úrnak és munkatársainak ismételtén. Köszönöm.

Tisztelt Országgyűlés! A mai napirendi pontjaink tárgyalásának végére értünk. Most **napirend utáni felszólalások** következnek. Megadom a szót Kálló Gergely képviselő úrnak, a Jobbik képviselőcsoportjából: „Közös ügyeink” címmel. Öné a szó, képviselő úr.

KÁLLÓ GERGELY (Jobbik): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Ház! Tisztelt Képviselőtársaim! 2021. január 29-én itt, Budapesten, a Külügyminisztériumban Szijjártó Péter bejelentette Magyarország legnagyobb zöldmezős beruházását, és bejelentette azt, hogy gyáregységet épít az SK Innovation akkumulátorgyár Iváncsa településen.

Iváncsáról tudni kell, hogy 2800 fő lakja, míg a gyár 2500 főt foglalkoztatna. A terület, amelyre építik ezt a gyárat, 30 aranykoronás, tehát kiváló mezőgazdasági adottságokkal bíró területek, 10 aranykoronától már élelmiszert tudunk termelni. Tudni kell azt is, hogy a Fejér megyei közgyűlés területfejlesztési koncepciójában az van benne, hogy a zöldmezős beruházások helyett a barnamezős beruházásokat kell támogatni. Most jöjjön, hogy mennyiért építik meg ezt a gyárat: brutális, magyar átlagember számára felfoghatatlan összeg: 680-700 milliárd forintból. Valóban, átlagember ezt nem nagyon tudja felfogni, hogy mit is jelent.

De azt fel tudjuk fogni, illetve példa már van az országban arra, hogy milyen is egy ilyen gyár. Komáromban is van az SK Innovationnak egy gyáregysége, illetve a gödi Samsung akkumulátorgyár is példaként lebeghet az iváncsaiak és a térségben élők előtt. Mind egyik gyáregységről, főleg a gödiről, rossz hírek érkeznek. Nem tartják be a zaj- és környezeti szennyezés határait, megváltoztatták ezek a gyárak a térség etnikai összetételét, és nagyon sok bosszúságot okoznak a magas iparüzési adó ellenére az ott élőknek. Most kapaszkodjanak meg: egy ilyen nagy beruházással kapcsolatban egyetlen lakossági fórumot tartottak Iváncsán. Egyet! Tehát eldőlt a tény, és nem nyilváníthatnak véleményt az ott élők. Tegyük hozzá, hogy azért ebbe a koronavírus is közbeszólt, de nem nyilváníthatnak véleményt az ott élők, és egyetlen lakossági fórumon keresztül próbálták őket - a „próbálták” szót hatszor aláhúzom - tájékoztatni a gyárról, illetve az odateleülés következményeiről.

Élég érdekes dolgok hangoztak ott el. Hiteles, hivatalos hatástanulmányokat nem láttunk, nem tudjuk, hogy léteznek-e olyanok. Amikor a zajszennyezésről beszéltek, az ott élő iváncsaiak, akik nem szakemberek, hanem laikusok, tudták tételről tételre megcáfolni azt, amit a szakértők mondtak. Amikor az egyik legfontosabb kérdés elhangzott az SK Innovation ott lévő képviselői számára, akkor egy - hogy is mondjam -, egy elég nevetséges választ kaptak az érdeklődők. Az volt a kérdés, hogy a komáromi gyárban milyen nemzetiségű emberek dolgoznak. Ez egy fontos kérdés, hogy kikkel

élünk szomszédságban, közel-keletiekkel, mongolokkal, ukránokkal. Ez egy fontos kérdés. Tudják, mi volt az SK Innovation képviselőjének válasza? A dolgozók 90 százaléka 50 kilométeres körzetben lakik. Lakik! Igen, ez egy jó válasz, mindenkit megnyugtató válasz.

Tehát nem tudunk olyanokról, hogy léteznek-e hivatalos esettanulmányok, hatástanulmányok azzal kapcsolatban, hogy egy ilyen nagy gyár mit jelent egy ilyen kistélepülésen, egy ilyen térségben. De nem is ez a legfontosabb. A legfontosabb az, hogy ha léteznek vagy léteztek, mondjuk, a gödi vagy a komáromi gyárral kapcsolatban az építés előtt ilyen tanulmányok, és ha azokat most összehasonlítanánk a működés okozta károkkal, milyen eredményeket kapnánk. Mert ilyen jelentéseket írni talán még én is tudok, talán még Gyüre képviselőtársammal együtt is tudnánk írni, mesés szép jelentéseket arról, hogy itt nem lesz környezetszennyezés, nem lesz zajszennyezés, nem változik meg etnikailag a térség, ilyeneket tudok írni. De nézzük meg a két gyár tapasztalatából, hogy megvalósultak-e ezek az esettanulmányokban szereplő kívánalmak!

Végezetül hadd mondjam el, megnyugtatóan az iváncsaiakat, hogy igenis írásban fogok fordulni az illetékes minisztériumhoz, ahol tétélesen kérni fogom és kérdezni fogjuk ezekről az esettanulmányokról és a gyakorlati összehasonlításukról a miniszter urat. Köszönöm, hogy meghallgattak. Maradok a körzetem szolgája. *(Dr. Gyüre Csaba tapsol.)*

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Tisztelt Országgyűlés! Napirend utáni felszólalásra jelentkezett Steinmetz Ádám képviselő úr is, de sajnos nincs az ülésteremben, így az ő napirend utáni felszólalására nem kerülhet sor.

Tisztelt Országgyűlés! A napirend utáni felszólalás végére értünk, megköszönöm munkájukat.

Az Országgyűlés jövő héten hétfőn, 11 órakor folytatja ülését. Az **ülésnapot bezárom**. Köszönöm az együttműködésüket.

(Az ülésnap 14 óra 46 perckor ért véget.)

Földi László s. k.
jegyző

Dr. Szűcs Lajos s. k.
jegyző

Tordai Bence s. k.
jegyző

A kiadvány hitelül:

Dr. Bárány Tibor
az Országgyűlés Hivatala törvényhozási főigazgató-helyettese

Szöveghű jegyzőkönyv

Felelős kiadó: dr. Such György, az Országgyűlés Hivatala főigazgatója

Szerkeszti és előfizetésben terjeszti: az Országgyűlés Hivatala,

Törvényhozási Igazgatóság, Jegyzői Iroda

Budapest, V. Kossuth tér 1-3.

Postacím: 1357 Budapest, Pf. 4

Telefon: 441-4222

Telefax: 441-4599

MINDEN JOG FENNTARTVA!

ISSN: 2064-6666 (Nyomtatott)

ISSN: 2064-8367 (Online)